

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวมัทยา วงเสนา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2548

มัสยา วงเสนา. (2548). *แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 1,000 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนจากประชากร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายใน ค่าความเชื่อมั่น เกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ประกอบด้วยแบบวัดย่อย 3 ฉบับ ได้แก่ ความถนัดด้านศิลปะ ความสนใจด้านศิลปะ บุคลิกภาพด้านศิลปะ
2. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 :
ความถนัดด้านศิลปะ ความสนใจด้านศิลปะ และบุคลิกภาพด้านศิลปะ อยู่ในระดับสูง
3. ความถนัดด้านศิลปะ มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง .25 - .80
ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .36 - .81 ค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง .10 - .43 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .65 ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ อยู่ระหว่าง 1.30 – 99.95 เกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติของความถนัดด้านศิลปะ อยู่ระหว่าง 28 – 83
4. ความสนใจด้านศิลปะ มีจำนวน 27 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 9.95 – 33.40
ค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง .34 - .75 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ อยู่ระหว่าง 25 - 99.90 เกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ ของความสนใจด้านศิลปะ อยู่ระหว่าง 22 – 81
5. บุคลิกภาพด้านศิลปะ มีจำนวน 34 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 11.40 - 24.77
ค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง . 41 - .66 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ อยู่ระหว่าง 40 - 99.85 เกณฑ์ปกติในรูปคะแนนที่ปกติ ของบุคลิกภาพด้านศิลปะ อยู่ระหว่าง 24 - 83

AN INVENTORY OF DESIRABLE CHARACTERISTICS OF VISUAL ART
FOR MATTHAYOMSUKSA III STUDENS

AN ABSTRACT
BY
MISS MASSAYA WONGSENA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakarinwirot University
May 2005

Massaya wongsena. (2005). *An Inventory of Desirable Characteristics of Visual Art for Matthayom suksa III Students*. Master's Project, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assist.Prof. Dr.Tossaporn Prasrtsuk.

The purpose of this study was to construct an inventory of desirable characteristics of visual art for Matthayom Suksa III students. A total of 1,000 subjects were multi – stage randomly selected from Mathayom Suksa III students of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission in Bangkok in the academic year 2004. Mean, standard deviation, the level of difficulty, discrimination power, coefficient of internal consistency of reliability coefficient, Normalized T-score, and percentile rank were used to analyze the data.

The results of the study were as follows:

1. The inventory of desirable characteristics of visual art comprised of three subtests: visual art aptitude, visual art interest and visual art personality.

2. The Mathayom Suksa III students' mean scores of the visual art desirable characteristics: the visual art aptitude, visual art interest and visual art personality were high.

3. The visual art aptitude subtest contained 15 items, while its' difficulty level (p) revealed between .25 to .80, the discrimination power (t) ranged from .36 to .81 and the coefficients of internal consistency ranged from .10 to .43. The cross – check of internal consistency showed KR-20 of .65. Besides, the visual art aptitude norms for raw scores corresponding to designated percentiles, 1.30th to 99.95th percentile ranks, and T-scores, T₂₈ to T₈₃, for the Mathayom Suksa III students were shown in this research paper.

4. The visual art interest subtest contained 27 items, while its' discrimination power (t) ranged from 9.95 to 33.40, the coefficients of internal consistency ranged from .34 to .75. The cross – check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of .94. Besides, the visual art interest norms for raw scores corresponding to designated percentiles, .25th to 99.90th percentile ranks, and T – scores, T₂₂ to T₈₁, for the Mathayom Suksa III students were shown in this research paper.

5. The visual art personality subtest contained 34 items, while its' discrimination power (t) ranged from 11.40 to 24.77, the coefficients of internal consistency (r) ranged from .41 to .66. The cross – check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of .95. Besides, the visual art personality norms for raw scores corresponding to designated percentiles, .40th to 99.85th percentile ranks, and T- scores, T₂₄ to T₈₃, for the Mathayom Suksa III students were shown in this research paper.

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวมัทยา วงเสนา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และ
คณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร ประเสริฐสุข)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร ประเสริฐสุข)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร ประเสริฐสุข)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ มณฑิรา จารุเพ็ง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบพระคุณประธานสภานิสิตนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำในการจัดทำสภานิสิตนิพนธ์ พร้อมตรวจแก้ไขโดยละเอียด ทุกขั้นตอน

สภานิสิตนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ กรรมการสอบ ซึ่งได้ให้คำแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ ความเข้าใจ และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ มณฑิรา จารุเพ็ง กรรมการสอบ โดยกรุณาให้คำแนะนำ จนทำให้สภานิสิตนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วรณรัตน์ ตั้งเจริญ และอาจารย์ ดวงจิต ดีวิวัฒน์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำและตรวจแก้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนให้กำลังใจและช่วยเหลือแนะเพิ่มเติม จนทำให้สภานิสิตนิพนธ์ฉบับนี้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ในภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวทุกท่าน ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ทักษะ ตลอดจนประสบการณ์ที่มีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน คณะครู อาจารย์ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณสันธาน เลหาวัฒนวิทย์ และเพื่อนนิสิตปริญญาโทสาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ที่ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดระยะเวลาที่ทำสภานิสิตนิพนธ์ฉบับนี้

คุณค่าและประโยชน์ของสภานิสิตนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ตลอดจนครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มัทยา วงเสนา

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
	ความสำคัญของการวิจัย.....	2
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	ประชากร.....	3
	กลุ่มตัวอย่าง.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	เอกสารที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ.....	8
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ.....	48
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544.....	50
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว.....	55
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	101
ประชากร.....	101
กลุ่มตัวอย่าง.....	101
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	102
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	103
อภิปรายผล.....	106
ข้อเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	121
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	185

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา.....	61
2	กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544.....	63
3	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่ พึงประสงค์ด้านศิลปะ จากการทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=100).....	74
4	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จากการทดสอบ ครั้งที่ 2 โดยทดสอบกับนิสิตชั้นปีที่ 1 (n=50).....	75
5	คะแนนของกลุ่มรู้จัก (Known Group) แต่ละคนของความถนัดด้านศิลปะ (n=50).....	76
6	คะแนนของกลุ่มรู้จัก (Known Group) แต่ละคนของความสนใจด้านศิลปะ (n=50).....	79
7	คะแนนของกลุ่มรู้จัก (Known Group) แต่ละคนของบุคลิกภาพด้านศิลปะ (n=50).....	82
8	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่ พึงประสงค์ด้านศิลปะ ความถนัดด้านศิลปะจากการทดสอบกับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	85
9	ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านศิลปะ ความสนใจด้านศิลปะจากการทดสอบกับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	86
10	ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านศิลปะ บุคลิกภาพด้านศิลปะจากการทดสอบกับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	87
11	ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จากการนำไปใช้กับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	89
12	เกณฑ์ปกติ ของคะแนนความถนัดด้านศิลปะ : คะแนนมาตรฐานปกติ T- Score ความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนน ความถนัดด้านศิลปะ จากการนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	90

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

13	เกณฑ์ปกติ ของคะแนนความสนใจด้านศิลปะ : คะแนนมาตรฐานปกติ T- Score ความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนน ความสนใจด้านศิลปะ จากการนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	92
14	เกณฑ์ปกติ ของคะแนนบุคลิกภาพด้านศิลปะ : คะแนนมาตรฐานปกติ T- Score ความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนน บุคลิกภาพด้านศิลปะ จากการนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000).....	96
15	เฉลยข้อสอบตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ.....	141
16	เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ.....	141
17	เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ.....	141
18	เกณฑ์ปกติของคะแนนความถนัดด้านศิลปะ	142
19	เกณฑ์ปกติของคะแนนความสนใจด้านศิลปะ.....	144
20	เกณฑ์ปกติของคะแนนบุคลิกภาพด้านศิลปะ.....	149
21	ผลการประเมินแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่1ความถนัด ด้านศิลปะ โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	156
22	ผลการประเมินแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 2 ความสนใจ ด้านศิลปะ โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	157
23	ผลการประเมินแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพ ด้านศิลปะ โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	160
24	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เป็นรายข้อโดยเทคนิค 27 % ของ จุง เตห์ ฟาน และผลการเลือกข้อสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 1 (n=100).....	165
25	ค่าอำนาจจำแนก (t)ของ ความสนใจด้านศิลปะและผลการคัดเลือกข้อสอบ จากการทดสอบ ครั้งที่ 1 (n=100).....	165
26	ค่าอำนาจจำแนก (t) ของบุคลิกภาพของการเป็นศิลปิน และผลการคัดเลือกข้อสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 1 (n=100).....	167

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

27	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เป็นรายข้อโดยเทคนิค 27 % ของ จุง เตห์ ฟาน และผลการคัดเลือกข้อสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2 (n=50).....	171
28	ค่าอำนาจจำแนก (t) ของความสนใจด้านศิลปะและผลการคัดเลือก ข้อสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2 (n=50).....	172
29	ค่าอำนาจจำแนก (t) ของบุคลิกภาพด้านศิลปะและผลการคัดเลือก ข้อสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2 (n=50).....	174
30	ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบวัดเป็นรายข้อโดยเทคนิค 27 % ของ จุง เตห์ ฟาน และผลการคัดเลือกข้อสอบ จากการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง (n=1,000).....	177
31	ค่าอำนาจจำแนก (t) ของความสนใจด้านศิลปะและผลการคัดเลือกข้อสอบ จากการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง (n=1,000).....	178
32	ค่าอำนาจจำแนก (t) ของบุคลิกภาพด้านศิลปะและผลการคัดเลือกข้อสอบ จากการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง (n=1,000).....	179
33	ค่าสหสัมพันธ์ของความถนัดด้านศิลปะ คະແນນรายข้อกับคະແນນรวมทั้งฉบับ (Internal consistency) จากการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง (n=1,000).....	181
34	ค่าสหสัมพันธ์ของความสนใจด้านศิลปะ คະແນນรายข้อกับคະແນນรวมทั้งฉบับ (Internal consistency) จากการนำไปใช้จริง (n=1,000).....	182
35	ค่าสหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพด้านศิลปะ คະແນນรายข้อกับคະແນນรวมทั้งฉบับ (Internal consistency) จากการนำไปใช้จริง (n=1,000).....	183

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	การจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซกส์.....	42
2	รูปแบบของการเกิดบุคลิกภาพตามทฤษฎีของไอแซกส์.....	43
3	ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ.....	62
4	กราฟแสดงคะแนนของ Know Group แต่ละคนของความถนัดด้านศิลปะ.....	78
5	กราฟแสดงคะแนนของ Know Group แต่ละคนของความสนใจด้านศิลปะ.....	81
6	กราฟแสดงคะแนนของ Know Group แต่ละคนของบุคลิกภาพด้านศิลปะ.....	84

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุเทคโนโลยี รวมทั้งการสื่อสารอย่างมากมาย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพสังคม ค่านิยม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ อย่างรวดเร็ว จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้การดำรงชีวิตของคนไทยทั่วประเทศต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเฉพาะเยาวชนของชาติที่กำลังอยู่ในวัยแสวงหาเป้าหมายชีวิตของตนเอง ซึ่งในปัจจุบันงานอาชีพมีเพิ่มมากมายหลายสาขาและปัจจัยอย่างหนึ่งที่จะช่วยปูพื้นฐานให้เยาวชนก้าวไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ได้แก่การตัดสินใจศึกษาวิชาชีพที่ตนมีใจรักและถนัดตั้งแต่วัยศึกษาเล่าเรียน (อาภา ฤนต์ช่วง. 2529 : 23)

โดยรัฐมุ่งจัดดำเนินการให้สถาบันการศึกษาได้ประสิทธิผลการอันจะช่วยให้ผู้ศึกษาได้ไต่เต้า ไปสู่จุดประสงค์ของตนเองโดยจัดหลักสูตรที่กว้างมีวิชาเลือกหลายสาขา เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถ ผู้เรียนจึงควรที่จะได้พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะผู้เรียนจะเลือกทางศึกษาว่าอาชีพนั้นๆ จะเหมาะสมกับตนหรือไม่ หรือจะปรับปรุงตัวเองเตรียมตัวไว้ให้พร้อมอย่างไรสำหรับอาชีพที่ตนชอบ เพราะเมื่อตัดสินใจเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งไปแล้วหากศึกษาไม่สำเร็จหรือไม่ชอบ การที่จะเปลี่ยนทางเดินใหม่ย่อมเป็นการยากจะเสียทั้งเวลา โอกาส และเงินทองโดยไม่จำเป็น (ประดล ตันติวงษ์. 2505 : 15)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็น กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดขึ้นซึ่งในการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะนั้นได้แบ่งกลุ่มสาระไว้ 3 สาระ คือ สาระศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะนี้มุ่งเสริมสร้างให้ชีวิตมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นช่วยให้ มีจิตใจงดงาม มีสมาธิ สุขภาพกายและสุขภาพจิตมีความสมดุล พัฒนาระบวนการรับรู้ทางศิลปะ การเห็นภาพรวม การสังเกตรายละเอียด สามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เอกสารประกอบหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 : คู่มือจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.)

โดยเฉพาะนักเรียนที่กำลังจะจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นับว่าเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของการศึกษาเล่าเรียนเป็นระยะที่กำลังอยู่ในวัยรุ่นซึ่งตามหลักวิชาจิตวิทยาถือว่าเป็นวัยที่มีปัญหาต่างๆ มากมาย การแนะแนวการศึกษาและอาชีพจึงเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาส เข้าใจและรู้จักตัวเองมากขึ้น ทั้งในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ตลอดจนช่วยให้ทราบถึงลักษณะงานอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงานอันจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาความสับสน ความคับข้องใจ และความกังวลใจในการเลือกเรียนต่อและอาชีพ นอกจากนี้การเลือกเรียนต่อที่ไม่เหมาะสมกับคุณลักษณะที่ตนมีอยู่ จะก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกมากมาย เช่น เกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจบทเรียน สอบตก ซ้ำชั้น ออกกลางคัน ล้มเหลวในการประกอบอาชีพ

สิ่งนี้นับเป็นการสูญเสียเปล่า ทางการศึกษาอย่างใหญ่หลวง สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายของครอบครัว และงบประมาณของรัฐด้วย

ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องเข้าใจถึงศักยภาพและคุณลักษณะที่มีอยู่ในตัวผู้เรียน เพื่อจะได้ช่วยส่งเสริมอย่างเต็มที่และถูกต้อง โดยเฉพาะความแตกต่างในด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่บ่งบอกถึงความสามารถของบุคคล ที่นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึง ครูผู้สอนจึงควรที่จะรู้ถึงความสามารถของนักเรียนแต่ละคน เพื่อที่ครูจะได้สอนให้นักเรียน ได้เข้าใจถึงสาระสำคัญของวิชาต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน การที่นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ได้รับความรู้ย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาทางความคิด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในชั้นที่สูงขึ้นต่อไป (บันลือ พุกขวัน. 2534 : 28)

การที่จะทราบหรือตรวจสอบได้ว่าบุคคลใดมีคุณลักษณะเหมาะสมกับสายการเรียนหรืองานด้านใดนั้นจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลที่เชื่อถือได้ และจากการสำรวจสภาพปัญหาของการแนะแนวในโรงเรียนจากครูแนะแนวที่เข้าร่วมการประชุมสัมมนาของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2547 ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร พบว่า ทาง การแนะแนวยังขาดเครื่องมือด้านนี้อยู่มาก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจตนเองในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพตลอดจนการเลือกศึกษาต่อซึ่งควรจะได้เลือกให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่ตนมีการศึกษารั้งนี้จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อทางการแนะแนวเพื่อใช้ในการวางแผนแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จะได้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการสำรวจคุณลักษณะที่มีอยู่ของตนเอง และยังเป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่จะนำไปใช้เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้เหมาะสม และยังเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดลักษณะทางด้านอื่นๆ หรือกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ได้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

ประชากรที่เป็น Known Group ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 247 คน

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็น Known Group ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 50 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร

ประชากรที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 53,131 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 117 โรงเรียน ภาควิชาที่ 2 ปีการศึกษา 2547

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,000 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาควิชาที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 1,000 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) จากประชากร

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. ศิลปะ หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นจากความรู้ ความรู้สึก ประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถเป็นความงาม เพื่อความพอใจ

2. ศิลปิน หมายถึง ผู้สร้างสรรค์งานศิลปะด้านทัศนศิลป์

3. ทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา เป็นศิลปะที่ใช้การมองเห็น เป็นปัจจัยในการรับรู้ ได้แก่ ผลงานประเภท จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ภาพพิมพ์ เป็นต้น

4. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลที่มีแนวโน้มบ่งบอกว่า บุคคลนั้นจะประสบความสำเร็จในด้านศิลปะ ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ

4.1 ความถนัดด้านศิลปะ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ และตัดสินใจเชิงความงามได้อย่างถูกต้อง

4.2 ความสนใจด้านศิลปะ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความพอใจของบุคคลสนใจเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับศิลปะซึ่งแสดงออกถึงพฤติกรรมต่างๆ ได้แก่ ชอบศึกษาติดตามประวัติและผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียง กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะ ขวนขวายหาความรู้ทาง

ศิลปะเพิ่มขึ้นด้วยตนเอง ชอบคบหาพูดคุยกับผู้ที่มีความสนใจทางด้านศิลปะ ติดตามรายการเกี่ยวกับศิลปะทุกครั้งที่มีโอกาส ชอบสะสมผลงานเกี่ยวกับศิลปะ ชอบดูนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปะ หากมีโอกาสอยากจะประกอบอาชีพทางศิลปะ เช่น เป็นนักแสดง จิตรกร เป็นต้น กระหายที่จะทำงานด้านศิลปะในเวลารว่างมากกว่าทำอย่างอื่น

4.3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ หมายถึง ลักษณะเด่นพิเศษของบุคคลที่แสดงออกมาเพื่อเกื้อหนุนให้บุคคลสามารถสำเร็จในการเรียนด้านศิลปะ ประกอบด้วย คุณลักษณะ 5 ประการ

4.3.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความแน่ใจ เชื่อมั่นในความสามารถของตนเองว่าจะสามารถประสบผลสำเร็จได้ โดยไม่ต้องอาศัยแรงสนับสนุนจากบุคคลอื่น ได้แก่ กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานศิลปะ กล้าตัดสินใจในการทำงานศิลปะ มีความคิดเป็นอิสระ ไม่ชอบอยู่ในกรอบเกณฑ์ของสังคมมีเหตุผลเป็นของตนเอง

4.3.2 ความอดทน หมายถึง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการทำงาน ได้แก่ ทุ่มเท กับงานศิลปะอย่างจริงจังมีความมุ่งมั่นถึงความสำเร็จในงานศิลปะที่ทำ ไม่ทอดทิ้งงาน แม้จะเกิดปัญหาอุปสรรคต่างๆในการทำงาน เพียรพยายามขยันฝึกฝนเกี่ยวกับงานด้านศิลปะอยู่เสมอ

4.3.3 การมีสมาธิ หมายถึง สามารถทำงานได้ดีแม้อยู่ในสภาวะที่ถูกรบกวน มีจิตใจแน่วแน่ในการทำงาน ไม่สนใจสิ่งแวดล้อมที่มารบกวนการทำงาน ได้แก่ ทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับศิลปะได้แม้อยู่ในสภาวะที่ถูกรบกวน มีสมาธินานในการทำงานศิลปะ

4.3.4 ความละเอียดอ่อน หมายถึง ความรู้สึกในการรับรู้ และถ่ายทอดความรู้สึกต่างๆ ได้อย่างดี ชาบซึ่งในความงดงามของสิ่งต่างๆ ได้แก่ สามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้เป็นอย่างดี และมีความซาบซึ้งกับผลงานศิลปะ

4.3.5 การสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างโดดเด่นได้แก่ การดัดแปลงวัตถุสิ่งของต่างๆ นำมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำงานเกี่ยวกับศิลปะได้ สามารถทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน ช่างสังเกต และพยายามหาคำตอบในสิ่งที่ตนสงสัย

5. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ หมายถึง แบบวัดที่ใช้วัดลักษณะของแต่ละบุคคล เพื่อบ่งบอกว่าบุคคลนั้นจะประสบผลสำเร็จในการเรียนด้านศิลปะมากน้อยเพียงใด ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่

5.1 แบบวัดความถนัดด้านศิลปะ หมายถึง แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความสามารถในการเข้าใจ และตัดสินใจเชิงความงามได้อย่างถูกต้อง ลักษณะแบบวัดเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก

5.2 แบบวัดความสนใจด้านศิลปะ หมายถึง แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความสนใจด้านศิลปะของบุคคล ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5.3 แบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ หมายถึง แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

6. กลุ่มรู้จัก (Known Group) หมายถึง กลุ่มที่มีลักษณะที่ต้องการวัดอย่างเด่นชัด ในการวิจัยนี้ กลุ่มรู้จักเป็นนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

7. เกณฑ์ปกติ หมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้จากการสอบแบบวัด และเป็นคะแนนตัวแทนที่จะบอกระดับการสอบว่าอยู่ในระดับใดของกลุ่มประชากร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ

- 1.1.1 ความหมายของศิลปะ
- 1.1.2 ความสำคัญและประโยชน์ของศิลปะ
- 1.1.3 ประเภทของศิลปะ
- 1.1.4 ศิลปะด้านทัศนศิลป์
  - 1.1.4.1 ความหมายของทัศนศิลป์
  - 1.1.4.2 ประเภทของทัศนศิลป์
  - 1.1.4.3 ความสำคัญและประโยชน์ของทัศนศิลป์
- 1.1.5 ทัศนธาตุ
- 1.1.6 หลักความงามทางศิลปะ
- 1.1.7 องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์
- 1.1.8 ความคิดสร้างสรรค์
  - 1.1.8.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์
  - 1.1.8.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์
  - 1.1.8.3 พฤติกรรมกับความคิดสร้างสรรค์
  - 1.1.8.4 ประเภทของความคิดสร้างสรรค์
  - 1.1.8.5 กระบวนการคิดสร้างสรรค์เพื่อการเรียนการสอนศิลปะ
  - 1.1.8.6 ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ
- 1.1.9 การสร้างสรรค์
  - 1.1.9.1 ส่วนประกอบของการสร้างสรรค์
- 1.1.10 ลักษณะของศิลปิน
- 1.1.11 องค์ประกอบของผู้มีลักษณะพึงประสงค์ด้านศิลปะ
  - 1.1.11.1 ความถนัด
    - 1.1.11.1.1 ความหมายของความถนัด

1.1.11.1.2 ความหมายของความถนัดด้านศิลปะ

1.1.11.1.3 แบบวัดความถนัดด้านศิลปะ

1.1.11.2 ความสนใจ

1.1.11.2.1 ความสนใจด้านศิลปะ

1.1.11.2.2 แบบวัดความสนใจ

1.1.11.3 บุคลิกภาพ

1.1.11.3.1 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

1.1.11.3.2 บุคลิกภาพด้านศิลปะ

1.1.11.3.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ. ศ. 2544

2.1.1 หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.3 โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

2.2.1 วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

2.2.2 สาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

2.2.3 สาระการเรียนรู้และองค์ความรู้

2.2.4 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาระดับพื้นฐาน

2.3 คุณภาพของผู้เรียนด้านศิลปะเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3)

2.4 การวัดและการประเมินผล

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว

3.1 การแนะแนวอาชีพ

3.1.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

3.2.1 ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของซูเปอร์ (Super's Theory of Career Development)

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ

1.1.1 ความหมายของศิลปะ

สำหรับความหมายของศิลปะนั้น มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้

จอห์น ดิวอี้ (ชาลนรณรค์ พรุ่งโรจน์. 2543 : 2 ; อ้างอิงจาก Dewey John. 1934. Art Experience.) จอห์น ดิวอี้ นักปรัชญาชาวอเมริกันมีความเห็นว่าศิลปะคือประสบการณ์ของศิลปิน (Art as Experience) เพราะศิลปินเป็นบุคคลที่สามารถสัมผัสชีวิตและเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยความรู้สึกซึ่งเข้มข้นกว่าคนธรรมดาทั่วไป เรียกว่าเป็นประสบการณ์แท้ คือประสบการณ์ที่ฝังใจมีความหมาย มีความแจ่มชัดของอารมณ์ศิลปิน จึงสามารถนำประสบการณ์เหล่านั้นมาถ่ายทอดหรือสื่อไปยังผู้อื่นผ่านงานศิลปะ ดังนั้นศิลปิน ที่มีประสบการณ์แท้ในชีวิตมากจะสามารถทำงานศิลปะได้ดี และผู้ชมงานศิลปะ ที่มีประสบการณ์ในชีวิตมากก็จะสามารถรับสารที่ศิลปินสื่อในผลงานได้ลึกซึ้งกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในชีวิตน้อย

สงวน รอดบุญ (2525 : 24) ได้สรุปไว้ว่า ศิลปะเป็นสิ่งที่กลั่นกรองมาจากอารมณ์และความรู้สึกอันลึกซึ้ง เป็นผลสืบเนื่องมาจากความปรารถนาของมนุษย์ที่มีมาแต่กำเนิด เพื่อต้องการปรับปรุงชีวิตและสิ่งแวดล้อมให้มีความงดงามด้วยการสร้างสรรค์ หรือ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ที่มีอาหาหาได้ในโลกธรรมชาติ

วิรัตน์ พิษณุไพบูลย์ (2524 : 19) ศิลปะ เป็นผลงานที่เกิดจากการแสดงออกของอารมณ์ ปัญญา และทัศนคติ รวมทั้งทักษะความชำนาญของมนุษย์ การสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบันมีแนวโน้มไปในทางการสร้างสรรค์ และการแสดงออกของอารมณ์และความคิด ดังนั้น งานศิลปะนั้นอย่างน้อยที่สุด ควรก่อให้เกิดอารมณ์และความคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ เป็นงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ นอกจากนั้น งานศิลปะที่ดีควรจะมีคุณค่าทางความงาม ซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรียภาพ

ไพโรจน์ รุจิระจักขณ์ (มานพ ถนอมศรี. 2528 : 1 ; อ้างอิงจาก ไพโรจน์ รุจิระจักขณ์ 2528. การศึกษาความรู้และเจตคติต่อศิลปศึกษาของครูสอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. หน้า12) ได้ให้ความหมายศิลปะไว้ว่า ศิลปะคือกิจกรรมของมนุษย์อันเกี่ยวข้องกับความงาม ซึ่งหมายรวมไปถึง ความสวย ความดี และความไพเราะด้วย

นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร (2525 : 1-2) ได้สรุปความหมายของศิลปะไว้ว่า ศิลปะคือสิ่งใหม่ ที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยใช้แนวความคิดที่มีอยู่แล้ว ประกอบกับเหตุผล อารมณ์ และความคิดริเริ่ม และสร้างขึ้นโดยมุ่งแสดงให้เห็นความงาม น่าชม หรือน่าพอใจ

วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ (2522 : 7) กล่าวว่า ศิลปะ เป็นงานที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดและจิตใจอยู่เสมอ

ชะลูด นิ่มเสมอ (2534 : 2) กล่าวถึงศิลปะในความหมายเฉพาะและในวงที่แคบเข้ามาว่า ศิลปะ หมายถึงเฉพาะงานทัศนศิลป์ ซึ่งประกอบด้วย จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และงานสร้างสรรค์อื่นที่ใช้การเห็นเป็นปัจจัยในการรับรู้เท่านั้น ความหมายเฉพาะในข้อนี้จะเห็นได้จากนิทรรศการศิลปะที่จัดแสดงหรือประกวดกันทั่วไป หนังสือที่เขียนเกี่ยวกับศิลปะหรือสาขาวิชาในคณะที่เรียนเกี่ยวกับศิลปะตามวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยต่างๆ ซึ่งส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับทัศนศิลป์เพียงกลุ่มเดียว

ลีโอ ตอลสตอย (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. 2543 : 2 ; อ้างอิงจาก Tolstoy Leo. 1965. Art- the Language of Emotion Jerome Stalnetz. pp.41-49) ลีโอ ตอลสตอย มีทรรศนะว่า ศิลปะเป็นการแสดงออก (Art as Expression) ด้านอารมณ์ และความรู้สึก เพื่อสื่อสาร ไปยังผู้อื่น ให้เกิดการ รับรู้ร่วมกับศิลปินดังที่ได้กล่าวไว้ว่า Art is one of the means of intercourse between man and man : Where as by words a man transmits this thought to another ,by means of art the transmits his feeling ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ศิลปะเป็นวิธีการสื่อสารระหว่างมนุษย์ ในขณะที่ภาษาสื่อสาร ความคิด แต่ศิลปะสื่อสาร ความรู้สึก

โกสุม สายใจ (2542 : 64) กล่าวว่า ศิลปะเป็นผลงานการสร้างสรรค์จากภูมิปัญญาของมนุษย์ ที่ถ่ายทอดออกมาโดยผ่านสื่อ เทคนิควิธีการต่างๆ มีหลากหลายรูปแบบ และผลงานที่ได้รับยกย่องว่าเป็นศิลปะนั้น ต้องมีคุณค่าต่อจิตใจหรือก่อให้เกิดการสะท้อนอารมณ์

เกษร ธิตะจารี (2530 : 14) กล่าวว่า ศิลปะมีความหมายกว้างขวางมาก เกินกว่าที่จะให้คำจำกัดความสั้นๆ อย่างใดอย่างหนึ่งได้ แต่ก็พอจะสรุปได้ว่า สิ่งใดที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ด้วยมือ ด้วยความรู้สึกนึกคิด ด้วยความสามารถที่เกิดจากความเชื่อความศรัทธา และความต้องการเพื่อตอบสนอง ไม่ว่าทางกายหรือทางใจก็ตาม สิ่งเหล่านั้นเราถือว่าเป็นศิลปะทั้งสิ้น

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2543 : 2) ได้ให้ความหมายของศิลปะไว้ว่า หมายถึงผลงานสร้างสรรค์ของมนุษย์โดยมีเจตนาในการแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความงาม โดยผ่านสื่อในรูปลักษณะต่างๆ กัน เช่น ทัศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นาฏยศิลป์ และวรรณศิลป์ เป็นต้น

อารี สุทธิพันธุ์ (2528 : 2-4) ได้กล่าวถึงความหมายของศิลปะไว้ว่า ศิลปะก็คือ ผลงานสร้างสรรค์ ความงามที่แสดงออกมาจากความรู้สึก อารมณ์และจินตนาการ ด้วยความคิดและสติปัญญาของมนุษย์นั่นเอง และได้แสดงความคิดเห็นว่า ความหมายของศิลปะไม่สามารถสรุปเป็นความเข้าใจเดียวกันได้ เพราะบุคคลมีความแตกต่างกัน และที่สำคัญ ศิลปะนั้นเรากำหนดความหมายอย่างไร ไม่ถือว่าเป็นความผิด เพราะศิลปะไม่มีคำว่า ผิดหรือถูก ศิลปะมีแต่คำว่า ชอบหรือไม่ชอบ

พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2530 กำหนดว่าศิลปะ คือ ผลแห่งความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่แสดงออกมาในรูปลักษณะต่าง ๆ ให้ปรากฏซึ่งสุนทรียภาพ ความประทับใจ หรือความสะเทือนอารมณ์ ความอัจฉริยภาพ พุทธิปัญญา ประสพการณ์ รสนิยม และทักษะของแต่ละบุคคล เพื่อความพึงพอใจ ความรื่นรมย์ ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี หรือความเชื่อทางศาสนา

จากความหมายของศิลปะที่มีผู้ให้นิยามไว้อย่างมากมายพอจะสรุปได้ว่าศิลปะ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นจากความรู้ ความรู้สึก ประสพการณ์ ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถ เป็นความงาม เพื่อความพอใจ ซึ่งประกอบด้วย ความคิดหรือสติปัญญาของมนุษย์ การกระทำของมนุษย์ เป็นความงามและความนิยมชมชอบของมนุษย์

1.1.2 ความสำคัญและประโยชน์ของศิลปะ

เอกสารประกอบการสอนวิชาดนตรีศึกษา ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 19) ได้แบ่งความสำคัญของศิลปะเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

ประเภทที่ 1 ความสำคัญของศิลปะต่อส่วนบุคคล

- 1.ช่วยในการเลือกและการปฏิบัติกิจส่วนตัวในชีวิตประจำวัน
- 2.ช่วยในการปฏิบัติตามหน้าที่และอาชีพของแต่ละบุคคล
- 3.ช่วยให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน
- 4.ช่วยให้มีรสนิยมและค่านิยมที่เหมาะสม
- 5.ช่วยให้มีรายได้และมีอาชีพที่มั่นคง
- 6.ช่วยให้เกิดความสุขความสบายใจ

ความเข้าใจในศิลปะและประสพการณ์ในกิจกรรมทางศิลปะที่เหมาะสมจะช่วยให้สามารถเลือกและปฏิบัติกิจส่วนตัวในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมยิ่งขึ้นได้แก่ในการปฏิบัติและระวังรักษาสุขภาพของร่างกาย เช่นการทำความสะอาดร่างกาย การบริหารร่างกาย การวางท่าทางการเคลื่อนไหว ตลอดจนการเลือกเครื่องแต่งกาย เครื่องอุปโภคบริโภคต่าง ๆ ให้มีลักษณะรูปร่าง รูปทรง ขนาด สัดส่วน สี ลวดลาย ตลอดจนคุณสมบัติในด้านอื่นๆ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพของตนเอง แต่ถ้าขาดความเข้าใจและประสพการณ์ทางศิลปะ การปฏิบัติกิจส่วนตัวในชีวิตประจำวันก็อาจจะเต็มไปด้วยความลำบาก

ความเข้าใจในศิลปะและมีประสพการณ์ทางศิลปะจะช่วยให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานหรืออาชีพที่ตนเองรับผิดชอบและมีการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะความเข้าใจดังกล่าวจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมีความกล้าในการแสดงออก รู้จักคิด ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพ และโอกาสได้

ความเข้าใจศิลปะเข้าใจคุณค่าความงามของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดความ
สนุกสนานเพลิดเพลินสดชื่น และสุขภาพสบายใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นยอดปรารถนาของมนุษย์

ประเภทที่ 2 ความสำคัญของศิลปะต่อส่วนรวม

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ถ้าประเทศใดมีความเจริญรุ่งเรืองในทางศิลปะมากนั้น ประเทศนั้น
ย่อมมีความเจริญในด้านอื่นมากเช่นเดียวกัน ศิลปะเป็นเครื่องบ่งชี้ชัดลงไปว่านิสัยใจคอของคน
ในประเทศนั้นเป็นอย่างไร มีรสนิยม มีความคิดความอ่านมากน้อยแค่ไหน ถ้าจะพูดถึง
ความสำคัญ ของศิลปะต่อส่วนรวมแล้ว พอจะแยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ศิลปะช่วยให้เกิดความเป็นชาติ
2. ศิลปะช่วยให้ประเทศชาติเกิดความมั่นคง
3. ศิลปะช่วยในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
4. ศิลปะช่วยในด้านการพัฒนาการทางสังคม
5. ศิลปะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างมนุษยชาติทั้งมวล

ประโยชน์ของศิลปะ

มานพ ถนอมศรี (2528 : 14) กล่าวว่า ศิลปะ (Art) เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อ
ประโยชน์ทางด้านความงามอันเป็นการตอบสนองทางด้านจิตใจและการใช้สอย ซึ่งเป็นการ
ตอบสนองทางด้านชีวิต ความเป็นอยู่ผลิตผลต่าง ๆ ของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ยืนยันให้
เป็นความเกี่ยวพันอันเหนียวแน่น ระหว่างมนุษย์กับศิลปะมาโดยตลอด มนุษย์ตั้งแต่อดีตจน
ปัจจุบัน สร้างศิลปะขึ้นด้วยเหตุผลต่างกัน เช่น

- 1.สนองความเชื่อ
- 2.สนองความศรัทธาในศาสนา
- 3.สนองอำนาจความยิ่งใหญ่ของอาณาจักร
- 4.สนองความสะดวกสบายในการใช้สอย
- 5.สนองความสุขทางจิตใจ

อมเรศ ศิลาล่อน อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (อมเรศ ศิลาล่อน. 2547 : ออนไลน์)
ได้กล่าวไว้ในพิธีเปิดงานศูนย์ศิลปหัตถกรรมห้วยหิน ดอนหนึ่งว่า " ศิลปะเป็นปัจจัยสำคัญอย่าง
หนึ่งในโลกนี้ที่จะสามารถทำให้มนุษยชาติ สร้างความก้าวหน้าทางจิตใจได้ เพราะศิลปะไม่ว่าจะ
เป็นในรูปแบบของดนตรี หัตถกรรม การวาดรูปแกะสลัก และอื่น ๆ ล้วนเปรียบเสมือนกระจกซึ่ง
สะท้อนความรู้สึกของมนุษย์ ต่อธรรมชาติ ทั้งภายในและภายนอกของตัวตนเอง การที่เรา
ได้สัมผัสได้ชื่นชมหรือได้มีส่วนร่วม ในงานศิลปะก็เปรียบเสมือนการที่เราได้เรียนรู้เกี่ยวกับ
ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เรามีอยู่ภายใน แต่อาจไม่เคยรู้สึก จนกระทั่งได้เห็นธรรมชาติในแสงสีอีก
แง่มุมหนึ่ง และได้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเราเองมากขึ้น..."

องค์ทะไล ลามะ (เสียงจากวัดไทย. 2546 : ออนไลน์) ทรงกล่าวในการแสดงปาฐกถาที่ โรงกีฬาโอลิมเปียฮัลเล่ เมืองมิวนิคเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2546 ต่อคำถามที่ว่า "องค์ทะไล ลามะ เชื่อหรือไม่ว่า ดนตรีสามารถทำให้ลดการใช้อาวุธลงได้" พระองค์ทรงตอบว่า แน่แน่นอน และไม่ใช่เพียงแค่นดนตรีเท่านั้น ที่จะนำความสงบ มาสู่จิตใจคน แต่ยังมี การวาดรูป ศิลปะและสิ่ง อื่นๆอีกมากมายที่เราสามารถ นำมาถ่อมเกล่า จิตใจให้อ่อนโยนลงได้ เพียงแต่เรา ต้องมีภาพ เป้าหมาย ในใจที่ชัดเจนร่วมกัน จะใช้วิธีไหน มาเป็นอุบาย ชัดเกล่าจิตใจ ก็ได้เหมือนกัน

สรุปได้ว่าศิลปะเป็นผลงานของมนุษย์ที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมา มีหลายลักษณะและมีวิธีการ สร้างสรรค์แตกต่างกันไป ได้แก่ ภาพเขียน รูปปั้น งานก่อสร้าง งานประพันธ์ โคลงฉันท์ กาพย์ กลอน ดนตรี นาฏศิลป์ และการแสดง รวมถึง เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องประดับตกแต่ง ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่สิ่งจำเป็นที่สุดในการดำรงชีวิตของมนุษย์ แต่ก็ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยพัฒนาจิตใจของมนุษย์ให้มีความสุขได้

1.1.3 ประเภทของศิลปะ

มานพ ถนอมศรี (2528 : 14) ผลงานศิลปะที่ปรากฏอยู่ตราบนานทุกวันนี้มีมากมายหลาย ประเภท เพื่อความสะดวกในการศึกษาและทำความเข้าใจ นักวิชาการศิลปะจึงแบ่งไว้ 4 ประเภท ใหญ่ๆ คือ วิจิตรศิลป์ ประยุกต์ศิลป์ อุตสาหกรรมศิลป์ และศิลปศึกษา

ประเภทที่ 1 วิจิตรศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยสติปัญญา ความรู้สึกอัน ประณีตละเอียดอ่อน โดยมุ่งหมายให้เกิดความรู้สึกนึกคิด จินตนาการเสริมสร้างสติปัญญา มากกว่าประโยชน์ ใช้สอย ผลงานประเภทวิจิตรศิลป์นี้จะให้เห็นคุณค่าทางสุนทรีย์ที่ สะเทือน อารมณ์แก่ผู้ชมหรือผู้ที่ได้สัมผัสรับรู้ ผลงานวิจิตรศิลป์สามารถจำแนกออกเป็น 3 แขนง ได้แก่

1. ทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่รับรู้ด้วยการเห็น มี 4 ประเภท ได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม และภาพพิมพ์
2. โสตศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่รับรู้ด้วยความรู้สึกนึกคิด ได้แก่ ดนตรี และวรรณศิลป์
3. โสตทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่เกี่ยวข้องกับการแสดง ได้แก่ ละคร ระบาย รำฟ้อน ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น

ประเภทที่ 2 ประยุกต์ศิลป์ หมายถึง การนำเอาศิลปะมาประยุกต์ สร้างสรรค์สิ่งของ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นศิลปะที่มุ่งประโยชน์ใช้สอย แต่ยังคุณค่าทางความงามอยู่ ผลงานประเภท ประยุกต์ศิลป์ ได้แก่ หัตถศิลป์ เกษะศิลป์ ธุรกิจศิลป์ มัณฑนศิลป์ ประณีตศิลป์

ประเภทที่ 3 อุตสาหกรรมศิลป์ หมายถึง การนำศิลปะมาใช้ในการงานอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการผลิตสิ่งของจำเป็นจำนวนมาก เช่น การออกแบบ และผลิตรถยนต์ เครื่องไฟฟ้า เป็นต้น

ประเภทที่ 4 ศิลปศึกษา หมายถึง การนำศิลปะมาใช้ในการศึกษา เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาและดำรงชีวิต

1.1.4 ศิลปะด้านทัศนศิลป์

1.1.4.1 ความหมายของทัศนศิลป์

สุชาติ เกาทอง (2536 : 25-27) กล่าวว่าทัศนศิลป์ [Visual Art] คือ ศิลปะที่มองเห็นหรือศิลปะที่ใช้สายตาเป็นสื่อเกิดเป็นภาพขึ้นจากหลักการทัศนศิลป์เป็นหลักการจัดองค์ประกอบและสร้างสรรค์ศิลปะที่มีรูปทรง รูปลักษณะ สามารถสัมผัสได้ทางกายและจักขุสัมผัส หลักการดังกล่าวมีผลต่อรูปแบบและรูปทรงภายนอกทำให้เกิดคุณค่าทางความงาม

วิรุณ ตั้งเจริญ (2526 : 106) กล่าวว่าทัศนศิลป์คือ ศิลปะที่รับรู้ หรือสัมผัสด้วยสายตาประสาทตา โดยทั่วไปแล้วจะหมายถึง จิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม แต่ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จะหมายถึง การศึกษาที่เกี่ยวกับการเขียนภาพ การปั้น การแกะสลัก การออกแบบ การพิมพ์ภาพ งานสร้างประดิษฐ์ พาณิชยศิลป์ ศิลปะไทย ศิลปะพื้นบ้าน โลหะรูปพรรณ ศิลปะการแต่งกาย เครื่องดิน เครื่องไม้ เครื่องจักสาน เครื่องรัก เครื่องหนัง เครื่องเปลือกหอย เครื่องถักทอ และย้อมสี

โกสุม สายใจ (2542 : 68) กล่าวว่า ทัศนศิลป์ หมายถึงศิลปะที่รับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา ศิลปะที่มองเห็น เมื่อพิจารณาความหมายที่มีผู้นิยามไว้ จะพบว่าการรับรู้เรื่องราวอารมณ์ ความรู้สึกของงานทัศนศิลป์นั้น จะต้องอาศัยประสาทตาเป็นสำคัญ นั่นคือตาจะรับรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่นำมาประกอบเป็นงานทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่าง รูปทรง สี แสงเงา และพื้นผิว เป็นต้น โดยศิลปินจะนำสิ่งต่างๆ เหล่านี้มาสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีการเขียนภาพ ระบายสีบ้าง ปั้น และแกะสลักบ้าง หรืองานโครงสร้าง เป็นต้น

จากความหมายที่มีผู้นิยามไว้ สามารถสรุปได้ว่าทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่รับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสทางตาเป็นศิลปะที่ใช้การมองเห็นเป็นปัจจัยในการรับรู้ ได้แก่ ผลงานประเภทจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ภาพพิมพ์ เป็นต้น

1.1.4.2 ประเภทของทัศนศิลป์

งานทัศนศิลป์ที่เป็นงานหลักๆ ได้แก่ จิตรกรรม (Painting) ประติมากรรม (Sculpture) สถาปัตยกรรม (Architecture) ภาพพิมพ์ (Graphic Art)

1.จิตรกรรม (Painting) คือ การเขียนและระบายสีภาพด้วยสีหลาย ๆ สี รวมไปถึงการวาดภาพ (drawing) เป็นการเขียนภาพโดยใช้สีเดียวในลักษณะเป็นเส้นหรือการแรเงา จิตรกรรม หรือการวาดเขียนสามารถสร้างสรรค์ได้อย่างกว้างขวาง เช่น การเขียนภาพหุ่นนิ่ง การเขียนภาพคนเหมือน การเขียนภาพนามธรรม เป็นต้น

2.ประติมากรรม (Sculpture) คือ ศิลปะที่มีรูปลักษณะเป็นสามมิติเกิดจากการปั้น การแกะสลัก และการหล่อ ประติมากรรมแบ่งออกเป็น 2 สาย ประติมากรรมที่เกิดจากการปั้นและการหล่อ และประติมากรรมที่เกิดจากการแกะสลัก

2.1 ประติมากรรมปั้นและหล่อ เป็นการปั้นจากวัสดุที่ทำเป็นทรงได้ เช่น ปั้นด้วยดินเหนียว เมื่อบรรจุได้รูปลักษณะพอใจแล้วนำไปหล่อด้วยโลหะ หรือ ปูนพลาสเตอร์ให้มีจำนวนตามต้องการ

2.2 ประติมากรรมแกะสลัก เป็นการแกะสลักหรือเจียรไนจากวัตถุต่างๆ เช่น หิน ไม้ งาช้าง หยก เป็นต้น การออกแบบและการก่อสร้าง คือ การออกแบบโครงสร้าง และการก่อสร้างอาคารชนิดต่างๆ เช่น อาคารที่พักอาศัย ได้แก่ บ้าน หอพัก

3. สถาปัตยกรรม (Architecture) คือ ศิลปะการออกแบบโครงสร้าง การออกแบบก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ อีกด้วย ตลอดจนศิลปะในการจัดตกแต่งบริเวณและสิ่งแวดล้อมของอาคารสถานที่ ที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ โรงเรียน โรงพยาบาล ฯลฯ ประกอบไปด้วยความงาม ความมั่นคงแข็งแรง สถาปัตยกรรมแบ่งออกเป็น 3 สาย คือ การออกแบบและการก่อสร้าง ภูมิสถาปัตยกรรมและผังเมือง

3.1 การออกแบบและการก่อสร้าง คือ การออกแบบโครงสร้างอาคารสิ่งก่อสร้าง และการก่อสร้างอาคารชนิดต่างๆ เช่น อาคารที่พักอาศัย ได้แก่ บ้าน หอพัก

3.2 ภูมิสถาปัตย์ คือ การออกแบบจัดบริเวณ วางผังบริเวณถนน การวางผังปลูกต้นไม้ การจัดสวน ให้มีความประสานกลมกลืนและสอดคล้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.3 ผังเมือง คือ การออกแบบบริเวณของเมืองหรือท้องถิ่นให้เป็นระเบียบและถูกหลักวิชาการ มีความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อกิจการงานต่างๆ มีความสุขเมื่ออยู่อาศัย ผังเมืองที่ดีต้องมีการวางแผนแม่บทที่สมบูรณ์ เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของเมือง หรือท้องถิ่นไว้ล่วงหน้า

4.ภาพพิมพ์ (Graphic Art) คือ ศิลปะที่ถ่ายทอดภาพวาด ภาพเขียนลงบนแม่พิมพ์ด้วยการสร้างสรรค์ที่ประกอบไปด้วยเทคนิค วิธีการ ต่างๆ เพื่อให้เกิดผลงานภาพพิมพ์ ดั้งเดิมเพียงภาพเดียว หรือหลายภาพ ศิลปะภาพพิมพ์โดยทั่วไปจะเกิดจากเทคนิคหลัก เช่น กรรมวิธีพิมพ์จากส่วนบน กรรมวิธีพิมพ์จากส่วนรอง และกรรมวิธีพิมพ์จากส่วนพื้น เป็นต้น

1.1.4.3 ความสำคัญและประโยชน์ของทัศนศิลป์

ทัศนศิลป์เป็นศิลปะแขนงที่ได้คุณค่าแก่มนุษย์อีกหลายด้าน จะเห็นได้จากการอำนวยประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ด้านการอยู่อาศัย มนุษย์ได้พัฒนาที่อยู่อาศัยจากอดีตจากถ้ำ เพิงผา มาเป็นบ้านแบบง่ายๆ แล้วรู้จักต่อเติมตกแต่งให้สวยงามและมีประโยชน์มากขึ้น

2. ด้านเครื่องใช้สอยในชีวิตประจำวัน มนุษย์ได้พัฒนาโดยนำศิลปะเข้าไปเกี่ยวข้องกับรูปของงานหัตถกรรม หรืองานอุตสาหกรรมศิลป์

นอกจากจะนำศิลปะมาประกอบให้เกิดประโยชน์โดยตรงแล้ว ยังมีส่วนช่วยโน้มน้าวจิตใจให้มีความรักในความงามของธรรมชาติ และความงามของศิลปะย่อมจะทำให้จิตใจอ่อนโยน ดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างสมบูรณ์แบบทั้งทางกายและจิตใจ

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาทัศนศิลป์ คือการสามารถนำเอาความรู้ และทักษะ ไปประยุกต์กับการเรียนการปฏิบัติงานในสาขาอื่นๆ อีก เช่น วิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรมพาณิชยกรรม สถาปัตยกรรม สังคมศึกษา สื่อสารมวลชน การออกแบบ การตกแต่งบ้านเรือน ตลอดจนการแต่งกายได้อีกด้วย ดังนั้นการศึกษาทัศนศิลป์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิต ได้รู้คุณค่าทางด้านสุนทรียภาพ และการรู้จักนำศิลปะมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างสมบูรณ์อันจะเป็นผลทำให้น่าคุณค่าเหล่านี้ไปพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบต่อไป

1.1.5 ทัศนธาตุ

ชะลูด นิ่มเสมอ (2534 : 25) กล่าวว่าทัศนธาตุเป็นสื่อสุนทรียภาพที่ศิลปินจะนำมาประกอบกันหรือการจัดระเบียบ หรือการประสานกันเข้าของทัศนธาตุ ให้เป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องหรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายนั้น

สุชาติ เถาทอง (2536 : 44-57) กล่าวว่าส่วนประกอบของการเห็นหรือทัศนธาตุ เกี่ยวข้องกับการรับรู้ทางการเห็นของมนุษย์ตั้งแต่เริ่มลืมตา ความเกี่ยวข้องกันธาตุดังกล่าวจะมีอยู่ตลอดเวลา และสามารถจัดลำดับส่วนประกอบของการเห็นของมนุษย์ โดยเริ่มจากส่วนที่เป็นพื้นฐานที่สุด จะได้ 7 ส่วน ดังนี้

1. จุด (Dot) เป็นทัศนธาตุเบื้องต้นที่สุด ไม่มีมิติ เมื่ออยู่ในที่ว่างจะก่อปฏิกิริยาต่อที่ว่าง เมื่อนำมาเรียงต่อกันจะกลายเป็นเส้น ถ้าจัดรวมกลุ่มกันจะกลายเป็นรูปร่างหรือนำหน้าหน้าที่ให้ปริมาตรแก่รูปทรง จากจุดหนึ่งถึงจุดหนึ่งมีเส้นที่มองไม่เห็นด้วยตา แต่เห็นด้วยจินตนาการปรากฏอยู่ เรียกว่าเส้นโครงสร้าง

2. เส้น (Line) เส้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของโครงสร้างทางศิลปะที่มองเห็น แสดงออกอย่างมีความหมายและให้อารมณ์ความรู้สึกทางจิตใจแก่ผู้ดู หรือให้ความหมายของขนาด ความยาวและลักษณะทางกายภาพของเส้น (Physical Characteristics of Line) และเป็นคุณค่าทางกายภาพของเส้น เช่นขนาดและทิศทางของเส้น ลักษณะของเส้น ชนิดของเส้น ตำแหน่งและ

สมมูลฐานของเส้นเส้นมิติเดียว คือความยาว มีลักษณะต่างๆ คือ ตรง คด หยัก โค้ง ฯลฯ มีทิศทาง มีขนาดใหญ่ หนา บาง ทำหน้าที่แบ่งที่ว่างออกเป็นสองส่วน สร้างขอบเขตของที่ว่าง เรียงชิดกัน หรือเป็นแผ่นราบ

3.น้ำหนัก (Tone) เป็นค่าของความอ่อนแก่ของสีดำหรือสีอื่นๆ หรือของแสงและเงา น้ำหนักมีสองมิติคือกว้างกับยาว มีลักษณะเป็นรูปร่างต่างๆ ให้ปริมาตรแก่รูปทรงและระยะแก่ภาพ น้ำหนักมีความเกี่ยวข้องกับทัศนธาตุหลายชนิด เช่น ช่องว่าง รูปทรง และเส้น รวมอยู่เป็นหน่วยเดียวกัน การให้น้ำหนักลงไปในการจะก่อให้เกิดเป็นสองมิติขึ้น และมีความยาว ความกว้าง ทิศทาง และรูปร่างพร้อมกับเส้นรอบนอกเสมอ

4.สี (Color) สีมี่คุณลักษณะของธาตุทั้งหลายรวมอยู่ครบถ้วน คือ เส้น น้ำหนัก ผิว และมีคุณสมบัติพิเศษเพิ่มขึ้น 2 อย่างคือ ความเป็นสี (Hue) และความจัดของสี (Intensity) สีจะมีความหมายเป็นลักษณะเฉพาะตัว ให้ความรู้สึกทั้งในด้านดีและไม่ดีไปตามลักษณะของแต่ละสี ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามวัฒนธรรมแต่ละแห่งด้วย เช่นสีแดง สำหรับชาวตะวันออกเป็นสีแห่งความสุข สมบูรณ์ สัญลักษณ์ของชีวิตและแสดงถึงความปิติยินดีรื่นเริง แต่ในทางตะวันตกหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา กลับมีความรู้สึกหรือให้ความหมายของสีแดงไปในทางตรงข้ามกับทางตะวันออก คือมีความรู้สึกว่าเป็นสีที่แสดงถึงความไม่ปลอดภัย น่ากลัว และมักจะมีความหมายไปในทำนองก่อความอารมณ์ ทำให้จิตไม่สงบ

5.ผิว (Texture) คือลักษณะผิวของสิ่งต่างๆ มีหยาบ ละเอียด ด้าน มัน ขรุขระ ราบเรียบ เป็นริ้วเป็นรอย ฯลฯ พื้นผิวให้ความรู้สึกทางกายสัมผัส ถ้าใช้มือลูบคลำสัมผัสจะทำให้เกิดความรู้สึก ซึ่งศัพท์ทางวิชาการเรียกว่า tactile value พื้นผิวของงานศิลปะมีทั้งพื้นผิวตามธรรมชาติ และพื้นผิวที่เกิดจากการปรุงแต่ง เช่น การแกะสลักพื้นผิวของไม้เป็นลวดลายเพื่อให้สัมผัสได้เด่นชัด ทั้งนี้ศิลปินมีอิสระที่จะจัดทำได้ตามความเหมาะสม สำหรับพื้นผิวในภาพเขียนนั้นอาจเป็นพื้นผิวของสี เนื้อสี เนื้อกระดาษ หรือเนื้อผ้าใบ

6.รูปร่าง (Shape) และรูปทรง (Form) รูปร่างและรูปทรงเป็นรูปธรรมทางศิลปะที่สื่อความหมายจากศิลปินไปสู่ผู้ดู โดยทั่วไปคำทั้งสองจะใช้แทนกันได้เพราะมีความหมายใกล้เคียงกัน แต่ในทางทัศนศิลป์จะมีความแตกต่างกันดังนี้

รูปร่าง คือเนื้อที่ของรูปร่าง สี เส้น แสง และเงา หรือองค์ประกอบทางศิลปะ ทั้งสามนี้รวมกัน รูปร่างจึงเป็นภาพสองมิติที่หมายถึงเนื้อที่ภายในเส้นขอบเขต เช่น ลากเส้นเป็นรูปวงกลม เนื้อที่ภายในวงกลมนั้นคือรูปร่างเป็นวงกลมเหมือนกัน แต่มีรูปทรงต่างกัน เพราะโครงสร้างต่างกัน รูปร่างแสดงเนื้อที่ของผิวที่เป็นระนาบมากกว่าจะเป็นปริมาตรหรือมวล

รูปทรง คือโครงสร้างทางรูปของงานศิลปะรวมทั้งรูปภายในและรูปภายนอก เป็นโครงสร้างที่ก่อรูปขึ้นด้วยหน่วยเพียงหน่วยเดียวหรือหลายหน่วยรวมตัวกันขึ้น มีความหมายแน่นทึบเป็น 3 มิติ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุจริงอย่างประติมากรรม หรือเห็นเป็นจริงอย่างจิตรกรรม รูปทรงจะมีโครงสร้าง มีความหมาย และเอกภาพในตัวเอง รูปร่างและรูปทรงทางทัศนศิลป์อาจ

แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ รูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) รูปทรงอินทรีย์รูป (Organic Form) และรูปทรงอิสระ (Free Form)

7. ที่ว่าง (Space) คือ คู่ของรูปทรงที่ขัดแย้งกันโดยตรงกันข้าม มีบทบาทในการสร้างและเสริมรูปทรงไม่น้อยกว่าทัศนธาตุทั้งหลาย ความหมายของที่ว่างเป็นไปได้ทั้งรูปร่างภายในขอบเขตที่ว่าง หรือระยะทางช่องว่างของระยะเวลา ที่ว่างทั้ง 2 มิติคือพื้นผิวที่แสดงความกว้างและยาว และที่ว่างที่เป็น 3 มิติ คือพื้นผิวที่มีความกว้าง ความยาว และความหนา ที่ว่างลบ (Negative Space) คือ ที่ว่างรอบภาพ และที่ว่างบวก (Positive Space) คือส่วนที่เป็นตัวภาพ ซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าทัศนธาตุหมายถึง สิ่งที่เป็นปัจจัยของการเห็น เป็นธาตุหรือเป็นสิ่งที่มองเห็นรับรู้ได้ด้วยสายตา เป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างให้เกิด ความสวยงามที่มองเห็นได้ในงานศิลปะ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธาตุ นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงาน อย่างมีหลักเกณฑ์และการรับรู้คุณค่าความงามทางศิลปะ

1.1.6 หลักความงามทางศิลปะ

สุชาติ เกาทอง (2536 : 67-80) โครงสร้างทางทัศนศิลป์ หรือบางที่เรียกว่าภาษาทางศิลปะเป็นองค์ประกอบหลักในการสร้างสรรค์และพิจารณางานศิลปะว่ามีความงามและความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โครงสร้างทางทัศนศิลป์ประกอบด้วย

1. ดุลยภาพ (Balance)
2. สัดส่วน (Proportion)
3. ความกลมกลืน (Harmony)
4. ช่วงจังหวะ (Rhythm)
5. จุดเด่นของงานศิลปะ (Dominance)

1. ดุลยภาพ (Balance) มีความหมายที่สอดคล้องกัน คือ ความสมดุล ความคงที่ (Equilibrium) ความผ่อนคลาย (Repose)หมายถึงความเท่ากันหรือการถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากัน ความเท่ากันนี้อาจจะไม่เท่ากันจริงก็ได้ แต่เท่ากันในความรู้สึกของมนุษย์ หรือหมายถึงการจัดองค์ประกอบของงานศิลปะให้อยู่ในสภาพสมดุล หยุตหนึ่ง หรือทรงตัวอยู่ได้ ดุลยภาพแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ แบบที่ 1 ดุลยภาพที่เหมือนกันสองข้างหรือดุลยภาพแบบสมมาตร (Formal or symmetrical balance)

แบบที่ 2 ดุลยภาพที่ไม่เหมือนกันสองข้างหรือดุลยภาพแบบอสมมาตร (In Formal or symmetrical balance)

2. สัดส่วน (Proportion) หมายถึงความสัมพันธ์ของขนาด ความยาว ความสูงและความลึก เป็นอัตราเฉลี่ยของแต่ละส่วนในงานทัศนศิลป์ที่จะต้องได้ส่วนสัมพันธ์กัน

2.1 สัดส่วนที่สมบูรณ์ด้วยตัวมันเอง

2.2 สัดส่วนที่สมบูรณ์ด้วยการประกอบกับสิ่งอื่น

3.ความกลมกลืน (Harmony) คือความประสานกลมกลืนกันของส่วนมูลฐานที่สำคัญขององค์ประกอบทางโครงสร้างศิลปะเป็นความพอเหมาะในงานออกแบบที่ดูแล้วสร้างความพอใจไม่ขัดตาความกลมกลืนเป็นโครงสร้างทางทัศนศิลป์ที่สำคัญและใช้มากในการสร้างสรรค์ให้ดูกลมกลืนเป็นหน่วยเดียวกันจนเกิดเป็นเอกภาพ (Unity)ความกลมกลืนทางทัศนศิลป์ได้แก่

3.1 ความกลมกลืนของขนาด (Harmony of size)

3.2 ความกลมกลืนของรูปทรงและรูปร่าง (Harmony of form and shape)

3.3 ความกลมกลืนของเส้น (Harmony of line)

3.4 ความกลมกลืนของผิว (Harmony of texture)

3.5 ความกลมกลืนของสี (Harmony of color)

4.ช่วงจังหวะ (Rhythm) หมายถึง จังหวะที่เกิดขึ้นระหว่างความสัมพันธ์ของเส้น รูปร่าง น้ำหนักและสี จังหวะที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันจะช่วยเน้นให้เกิดความเด่นและแก้ปัญหาการซ้ำกันในรูปภาพได้ หลักการจัดช่วงจังหวะที่นิยมทำอยู่มี 2 ประการคือ

ประการที่ 1 การจัดแบบซ้ำกัน (Repetition Rhythm) คือการใช้รูปทรงหรือรูปร่าง สีและเส้น ซ้ำๆ กันจนเป็นรูปแบบที่งดงามเช่น ลักษณะของลายไทยที่มีการซ้ำกันของรูปทรงและเส้น

ประการที่ 2 การจัดแบบขยายเพิ่มขึ้นและต่อเนื่องกัน (Progression and Continuity Rhythm) คือการเพิ่มเส้น สี ความอ่อนแก่และขนาดให้ต่อเนื่องกันไป หรือการเพิ่มขนาดจากเล็กไปหาขนาดใหญ่

5.จุดเด่นของงานศิลปะ (Dominance) เกิดจากการเน้นหรือส่งเสริมส่วนมูลฐานของศิลปะ ให้แลเห็นเด่นเป็นที่สะดุดตาว่าส่วนประกอบมูลฐานอื่นๆ ผู้สร้างสรรค์จะต้องคิดด้วยว่าจะเน้นมากน้อยเท่าใดและจะวางจุดสำคัญตรงบริเวณใดของภาพจึงจะเกิดความงาม ความน่าสนใจซึ่งอาจทำได้หลายวิธีคือ

5.1 การเน้นโดยการใช้สีให้เด่นเป็นพิเศษ

5.2 การเน้นโดยใช้เส้น รูปร่าง และขนาดให้ตัดกัน

5.3 การเน้นโดยการตกแต่ง

5.4 การเน้นโดยการจัดช่องว่างให้เหมาะสม

โครงสร้างทางทัศนศิลป์ทั้ง 5 ประการจึงเปรียบเสมือนหลักการเพื่อใช้ดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์แขนงต่างๆ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ คือ คุณค่าทางความงาม ความเหมาะสม แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ตลอดเวลาเพื่อความเหมาะสมของกิจกรรมแต่ละลักษณะ

1.1.7 องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์

ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ (2528 :147-158) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการวัดความถนัดไว้ว่า องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Factor) เรียกว่า S –Factor เป็นสมรรถภาพในการมองเห็นและเข้าใจความสัมพันธ์ด้านมิติ (Space) ต่างๆ ระหว่างความกว้าง ความยาว ความสูง ความลึก จุด เส้น ความซับซ้อนซ้อนรูปเกี่ยวกับรูปทรงเรขาคณิตตลอดจนปริมาตรและขนาด การกระยะได้ถูกต้อง สามารถใช้จินตนาการในการรวมหรือแยกส่วนต่างๆ ได้

องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์นี้ เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่จะทำให้บุคคลเกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการต่างๆ ได้ ผู้ที่มีความถนัดทางด้านนี้ เหมาะที่จะเรียนและประกอบอาชีพทางด้านวิศวกร ช่างเทคนิค นักออกแบบ สถาปนิก นักตกแต่ง นักวิทยาศาสตร์ นักเขียนแบบ นักบิน นักขับรถ จิตรกร เป็นต้น

ลักษณะของแบบทดสอบวัดความถนัดตามองค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ได้แก่ ช่อนภาพ ช่อนภาพ หมุนภาพ แยกภาพ ประกอบภาพ นับลูกบาศก์ พับกล่อง และตัดภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ช่อนภาพ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการค้นหาภาพที่ซ่อนไว้ ในรูปใดรูปหนึ่ง หรือให้ค้นหาภาพที่ต้องการว่าซ่อนอยู่ในที่ใด ผู้ที่ค้นหาได้รวดเร็วถูกต้องแสดงว่า มีความถนัดด้านมิติสัมพันธ์สูง

ช่อนภาพ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการมองภาพที่ทับกันหรือซ้ำกัน โดยจะกำหนดภาพมา 2 ภาพ แล้วให้ผู้ตอบใช้จินตนาการว่าถ้านำภาพทั้ง 2 มาซ้อนกัน ภาพที่ได้ใหม่ จะมีลักษณะอย่างไร ในการช่อนภาพมักจะซ้อนกันธรรมดาตรงๆ ไม่มีมีการเลื่อนหรือเปลี่ยนทิศทาง

หมุนภาพ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการมองภาพที่เปลี่ยนทิศทางไป โดยที่ขนาดและรูปร่างไม่ได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ข้อสอบแบบนี้จะกำหนดภาพมาให้พิจารณาก่อน 1 ภาพ แล้วให้จินตนาการว่าถ้านำภาพนั้นหมุนเปลี่ยนทิศทาง โดยอาจจะหมุน ตามเข็มนาฬิกาหรือทวนเข็มนาฬิกา ภาพที่หมุนไปแล้วจะได้ภาพที่มีลักษณะอย่างไร

แยกภาพ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการมองความสัมพันธ์ของภาพ โดยข้อสอบจะกำหนดภาพมาให้พิจารณา 1 ภาพ ให้ผู้ตอบพิจารณาดูว่าถ้ายกภาพออกตามแนวเส้นประที่กำหนดให้แล้ว จะได้ภาพลักษณะอย่างไร

ประกอบภาพ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการมองความสัมพันธ์ของภาพ โดยข้อสอบจะกำหนดภาพที่ไม่สมบูรณ์มาให้พิจารณา 1 ภาพ ให้ผู้ตอบใช้จินตนาการว่า ส่วนที่ไม่สมบูรณ์หรือขาดหายไปคือภาพใด ภาพที่สมบูรณ์แล้วอาจจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า หรือเป็นรูปวงกลมก็ได้ แต่ต้องระบุให้ผู้ตอบทราบก่อน

นับลูกบาศก์ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการมองความสัมพันธ์ของภาพ 3 มิติ ภาพที่กำหนดให้จะเป็นรูปลูกบาศก์ อาจจะเป็นรูปลูกบาศก์ของสี่เหลี่ยมจัตุรัส

สีเหลืองผืนผ้า ทรงกลม สามเหลี่ยมก็ได้ แต่ที่นิยมใช้เป็นรูปลูกบาศก์ของสีเหลืองจัตุรัส ลักษณะของข้อสอบแบบนี้จะกำหนดรูปลูกบาศก์ซ้อนๆ กันมาให้ มีลักษณะเป็นภาพลอยๆ ลูกบาศก์บางลูกอาจจะมองไม่เห็นเพราะซ้อนกันอยู่ ผู้ตอบต้องใช้จินตนาการเอาเองว่าลูกบาศก์ที่ซ้อนกันทั้งหมดมีกี่รูปลูกบาศก์

พับกล่อง เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการมองความสัมพันธ์ของภาพ 3 มิติ อีกแบบหนึ่ง โดยจะกำหนดภาพที่เป็นแบบมิติเดียว หรือภาพแนวระนาบมาให้พิจารณาก่อน แล้วให้ผู้ตอบใช้จินตนาการต่อไปว่าถ้านำภาพที่กำหนดให้มาพับเป็นกล่อง 3 มิติแล้ว จะได้รูปใด

ตัดภาพ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการมองความสัมพันธ์ของภาพเมื่อมีบางส่วนถูกตัดออกไป ลักษณะของข้อสอบแบบนี้เป็นการรวมกันระหว่างการพับกับการแยกภาพ โดยจะกำหนดภาพรูปเหลี่ยมมาให้ก่อน พร้อมกับรูปที่พับครึ่งมีรอยให้ตัดออก เมื่อตัดตามรอยออกแล้ว ก็ให้ผู้ตอบใช้จินตนาการเอาเองว่าภาพที่คลี่ออกอย่างเดิมจะมีรูปอย่างไร

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2545 : 21) ได้กล่าวถึงปัญญาทางด้านมิติ คือ มีความสามารถสูงในการมองเห็นพื้นที่ ได้แก่ นายพราน ลูกเสือ ผู้นำทาง และสามารถปรับปรุงและคิดวิธีการใช้เนื้อที่ได้ดี เช่น สถาปนิก มัณฑนากร ศิลปิน นักประดิษฐ์ ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอเฉพาะลักษณะที่เกี่ยวข้องกับด้านศิลปะไว้ได้ดังนี้

ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถด้านมิติ

1.เรียนรู้ได้จากการมองเห็นและการสังเกต สามารถจดจำใบหน้า วัตถุ รูปร่าง สี รายละเอียดฉาก

2.ใช้จินตนาการสร้างมโนภาพและรายละเอียด รวมทั้งการใช้เรียกความทรงจำกลับคืน

3.สนุกกับการขีด เขียน การวาดภาพ การระบายสี การปั้น

4.มีความสามารถและสนุกกับการสร้างภาพ 3 มิติ เป็นรูปทรงต่างๆ เช่น พับกระดาษเป็นรูปร่างต่างๆ

5.สามารถมองวัตถุในมุมมองที่ต่างจากผู้อื่น หรือมองเห็นสิ่งที่ซ่อนเร้นได้

6.สร้างสรรค์วัตถุขึ้นมาจากสิ่งที่เป็นนามธรรม

7.สนใจมีทักษะในงานอาชีพ ศิลปิน นักถ่ายภาพ วิศวกร มัณฑนากร สถาปนิก

นักออกแบบ นักบิน นักประดิษฐ์

8.สร้างงานศิลปะแนวใหม่และพัฒนางานศิลปะดั้งเดิม

1.1.8 ความคิดสร้างสรรค์

1.1.8.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยนำมาเสนอเพียงบางส่วนมีดังนี้

วิรุณ ตั้งเจริญ (2532 : 191) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยวิธีการที่ดีเยี่ยม ซึ่งสมรรถภาพในการ แก้ปัญหานั้นเป็นผลมาจากการเรียนรู้ การริเริ่ม และศักยภาพของแต่ละบุคคลแก้ปัญหาและสร้าง หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดรูปแบบ หรือเนื้อหาสาระใหม่ขึ้น ความคิดสร้างสรรค์นับว่ามีความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์สะสม ซึ่งเป็น ตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์

กิลฟอร์ด (อาร์ พันธ์มณี. 2537 : 3 ; อ้างอิงจาก Guilford. Three face of intellect. 1959.) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นลักษณะความคิดแตกแขนง (Divergent Thinking) คือ ความคิดหลายทิศทาง หลายแง่ หลายมุม คิดได้กว้างไกล ซึ่งจะนำไปสู่การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ รวมถึงการคิดค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จด้วย

พยอม วงศ์สารศรี (2526 : 200) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง กระบวนการการคิด การกระทำผลงานใหม่ ๆ ที่มนุษย์คิดเป็นและประดิษฐ์ขึ้น

มาลี จุฑา (2544 : 208) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการเรียนรู้โดย ได้รวบรวมแนวคิดของนักวิชาการซึ่งให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้หลายท่าน ได้แก่

ทอแรนซ์ (1962 : unpagged) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์เรื่องใดเรื่องอื่นๆได้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2531 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการคิดค้นหาสิ่งใหม่ๆ เพื่อมาทดแทนของที่ใช้ในปัจจุบัน หรือพัฒนาของที่ใช้ในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้น

สวณิต ยมาภัย (2529 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการคิดเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งแปลกๆใหม่ๆ ไม่ซ้ำแบบเดิมและมีการพัฒนาตลอดเวลา

ผุสดี ภูอินทร์ (2531 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่ เป็นความสามารถที่จะเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในแ่งมุม และเป็นกระบวนการใช้ความคิดหลายทิศทางขึ้นนำไปสู่ความสำเร็จในการคิดแก้ปัญหา

พจนานุกรม (2546 : 1136) ได้ให้ความหมายของ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า หมายถึง ลักษณะริเริ่ม ทำให้เกิดขึ้นและเพิ่มพูน

อารี สุทธิพันธุ์ (2532 : 99) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความสามารถของมนุษย์ทุกคนในอันที่จะสร้าง คิด ประดิษฐ์ผลิตผลใหม่ด้วยวัสดุ วิธีการ ตามความต้องการของตนและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการฝึกฝนปฏิบัติจากการทดลองสม่ำเสมอ

จากประสบการณ์ตรงของมนุษย์ ซึ่งทำให้เกิดการค้นพบ และการคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์หมายถึง ความสามารถในการคิดได้หลายทิศทาง คิดได้หลายแง่ หลายมุม คิดได้กว้างไกล สามารถผสมผสานดัดแปลง ทำให้เกิดการค้นพบสิ่งแปลกใหม่ อันเป็นสิ่งที่ มีคุณค่าและมีประโยชน์เพิ่มพูนขึ้น ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อสังคมของมนุษยชาติ

1.1.8.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดต่าง ๆ มีดังนี้

ตามที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 6-7) ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของนักจิตวิทยาที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีของความคิดสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงจิตวิเคราะห์ นักจิตวิทยาทางจิตวิเคราะห์หลายคน เช่น ฟรอยด์ (Freud) และคริส (Kris) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการเกิดของความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นผลมาจากความขัดแย้งภายในจิตใต้สำนึกระหว่างแรงขับทางเพศ (Libido) กับความรู้สึกผิดชอบทางสังคม (Social conscience) ส่วน Kubie และ Rugg ซึ่งเป็นนักจิตวิเคราะห์แนวใหม่กล่าวว่า ความคิด สร้างสรรค์นั้นเกิดขึ้นระหว่างการรู้สติกับจิตใต้สำนึกซึ่งอยู่ระหว่างการรู้สติกับจิตใต้สำนึกซึ่งอยู่ในขอบเขตของจิตส่วนที่เรียกว่า จิตก่อนสำนึก

กลุ่มที่ 2 ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีแนวความคิดว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยเน้นที่ความสำคัญของการเสริมแรง การตอบสนองที่ถูกต้องกับสิ่งเร้าเฉพาะ หรือสถานการณ์ นอกจากนี้ยังได้เน้น ความสัมพันธ์ทางปัญญา คือ การโยงความสัมพันธ์จากสิ่งเร้าหนึ่งไปยังสิ่งต่างๆ ทำให้เกิดความคิดใหม่หรือสิ่งใหม่เกิดขึ้น

กลุ่มที่ 3 ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงมนุษยนิยม กลุ่มนี้มีแนวความคิดว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มนุษย์มีติดตัวมาแต่กำเนิด ผู้ที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ออกมาใช้ได้ คือ ผู้ที่มีสัจจะแห่งตน คือ รู้จักตนเอง พอใจตนเอง และใช้ตนเองเต็มตามศักยภาพของตน มนุษย์จะสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ของตนออกมาได้อย่างเต็มที่นั้นขึ้นอยู่กับการสร้างสภาวะ หรือบรรยากาศที่เอื้ออำนวย

กลุ่มที่ 4 ทฤษฎี AUTA ทฤษฎีนี้เป็นรูปแบบของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยมีแนวคิดที่ว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นมีอยู่ในมนุษย์ทุกคน และสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบของ AUTA ประกอบด้วย

1.การตระหนัก (Awareness) คือ ตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง สังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และตระหนักถึงความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตนเองด้วย

2.ความเข้าใจ (Understanding) คือ มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

3.เทคนิควิธี (Techniques) คือ การรู้เทคนิควิธีในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทั้งที่เป็นเทคนิคส่วนบุคคล และเทคนิคที่เป็นมาตรฐาน

4.การตระหนักในความจริงของสิ่งต่างๆ (Actualization) คือ การรู้จักหรือตระหนักในตนเอง พอใจในตนเอง และพยายามใช้ตนเองอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งการเปิดกว้างรับประสบการณ์ต่างๆ โดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การผลิตผลงานด้วยตนเองและการมีความคิดที่ยืดหยุ่นเข้ากับทุกรูปแบบของชีวิต

ทฤษฎีของวัลลัส (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. 2543 : 49 ; อ้างอิงจาก Wallas. 1962. The Art of Thought.) ได้กล่าวว่า การจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้นั้นจะต้องใช้สมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา โดย มีขั้นตอนต่างๆดังนี้

1.ขั้นเตรียมตัว (Preparation) เป็นระยะของการรวบรวมข้อมูลต่างๆ เมื่อพบปัญหาเช่นกรณีก่อนที่อาร์ตมีดิส จะคิดหาส่วนผสมของเงินในมงกุฎทองได้สำเร็จนั้นก็ได้พยายามชั่งเงินชั่งทอง ที่มีขนาดต่างๆกัน แต่ก็ยังคิดไม่ออก

2.ขั้นการครุ่นคิด (Incubation) เมื่อรวบรวมข้อมูลตามขั้นที่ 1 แล้ว ผู้คิดก็ยังคิดไม่ออกได้แต่ครุ่นคิดอยู่เสมอเหมือนระยะพักใจ ซึ่งอาจจะพักเป็นตัวหรือไม่ก็ได้ ระยะนี้ผลงานยังไม่เกิดจนบางครั้งผู้คิดต้องไปทำงานอื่น

3.ขั้นการเกิดประกายแนวคิด(Illumination or Insight) เป็นระยะที่คิดคำตอบออกทันที โดยอาจอยู่ในสภาพที่ดูเหมือนว่าไม่ได้คิดซึ่งอาจเรียกว่า ความคิด แวบ เช่น อาร์ตมีดิส คิดออกเมื่อจุ่มตัวลงในอ่างน้ำ หรือเซอร์ไอแซค นิวตัน คิดออกขณะนั่งดูผลแอปเปิ้ลหล่น เป็นต้น

4.ขั้นพิสูจน์ (Verification) เมื่อคิดคำตอบออกแล้วก็จะพิสูจน์ทดลองซ้ำหลายๆครั้ง เพื่อให้ได้ผลแน่นอนเป็นข้อสรุปและเป็นกฎเกณฑ์ที่แน่นอน

1.1.8.3 พฤติกรรมกับความคิดสร้างสรรค์

อารี พันธุ์ณี (2542 : 70-71) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมกับความคิดสร้างสรรค์ไว้ในหนังสือคิดอย่างสร้างสรรค์ว่าเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีบุคลิกภาพประจำตนแตกต่างจากเด็กโดยทั่วไป พฤติกรรมของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์มีดังนี้

- 1.อยากรู้อยากเห็น มีความกระหายใคร่รู้เป็นนิจ
- 2.ชอบเสาะแสวงหา สำรวจ ศึกษา ค้นคว้า และทดลอง
- 3.ชอบซักถาม และถามคำถามแปลกๆ
- 4.ช่างสงสัย เป็นเด็กที่มีความรู้สึกแปลกประหลาดใจในสิ่งที่พบเห็นเสมอ
- 5.ช่างสังเกต มองเห็นลักษณะที่แปลก ผิดปกติ หรือช่องว่างที่ขาดหายไปได้อย่างรวดเร็ว
- 6.ชอบแสดงออกมากกว่าจะเก็บกด ถ้าสงสัยสิ่งใดก็จะถามหรือพยายามหาคำตอบโดยไม่รีรอ
- 7.อารมณ์ขัน มองสิ่งต่างๆ ในแง่มุมที่แปลกและสร้างอารมณ์ขันอยู่เสมอ
- 8.มีสมาธิในสิ่งที่ตนสนใจ
- 9.สนุกสนานกับการใช้ความคิด
- 10.สนใจสิ่งต่างๆ อย่างกว้างขวาง
- 11.มีความเป็นตัวของตัวเอง

1.1.8.4 ประเภทของความคิดสร้างสรรค์

อารี สุทธิพันธุ์ (2532 :108-109) ได้กล่าวว่าเพื่อความเหมาะสมและความสะดวกจึงได้แบ่งประเภทของความคิดสร้างสรรค์ออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ความคิดสร้างสรรค์ทางความคิด (Creative in Thinking) หมายถึง การที่บุคคลพยายามคิดหาแนวทางต่างๆ ซึ่งเรื่องของความคิดที่บางท่านเสนอแนะว่า ความคิดมีลักษณะต่างๆ กัน 3 ประเภทคือ

- 1.ความคิดภายใน (Insight Thinking)
- 2.ความคิดตามลำดับ (Sequential Thinking)
- 3.ความคิดพลิกแพลง (Strategic Thinking)

ความคิดทั้ง 3 ประเภทนี้เป็นส่วนหนึ่งของความคิดสร้างสรรค์นั่นเอง

ประเภทที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ทางความงาม (Creative in Beauty) หมายถึง การสร้างความงามใหม่ แปลกไปจากเดิม เช่น การสลับสีเสื้อผ้า หรือการออกแบบตกแต่งเพื่อความงามอื่นๆ รวมถึงการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ด้วย

ประเภทที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์ทางประโยชน์ (Creative in Function) ได้แก่ ความพยายามที่จะใช้สิ่งของที่มีประโยชน์อยู่แล้ว ทำประโยชน์อื่นๆ นอกเหนือจากที่รู้จักกัน เช่น การ

นำเอาเครื่องของ เรือหางยาว มาทำเป็นเครื่องสูบน้ำ หรือนำเอาผ้าขาวมาไปใช้แทนยางในรถจักรยานหรือยางในลูกบอลเล่นแก๊ซัด เป็นต้น

1.1.8.5 กระบวนการคิดสร้างสรรค์เพื่อการเรียนการสอนศิลปะ

อารี สุทธิพันธุ์ (2532 :107-108) ได้กล่าวถึงกระบวนการคิดสร้างสรรค์เพื่อการเรียนการสอนศิลปะ(Victor Lowenfeld : Creative and Mental Growth) ซึ่งมีอยู่ 8 กระบวนการคือ

1.ส่งเสริมให้สนใจปัญหา (Sensitivity to Problem) ซึ่งอาจเป็นปัญหาใกล้ๆ ตัว ปัญหาจากความรู้สึกต่าง ๆ เช่นให้มีความสามารถในการใช้สายตา ไม่ใช่สักแต่ว่ามองเห็นแต่ให้รู้จักสังเกต ให้รู้จักฟัง รู้จักวิเคราะห์สิ่งที่รับรู้ นั้น เพื่อที่จะเข้าใจวัสดุ สภาพการณ์ และสังคมที่ตนอยู่

2.ส่งเสริมให้มีความคล่องตัว (Fluency) ซึ่งเป็นความสามารถในการคิดอย่างรวดเร็ว คล่องแคล่ว และสามารถตอบตามความคิดเห็นนั้นๆ

3.ส่งเสริมให้รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว (Flexibility) เป็นความสามารถที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักดัดแปลงแก้ไข

4.ส่งเสริมให้เป็นตัวของตัวเอง (Originality) เป็นความสามารถในการตอบสนองประสบการณ์ต่างๆ ด้วยความเชื่อมั่น

5.ส่งเสริมให้รู้จักปรับปรุงแต่งใหม่ (Redefine or Reorganize) เป็นความสามารถในการคิดประดิษฐ์

6.ส่งเสริมให้สามารถเลือกทอนลักษณะเด่นๆ สำคัญๆได้ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ส่วนสัมพันธ์ต่างๆ ของวัตถุ รูปแบบที่รับรู้แล้ว สามารถนำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบใหม่ได้ (Synthesis) และเป็นความสามารถในการประกอบขึ้นใหม่โดยให้มีประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

7.ส่งเสริมให้สามารถคิดหลายด้าน (Divergent Thinking) เป็นความสามารถที่ต้องได้รับการฝึกฝนให้รู้จักคิด รู้จักแสวงหาอยู่เสมอ

8.ส่งเสริมให้เป็นผู้มีใจกว้าง (Opened Minded) เป็นความสามารถที่จำเป็นในสังคมประชาธิปไตย

1.1.8.6 ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ

ได้มีผู้เสนอแนวคิดและความเชื่อในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะไว้มากมาย ผู้วิจัยได้นำมาเสนอเพียงบางส่วนดังนี้

ทวีเดช จีวบาง (2537 : ออนไลน์) กล่าวไว้ในหนังสือ "ความคิดสร้างสรรค์ศิลปะ" ไว้ว่า การสร้างสรรค์ทางศิลปะ คือ การใช้กลวิธีทางศิลปะที่ไม่มีใครทำมาก่อน โดยไม่ใช้การลอกแบบเลียนแบบหรือชื่นชมในผลงานศิลปะที่มีแต่เดิม การแสดงออกทางการสร้างสรรค์คือ การแสดงออก ใดๆ ก็ตาม ที่เป็นไปโดยเสรีโดยใช้สื่อกลางเช่น ภาษา ดินเหนียว สี ไม้ ดนตรี และอื่นๆ เป็นเครื่องมือ แสดงถึงความรู้สึก ประสบการณ์ ความสามารถ ความเข้าใจที่ชัดเจน และอารมณ์ที่ลึกซึ้ง กระตุ้นให้เกิดการแสดงขึ้น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545 : ออนไลน์) กล่าวไว้ในหนังสือ "การคิดเชิงสร้างสรรค์" ไว้ว่าหมายถึง การคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (creative thinking) เป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม และใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กระตักน้ำร้อนสำหรับเดินทาง ที่มีระบบอุ่นในตัว ถือเป็นสิ่งใหม่ เป็นความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ให้ความรู้สึกแปลกใหม่ ตื่นตาตื่นใจไม่เคยเห็นจากที่ใดมาก่อน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เหมาะสมกว่าสิ่งที่มีอยู่เดิม การที่เราจะกำหนดว่าสิ่งใดเกิดจากความคิดสร้างสรรค์นั้น สามารถพิจารณาได้จากองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความคิดนั้นต้องเป็นสิ่งใหม่ (new, original) ใช้การได้ (workable) และมีความเหมาะสม (appropriate) ลงตัวพอดีกับปัญหาที่ต้องการการแก้ไข

อารี สุทธิพันธุ์ (2529 : ออนไลน์) กล่าวไว้ในหนังสือ "ศิลปะกับมนุษย์" ว่าความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะหมายถึงความสามารถที่จะรวบรวมสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันเข้าเป็นสิ่งใหม่รูปแบบใหม่ และอาจนำไปใช้ในแง่หนึ่งได้ ความสามารถอันนี้แสดงออกโดยการตอบสนองต่อสิ่งเร้าโดยสิ่งเร้า นั้น จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความคิดต่อเนื่องสัมพันธ์กันไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการความคิด สร้างสรรค์เป็นความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ที่ต้องการสร้างสิ่งต่างๆ ให้แปลกไปจากเดิมเป็นการสร้างสิ่งใหม่ ความคิดสร้างสรรค์มีความสำคัญและเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้มนุษย์สร้างงานเกิดเป็นศิลปะขึ้น

ยงยุทธ ฒ นคร (2530 : ออนไลน์) ได้อธิบายความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ใน "วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี การศึกษา 2530 ฉบับที่ 1" ไว้ว่าเป็นลักษณะของความคิด ที่ประกอบด้วย อารมณ์ ความรู้สึก และการรับรู้เข้าใจเชิงเหตุผลจึงเกี่ยวข้องกัน ทั้งทางศิลปะและวิทยาศาสตร์ ในเชิงรูปธรรม จะเน้นถึงการรู้ การเข้าใจ บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงตามปรากฏการณ์ที่เป็นไปโดยธรรมชาติ ในเชิงนามธรรม จะเน้นตอบสนองความรู้สึก อารมณ์ ความพอใจ ประสบการณ์ หรือความสามารถเฉพาะตัวของ ผู้คิด โดยไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริง เพื่อการอธิบายเป็นสำคัญ เน้นผลผลิตที่ปรากฏในการตอบสนองทางอารมณ์และความรู้สึกร่วมกัน มากกว่าขบวนการของการสร้างสรรค์นั้น ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ ไม่ว่าทางศิลปะหรือ วิทยาศาสตร์ จำเป็นต้องใช้ความรู้เดิมหรือ

ประสบการณ์เก่า ๆ มาใช้ในเหตุการณ์ใหม่ หรือปัจจุบัน จนสร้างผลผลิตที่เป็นความรู้ หรือประสบการณ์ ใหม่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นที่ไม่เคยประสบมาก่อน

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (วิรัตน์ พิชญ์ไพบูลย์. 2536 : ไม่ปรากฏเลขหน้า ; อ้างอิงจาก ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. 2543. การวิจัยทางศิลปะ. หน้า 44)ได้สรุปไว้ว่าศิลปินสร้างสรรค์งาน จากความคิดและความรู้สึกผ่านกระบวนการที่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญเป็นพิเศษจนได้ ผลงานศิลปะ ที่ตนพึงพอใจ ในการสร้างงานแต่ละชิ้น ศิลปินต้องตัดสินใจทั้งด้านความคิด การ ใช้วัสดุเครื่องมือและเทคนิคสร้างสรรค์ นอกจากนี้ศิลปินยังต้องแก้ปัญหาเกี่ยวกับคุณค่าทาง สุนทรียภาพ ซึ่งต้องตัดสินใจอีกเกี่ยวกับการเลือกใช้องค์ประกอบศิลป์ เช่น การแก้ปัญหา เกี่ยวกับเรื่องการใช้หลักของการจัดองค์ประกอบ เพื่อให้งานเกิดดุลยภาพมีความกลมกลืน และ ความขัดแย้งได้ส่วนสัมพันธ์กัน มีส่วนสัดและช่วงจังหวะที่เหมาะสม จึงเห็นได้ว่าการ สร้างสรรค์งานศิลปะแต่ละชิ้นนั้น ศิลปินต้องแก้ปัญหาต้องเลือกและตัดสินใจในการดำเนินงาน อย่างยุ่งยากซับซ้อน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ หมายถึง การใช้กลวิธีทางศิลปะ ที่ไม่มีใครทำมาก่อน แสดงออกอย่างเสรีโดยใช้สื่อกลางเช่น ภาษา ดินเหนียว สี ไม้ ดนตรี และ อื่นๆเป็นเครื่องมือ ในการสร้างผลงานได้แปลกไปจากเดิม เป็นการสร้างสิ่งใหม่ แสดงถึง ความรู้สึก ประสบการณ์ ความสามารถ ความเข้าใจที่ชัดเจน และอารมณ์ที่ลึกซึ้ง

1.1.9 การสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์นับเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในสังคมเราทุกวันนี้ และต่อไปในอนาคต การสร้างสรรค์เป็นความสามารถพิเศษของมนุษย์ในการจินตนาการและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ทั้งใน การแก้ปัญหาที่จะสร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคมประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ในวงการศึกษาก็ว่า ความสร้างสรรค์เป็นเรื่องสำคัญของมนุษย์ จึงได้มีการศึกษาค้นคว้ากันมาอย่างต่อเนื่อง และได้มีผู้กล่าวถึงพฤติกรรมสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

สุชาติ เกาทอง (2528 : 59) ได้กล่าวไว้ว่าการสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ของมนุษย์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแปลกใหม่ เพื่อสนองความต้องการอยากรู้อยาก เห็น อยากแสวงหาความรู้เพิ่มพูนประสบการณ์ การรู้จักสร้างสรรค์ของมนุษย์มีกำเนิดตั้งแต่ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยรู้จักประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆเพื่อการใช้สอยด้วยวัสดุจาก ธรรมชาติใกล้ๆตัว ด้วยรูปแบบและวิธีการแบบง่าย ๆ ต่อมามนุษย์ก็ได้พัฒนาสิ่งประดิษฐ์ เหล่านั้นให้ดีขึ้นกว่าเดิมและมีความก้าวหน้าขึ้นมาเป็นลำดับ การรู้จักสร้างสรรค์ของมนุษย์เป็น กิจกรรมที่ทำให้มนุษย์มีความแตกต่างไปจากสัตว์ ประเภทอื่นๆ และดำรงเผ่าพันธุ์ อยู่ได้

เชลูด นิยมเสมอ (2534 : 307) กล่าวว่า การสร้างสรรค์ คือ การทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้นใน ลกด้วยปัญญาของมนุษย์ สิ่งสร้างสรรค์ขึ้นนั้นต้องมีลักษณะเป็นต้นแบบในทางใดทางหนึ่ง ไม่ ซ้ำกับ สิ่งที่เคยมีอยู่แล้ว การสร้างสรรค์เป็นกระบวนการอิสระ ไม่เป็นทาสของสิ่งใด ไม่ว่าจะเป็น

อารมณ์หรือปัญหาหรือลัทธิ หรือแบบอย่าง(Style) การสร้างสรรค์ต้องมีเสรีภาพ มีความนึกคิดอย่างอิสระ มีความริเริ่มและก้าวหน้า และชะลุด นุ่มนวลอย่างได้กล่าวถึงเรื่องการสร้างสรรค์ศิลปะไว้ว่า

การสร้างสรรค์ทางศิลปะ หมายถึง การสรรหาหรือคิดค้นรูปทรง หรือหน่วย (Unit) ที่มีสาระต่อจุดหมายของการสร้างสรรค์ และจัดระเบียบของหน่วยนั้นให้เกิดเป็นรูปทรงใหม่ขึ้น เป็นรูปทรงที่มีเอกภาพหรือลักษณะเฉพาะตัวของศิลปิน (Individuality) เป็นต้นแบบ (Originality) และมีเอกภาพ การสร้างสรรค์ตรงข้ามกับการลอกเลียนแบบ(Imitation) ไม่ว่าจะเป็นการลอกเลียนแบบจากธรรมชาติหรือจากสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

1.1.9.1 ส่วนประกอบของการสร้างสรรค์

สุชาติ เทาทอง (2538 : 61-63)ได้กล่าวถึงส่วนประกอบที่สำคัญของการสร้างสรรค์ไว้

3 ประการคือ

1.การรับรู้ (Perception) การรับรู้เป็นส่วนประกอบประการแรกของมนุษย์เราจะพบว่าผู้มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ได้ มักจะเป็นผู้ที่พบเห็นสิ่งต่างๆ มามาก มีการรับรู้มาก และพยายามสังเกตจากการรับรู้

2.จินตนาการ (Imagination) จินตนาการเป็นผลมาจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสต่างๆ ของมนุษย์ เมื่อรู้มาก เห็นมากก็ทำให้เกิดความคิดมาก จึงมีจินตนาการต่อสิ่งต่างๆ มากมาย กล่าวได้ว่า จินตนาการเป็นผลที่เกิดจากการรับรู้ของมนุษย์ต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวบวกกับความคิด การใช้จินตนาการแบบอุดมคติคือการสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ด้วยรูปลักษณ์ที่แตกต่างไปจากที่เคยเห็นดังตัวอย่างภาพจิตรกรรมของไทย เช่น กิณี คชสีห์ หรือสัตว์ในโบราณนิยายต่างๆ เป็นต้น

3.ประสบการณ์ (Experience) ประสบการณ์เป็นผลมาจากการรับรู้ในการเรียนรู้หรือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาก่อนและเก็บสั่งสมไว้ในสมอง และพร้อมที่จะแสดงออกมาเมื่อถึงเวลาอันสมควร ประสบการณ์มีความสำคัญต่อชีวิตคือทำให้เกิดการเรียนรู้และการแก้ปัญหาไปพร้อมๆ กัน ประสบการณ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการสร้างสรรค์ทัศนศิลป์ใหม่ๆ ทำให้มนุษย์ได้มีการศึกษาเรียนรู้ในกิจกรรมทางปัญญา อันไม่มีที่สิ้นสุด และทำให้โลกมีสิ่งแวดล้อมทางความงาม เห็นอาหารตาอาหารใจช่วยสร้างความสุขแก่มนุษย์

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าส่วนประกอบของการสร้างสรรค์คือ การรับรู้ (Perception) จินตนาการ (Imagination) และประสบการณ์ (Experience) โดยส่วนประกอบที่สำคัญทั้งสามนี้ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ช่วยเสริมสร้างให้เกิดการสร้างสรรค์ขึ้นได้

จากการให้นิยามและการแสดงแนวความคิดและความเชื่อในเรื่องการสร้างสรรคจากผู้ ที่ได้กล่าวมา ข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า สร้างสรรค หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกจากระบวนการคิดและ จินตนาการ อันนำไปสู่ การค้นพบสิ่งแปลกใหม่ การดัดแปลงปรุงแต่ง

จากความคิดเดิมผสมผสานกัน ให้เกิดสิ่งใหม่ ได้แก่ ความสามารถสังเกต มองเห็นลักษณะเด่น ลักษณะด้อย หรือลักษณะที่ แตกต่างกันของสิ่งต่างๆ เป็นความคล่องแคล่ว ในการคิด สามารถคิดได้หลายทิศทาง มีวิธีการใหม่ๆ แนวคิดใหม่ๆ สามารถนำมาใช้ในการสร้างงานศิลปะ ทำให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ หรือปรับปรุงดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้มีรูปแบบใหม่ ให้ดูแปลกตา น่าสนใจขึ้น ไม่ซ้ำแบบใคร

1.1.10 ลักษณะของศิลปิน

ลักษณะของศิลปินหมายถึงลักษณะเด่นของบุคคลที่แสดงออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า มีลักษณะที่พึงประสงค์ในการเป็นศิลปินทั้งด้านนิสัย ความสนใจ และพฤติกรรมที่แสดงออก โดยมีผู้กล่าวถึงลักษณะของศิลปินไว้อย่างหลากหลายผู้วิจัยนำมาเสนอเพียงบางส่วนดังนี้

ชะลูด นิ่มเสมอ (2534 :2) กล่าวว่าคำว่า ศิลปิน (Artist) ที่นิยมใช้กันอยู่โดยทั่วไปทุกวันนี้ ส่วนมากก็จะหมายถึงผู้สร้างงานทัศนศิลป์ เราไม่เรียกผู้ทำงานศิลปะในสาขาอื่นว่า ศิลปิน เราใช้คำว่า สถาปนิก นักประพันธ์ นักดนตรี นักแสดง แต่เราเรียก จิตรกร ประติมากร และศิลปินภาพพิมพ์ว่า ศิลปิน

อุษณีย์ โพธิสุข (2547 : ออนไลน์)ได้กล่าวถึงลักษณะของศิลปินไว้ดังนี้

- 1.ชอบหาเวลาว่างขีดเขียน วาดภาพ แกะสลักหรือทำกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะ
- 2.สนใจเรื่องสี ความงดงามของภาพวาดหรืองานทางศิลปะ
- 3.ชอบและสนใจร่วมกิจกรรมทางศิลปะ
- 4.มีสมาธินานถ้าทำงานศิลปะ
- 5.หมกมุ่นกับงานศิลปะอย่างจริงจังและมีความสุขที่ได้ทำงานศิลปะ
- 6.สนใจงานทางศิลปะ
- 7.ชอบอ่านประวัติและผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียงแขนงต่าง ๆ
- 8.ชอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานศิลปะ
- 9.ชอบสะสมผลงานด้านศิลปะ
- 10.อยากจะประกอบอาชีพทางศิลปะ เช่น เป็นนักแสดง จิตรกร เป็นต้น
- 11.มีจินตนาการดี สามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้หลายมิติ
- 12.มีประสาทสัมผัส มือ-ตาดีเยี่ยมตั้งแต่เยาว์วัย
- 13.มีทักษะการวาดหรือขีดเขียนเส้นก้ำวหน้ากว่าเพื่อน ๆ
- 14.มีความคิดและความรู้สึกที่เป็นอิสระ
- 15.มีความสามารถในการสร้างผลงานด้านศิลปะ (เช่นการวาดภาพ งานปั้น งานแกะสลัก เป็นต้น) ได้อย่างสร้างสรรค์กว่าผู้อื่น
- 16.สามารถใช้การทำทางเพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้เป็นอย่างดี

- 17.แสดงออกถึงความสามารถในจินตนาการอย่างโดดเด่น
- 18.สามารถดัดแปลงวัสดุให้เป็นงานศิลปะได้
- 19.สามารถผสมผสานความคิด จินตนาการ และอารมณ์ออกมาเป็นงานศิลปะที่กระตุ้นความรู้สึกและอารมณ์ของผู้พบเห็นได้
- 20.ออกแบบทำเต็น ทำรำได้เหมาะสมกับเพลง
- 21.มีรสนิยมกับงานศิลปะ
- 22.มีความเชื่อมั่นตนเองสูงเมื่อทำงานศิลปะ
- 23.มีความสามารถที่จะทำเรื่องธรรมดาให้เป็นงานศิลปะที่พิเศษขึ้นได้
- 24.มีลักษณะงานเฉพาะตัว และมีวิธีสร้างงานทางศิลปะอย่างไม่ซ้ำแบบ ซึ่งอาจแตกต่างจากประเพณีนิยมหรือที่ปฏิบัติมา

25.มีความรู้สึกไวเป็นพิเศษต่อสิ่งแวดล้อม เป็นนักสังเกตที่เฉียบแหลมมองเห็นความผิดปกติในเรื่องที่คนอื่นมองข้ามไป

26.มีอารมณ์อ่อนไหว

ศรียา นิยมธรรม (2541 :133) กล่าวถึง เด็กที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะ ไว้ว่ามักมีข้อแตกต่างจากเด็กปกติ ดังนี้คือ

1.เด็กที่มีพรสวรรค์ ทางศิลปะมีความสามารถในการสังเกต รายละเอียดของสิ่งที่จะนำมาถ่ายทอดลงในภาพได้ดีกว่าเด็กปกติ และความทรงจำจากการเห็นดีกว่า ดังนั้นภาพวาดของเด็กพวกนี้จึงดีกว่าทั้งในด้านรูปร่างลักษณะและสีที่เลือกใช้

2.เด็กที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะมักจะนำเอาหลักการเคลื่อนไหวของสิ่งต่าง ๆ ถ่ายทอดลงในภาพ ในขณะที่เด็กทั่วไป มักวาดภาพแข็งๆ ทื่อๆ

3.แม้ว่าทุกคนจะมีจินตนาการแต่จินตนาการของเด็กที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะจะมีมากกว่าปกติ และเขาสามารถถ่ายทอดความนึกคิดเหล่านั้นมาเสริมต่อกับสิ่งที่เขาได้รับรู้จากสายตา

4.เด็กทั่ว ๆ ไป มักมีข้อจำกัดในการวาดภาพ คือมี Graphic Vocabulary ต่ำจึงทำให้ไม่สามารถวาดภาพที่ต้องการได้และมักจะใช้ถ้อยคำมาเพิ่มเติมในภาพเพื่ออธิบายความต้องการหรือแนวคิดของตนแต่เด็กที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะนั้นจะสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดทั้งหมดลงในภาพได้ตามที่ต้องการ

5.เด็กที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะจะคำนึงถึงสภาพของสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนข้อจำกัดมากกว่าเด็กปกติ ซึ่งมักจะวาดไปเรื่อย ๆ ตามที่เห็น ตัวอย่างเช่น เด็กทั่วไปส่วนมากมักวาดภาพในลักษณะแบบให้สีเสมอกัน แต่เด็กที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะจะคำนึงถึงพื้นผิวของภาพ การเลือกใช้สี จึงสะท้อนออกมาถึงเงาหรือความลึกของภาพด้วย

6.เด็กที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะไม่จำเป็นจะต้องเก่งเป็นเลิศในวิชาอื่น ๆ เขาอาจวาดรูปที่เขาสนใจได้ดีเยี่ยม เหมือนผู้ใหญ่มืออาชีพ ตั้งแต่เขายังเยาว์วัย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเขาจะต้องทำสิ่งอื่น ๆ ได้ในระดับเดียวกันนี้

7.เด็กทุกคนจะมีการลอกเลียนแบบโดยเฉพาะในการวาดภาพตามแบบที่เขาชื่นชมเด็กที่มีพรสวรรค์ทางศิลปะก็เช่นกัน หากแต่จะมีช่วงเวลาของการเลียนแบบเพียงระยะหนึ่ง หลังจากนั้นเขาจะแสดงฝีมือตามแนวของเขา ซึ่งอาจดัดแปลงจากแบบที่เขาเคยนิยมชมชอบก็ได้

อุษณีย์ โพธิสุข (2545 : 54) กล่าวถึงเรื่องของแนวทางด้านต่าง ๆ โดยได้กล่าวถึงเรื่องแนวจิตรกรเอก และ แนวศิลปินไว้ดังนี้

แนวจิตรกรเอก เรื่องการผสมผสาน

- 1.มีทักษะสูงในการผสมผสานสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
- 2.ออกแบบ และตกแต่งให้สมบูรณ์ได้ดี
- 3.จัดวางตำแหน่งต่าง ๆ อย่างสมดุล
- 4.มีวัตถุมากกว่า 3 อย่างขึ้นไปผสมผสานกันอย่างสมดุล
- 5.มีการผสมผสานอย่างซับซ้อนและแยบยล
- 6.มีรายละเอียดอย่างวิจิตรพิสดารเหนือใคร ๆ

แนวศิลปิน ลักษณะที่อาจสังเกตได้มีดังนี้

- 1.ความสัมพันธ์มือ – ตาดี คือความสามารถควบคุมกล้ามเนื้อเล็กคือนิ้วมือได้ดี
- 2.มีความคิดเป็นอิสระ และมองอะไรหลายแง่มุมไม่มีลักษณะ “ม้าตาบอด”
- 3.มีพลังทางความคิดและบางครั้งก็พลิกกลับความคิดอย่างรวดเร็วและง่ายดายจน

คนอื่นตามไม่ทัน

- 4.ชอบที่จะเป็น “ศิลปินเดี่ยว” มากกว่าทำงานร่วมกับคนอื่น
- 5.เป็นคนที่มีความสูง มีความอดทนสูงในการทำงานสามารถเอาความรู้อมาใช้ได้ดีกว่า

เด็กบางประเภท

- 6.มีจินตนาการสูงและบางคนมีญาณหยั่งรู้กว่าคนปกติ มีจินตนาการอันบรรเจิด
- 7.กระหายที่จะวาดรูปในเวลาว่างมากกว่าทำอย่างอื่น แสดงออกว่าชื่นชอบงานศิลปะ
- 8.จดจำสิ่งต่าง ๆ เป็นรูปภาพมากกว่าเสียง
- 9.มีความคิดสร้างสรรค์ในงานศิลปะกว่าเด็กอื่น
- 10.สนใจงานวาดของจิตรกรผู้ยิ่งใหญ่ และอยากวาดให้ได้เหมือนเช่นนั้น
- 11.อยากเป็นจิตรกรผู้ยิ่งใหญ่
- 12.เรียนไม่เก่ง IQ ไม่สูง อาจตกวิชาคณิตศาสตร์ แต่เด็กพวกนี้โดยปกติชอบ

วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติวิทยา ปรัชญา สังคมศาสตร์ วรรณกรรม

1.1.11 องค์ประกอบของผู้มีลักษณะพึงประสงค์ด้านศิลปะ

1.1.11.1 ความถนัด

1.1.11.1.1 ความหมายของความถนัด

นักจิตผล นักจิตวิทยาและผู้อื่นได้ให้ความหมายของ ความถนัด (Aptitude) แตกต่างกันไปหลากหลายแนว ผู้วิจัยนำมาเสนอเพียงบางส่วนดังนี้

บิงแฮม (บุญชม ศรีสะอาด. 2526 : 8 ; อ้างอิงจาก Bingham.1976.Aptitudes and Aptitude Testing. p. 18) ได้ให้นิยามว่า ความถนัดเป็นสภาวะอันแสดงความเหมาะสมของบุคคลที่สำคัญประการแรกคือความพร้อมของบุคคลในการเพิ่มพูนความชำนาญให้แก่ตนเอง หรือเป็นศักยภาพของบุคคลนั้น และอีกประการหนึ่งคือความพร้อมที่จะสนใจในความสามารถนั้นๆ

ม.ล.ต๋อย ชุมสาย (2508 : 250) กล่าวว่าไว้ว่า ความถนัดหมายถึงสภาวะทางจิตที่แสดงว่าคนมีทางโน้มพิเศษ ที่ทำให้คนเหมาะที่จะทำงานชนิดหนึ่งๆ เช่น ถ้า ก.มีความถนัดในเครื่องกล ก.จะเรียนรู้เกี่ยวกับเครื่องกลได้ดีกว่า ข.ผู้ซึ่งมีความถนัดในทางศิลปะ

บุญส่ง นิลแก้ว (2519 : 177) ได้สรุปนิยามของความถนัดว่า ความถนัดเป็นสมรรถภาพหรือศักยภาพที่มีอยู่ในตัวบุคคล อันจะก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำกิจกรรมใดๆ

ซวาล แพร์ตกุล (2513 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความถนัดหมายถึงสมรรถวิสัยและทิศทางแห่งความงอกงามของสมอง หรือจะกล่าวให้ง่ายขึ้นก็หมายถึงขีดระดับความสามารถขั้นสูงสุดของบุคคลที่เขาอาจมีอาจได้ต่อการเรียนรู้และการฝึกฝนในวิทยาการ และทักษะต่างๆ ถ้าหากเขาได้รับการสอนฝึก และประสบการณ์ที่เหมาะสม

ซูเปอร์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2526 : 8 ; อ้างอิงจาก Super. 1949. Appraising Vocational Fitness. pp. 58-59) กล่าวว่า ความถนัดเป็นลักษณะรวมๆ ที่ทำให้บุคคลหนึ่งสามารถเรียนรู้ได้ ความถนัดไม่จำเป็นต้องเป็นสภาวะอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่ควรเป็นสภาวะหลายอย่างมารวมกันในตัวบุคคล

เคลลี (ธีระยุทธ รัชชะ. 2544. : 25 ; อ้างอิงจาก Kelly. 1969. Assessment of Human Characteristics. pp.16-17) กล่าวว่าความถนัด หมายถึง ความสามารถในการกระทำและได้แยกความถนัดออกเป็น 6 ด้าน คือ

1.ความถนัดด้านการเรียน (Schoolastic Aptitude) ประกอบด้วยความสามารถทางภาษา (Verbal) และคณิตศาสตร์ (Mathematical)

2.ความสามารถเชิงเสมียน (Clerical Aptitude) คือ ความสามารถที่จะใช้ความละเอียดและความเร็วในการทำงานพิมพ์ดีด ชวเลข

3.ความถนัดทางดนตรี (Musical Aptitude) คือ ความสามารถในการเรียนและการเล่นดนตรีได้ดี

4.ความถนัดทางศิลปะ (Art Aptitude) คือ ความสามารถที่จะสร้างสรรค์งานศิลปะ และสุนทรีย์ภาพ

5.ความถนัดเชิงกล (Mechanical Aptitude) คือความสามารถในการใช้เครื่องมือและเข้าใจหลักการทางเครื่องจักรกล

6.ความถนัดทางด้านกีฬา (Athletic Aptitude) คือ ความสามารถในการด้านร่างกายที่จะเล่นกีฬาประเภทต่างๆ ได้

สมบุรณ์ ชิตพงศ์ และ สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2518 : 17) กล่าวว่าความถนัด หมายถึง สมรรถภาพหรือศักยภาพหรือความสามารถที่มีอยู่ในตัวบุคคลอันเป็นผลมาจากการฝึกฝนความรู้และประสบการณ์ทั้งสิ้นทั้งปวง

ทองหล่อ วิภาวรินทร์ (2523 : 17) กล่าวว่าความถนัด หมายถึง สมรรถภาพทางสมองที่ประกอบด้วยความสามารถเฉพาะหลายด้าน ซึ่งความสามารถแต่ละด้านจะมีคุณภาพแตกต่างกันออกไปและแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ทั้งในบุคคลเดียวกันก็มีความสามารถแต่ละด้านไม่เท่ากันอีกทั้งความถนัดไม่ใช่สมรรถภาพทางสมองที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หากแต่เป็นผลที่เกิดจากการฝึกฝนและมีประสบการณ์มาก

ล้วน สายยศ (2525 : 15) กล่าวว่าความถนัดเป็นสิ่งที่ต่อเนื่องจากเชาว์ปัญญา สำหรับเชาว์ปัญญานั้นจะมองที่ความสามารถส่วนรวม และมีพื้นฐานมาแต่กำเนิด แต่ความถนัดมองความสามารถที่ได้มาจากการฝึกฝนแต่แรกเกิด

สุวรรณ นาควินัยวงศ์ (2523 : 9) กล่าวว่า ความถนัด หมายถึง คุณสมบัติประจำตัวของบุคคลในการที่จะเรียนหรือทำงานในด้านใดด้านหนึ่งได้สำเร็จ และบุคคลหนึ่งนั้นอาจจะมีความถนัดหลายด้านก็ได้ ความถนัดนี้สามารถส่งเสริมได้โดยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับบุคคล

วิญญา วิศาลาภรณ์ (2522 : 2) กล่าวว่า ความถนัด เป็นลักษณะความสามารถเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านซึ่งเกิดจากการฝึกฝน โดยมีเชาว์ปัญญาเป็นพื้นฐานของความถนัดอีกทั้งเชาว์ปัญญายังเป็นการวัดความสามารถที่ติดตัวมาในอดีต แต่การวัดความถนัดเป็นการวัดความสามารถเพื่อจะทำนายอนาคตว่าบุคคลผู้นั้นสามารถเรียนอะไรได้เป็นผลสำเร็จ

จากความหมายของความถนัดที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความถนัด หมายถึง การพัฒนาศักยภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลในด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายๆ ด้านจนเกิดความชำนาญ อันเกิดจากการฝึกฝน และ ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

1.1.11.1.2 ความหมายของความถนัดด้านศิลปะ

ศักดิ์ชัย เกียรติธนาสินทร์ (2531 :71) กล่าวว่า ความถนัดทางศิลปะ หมายถึง ระดับความสามารถในการรับรู้ (Perception) ความซาบซึ้ง (Appreciation) ความสามารถตัดสินใจทางความงาม (Art Judgment) และการปฏิบัติงานศิลปะ (Performance) อันประกอบด้วยจินตนาการ การสร้างสรรค์ (Creative Imagination) อีกทั้งยังสามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบความถนัดทางศิลปะต่างๆ ได้

อารี สุทธิพันธุ์ (2514 :13) กล่าวว่าความถนัดเชิงศิลปะ หมายถึง ระดับความชำนาญหรือทักษะ (Skill) ของบุคคลที่เขาอาจจะได้ต่อการลำดับประสบการณ์และถ่ายทอดตามจินตนาการให้เป็นวัตถุที่มีสุนทรีย์ภาพ ศิลปินแต่ละคนย่อมมีวิธีการทำงานตามลำดับขั้นเฉพาะตัวตามประสบการณ์ที่ตนเคยได้รับการฝึกฝนปฏิบัติมา

วิรุณ ตั้งเจริญ (2526 : 63) กล่าวว่าความถนัดทางศิลปะเกิดจากความขยันหมั่นฝึกฝนและสร้างงานศิลปะอันจะก่อให้เกิดความคล่องตัวในการคิดและการแสดงออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความชำนาญในการสร้างรูปแบบ การลากเส้น ระบายสี จัดน้ำหนักสี และการสร้างความกลมกลืน เป็นต้น

จอร์แดน (ธีระยุทธ รัชชะ. 2544. : 26 ; อ้างอิงจาก Jordan.1953. Measurement in Education An Introduction. pp.299 – 306) กล่าวว่าความถนัดทางศิลปะมีการวัด 2 ด้าน คือความสามารถหรือความซาบซึ้งทางด้านศิลปะ (Capacity or Artistic Appreciation) และผลสัมฤทธิ์ทางด้านศิลปะ (Achievement) การวัดความสามารถหรือซาบซึ้งนั้นสามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบความถนัดทางศิลปะ ซึ่งเป็นแบบทดสอบให้ผู้ตอบตัดสินใจด้านความงามทางศิลปะ (Art Judgment) โดยให้เลือกภาพที่ดีที่สุดและมีความงามที่สุดจากภาพที่กำหนดให้ ส่วนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางด้านศิลปะ เป็นการวัดว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างในวิชาศิลปะ การวัดประเภทนี้มักจะให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น ให้อวดหรือระบายสีตามคำสั่ง หรือตามจินตนาการของตนเอง

จากความหมายของความถนัดทางด้านศิลปะที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความถนัดทางด้านศิลปะ หมายถึง ระดับความสามารถเชิงสุนทรีย์ (Aesthetic Intelligence) ความสามารถเข้าใจและตัดสินใจเชิงความงามได้อย่างถูกต้อง ตามหลักการทางด้านศิลปะ เช่น ความมีเอกภาพ (Unity) สัดส่วน (Proportion) ความสมดุล (Balance) ความกลมกลืน (Harmony) เป็นความสามารถเฉพาะตัวบุคคล หรือเกิดจากการฝึกฝนเป็นระยะเวลาจนเกิดความชำนาญในด้านการสร้างสรรค์ผลงาน

1.1.11.1.3 แบบวัดความถนัดด้านศิลปะ

มีผู้ศึกษาถึงสิ่งที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในด้านศิลปะ และสร้างแบบทดสอบต่างๆ เพื่อวัดความถนัดด้านศิลปะ มีบางฉบับที่วัดทางด้านการวินิจฉัยตัดสินและทักษะในการรับรู้ทางสุนทรียวิจักษ์ (Aesthetic Appreciation) บางฉบับก็วัดทักษะในการผลิตผลงานทางศิลปะ (Artistic Production) การทดสอบทางด้านสุนทรียวิจักษ์จะเป็นที่นิยมมากกว่าด้านทดสอบทางการผลิตผลงานทางศิลปะ (บุญชม ศรีสะอาด. 2526 :160 -161)

1.แบบทดสอบความซาบซึ้งทางศิลปะหรือศิลปะวิจักษ์ (Aesthetic Appreciation)

แบบทดสอบประเภทนี้ โดยทั่วไปมักจะมีลักษณะเหมือนกันคือ ให้ผู้สอบเลือกภาพเรื่องเดียวกับแต่แตกต่างกันในรายละเอียดว่าภาพใดดีกว่า ภาพที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องอาจมาจากผลงานของศิลปินที่เด่น หรือเป็นภาพที่ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะพิจารณาเห็นพ้องกันว่าเป็นภาพที่ดี ภาพที่เป็นตัวลวงจะถูกเปลี่ยนแปลงให้ผิดไปจากหลักการทางศิลปะได้แก่

1.1 แบบทดสอบ Meier Art Judgment Test

เป็นแบบทดสอบที่สร้างอย่างดี มีชื่อเสียงและใช้กันกว้างขวางที่สุด สร้างโดยไมเออร์ (Norman C. Meier) พิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1929 และปรับปรุงในปี ค.ศ. 1940 ใช้สำหรับทดสอบจากเกรด 7-16 ประกอบด้วยภาพขาวดำจำนวน 100 คู่ ส่วนใหญ่เป็นภาพวาดหรือภาพเขียนที่มีชื่อเสียง มีบางภาพเป็นการหม้อ ภาพที่เป็นตัวลวงจะถูกเปลี่ยนแปลงให้ผิดไปจากเดิมในด้านความสมมาตร (Symmetry) ความสมดุล (Balance) ความเป็นเอกภาพ (Unity) และช่วงจังหวะในการวางภาพ (Rhythm) จึงเป็นแบบทดสอบที่เน้นการพิจารณาองค์ประกอบทางสุนทรีย ไมเออร์ ยืนยันว่าการตัดสินด้านสุนทรีย นี่เป็นสิ่งสำคัญมากที่สุดต่อความสามารถทางศิลปะและความสำเร็จในอาชีพทางศิลปะ

2.แบบทดสอบที่วัดความสามารถในการผลิตงานทางศิลปะ(Artistic Production)

เป็นแบบทดสอบชนิดที่ผู้สอบต้องใช้ความคิดหรือจินตนาการของตนเองผลิตงานทางศิลปะออกมา ตามที่ข้อสอบจะกำหนด บางฉบับก็ให้สร้างสรรค์ผลงานจากกรอบโครงสร้างที่กำหนดเพื่อให้จินตนาการต่อ แบบทดสอบที่จะยกตัวอย่างในที่นี้ได้แก่

2.1 แบบทดสอบ Horn Art Aptitude Inventory

เป็นแบบทดสอบที่สร้างโดย ฮอร์น (C.C., Horn) ใช้สำหรับทดสอบ ระดับเกรด 12-16 ในแบบทดสอบนี้จะให้ผู้สอบเขียนภาพวัตถุ ออกแบบอย่างง่าย และที่สำคัญคือจะให้เขียนภาพในกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้า 12 ภาพ โดยใช้เส้นที่กำหนดมาให้สำหรับใช้เป็นส่วนหนึ่งของภาพ

สำหรับแบบวัดความถนัดทางศิลปะ ในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะ เป็นรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับความงามทางศิลปะ โดยข้อสอบจะกำหนดภาพที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน มาให้ดู 4 ภาพ โดยให้ผู้ทดสอบสอบวิเคราะห์พิจารณาตัดสินว่า ภาพใดเป็นภาพที่สวยงามที่สุด ถูกต้องตามหลักการทางศิลปะ เช่น ความมีเอกภาพ (Unity) สัดส่วน (Proportion) ความสมดุล (Balance) ความกลมกลืน (Harmony) ซึ่งผู้ทดสอบจะต้องอาศัยความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ มา

ประกอบด้วย ซึ่งใน 4 ภาพนี้ จะมีอยู่เพียงหนึ่งภาพที่สวยงามที่สุด และถูกต้องตามหลักการทางศิลปะที่สุด

1.1.11.2 ความสนใจ

ได้มีผู้ให้ความหมายของความสนใจไว้มากมายผู้วิจัยนำมาเสนอเพียงบางส่วนดังนี้
กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) ได้กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันเนื่องมาจากองค์ประกอบสำคัญๆ คือ ความต้องการ ความกดดัน และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสังคมที่แตกต่างกัน

กู๊ด (Good.1973 : 375) ได้ให้ความหมายว่าความสนใจหมายถึงกระบวนการรับรู้และสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ

อิงลิช และ อิงลิช (นันทา สุริรักษา. ม.ป.ป. : 160 ; อ้างอิงจาก English and English. 1958. A comprehensive dictionary of psychological and psychoanalytical terms.) ได้ให้นิยาม “ความสนใจ” ไว้มากมายในความหมายแรก คือ เจตคติหรือชุดในการเอาใจใส่ ความหมายที่สองคือ แนวโน้มที่จะเลือกบางสิ่งบางอย่าง ความหมายที่สามคือ เจตคติ หรือความรู้สึกที่จะกระทำ หรือเหตุการณ์ที่จะทำให้แตกต่างหรือเกี่ยวข้องกับตนเอง

ประสาธ อิศรปริดา (2538 : 135-136) ได้กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึงลักษณะทางจิตใจที่มีความสืบเนื่องกันเป็นชุด โดยเริ่มจากการที่มีสิ่งเร้าให้เกิดความสนใจ และตอบสนองต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ ทำให้เกิดความรู้สึกหรือความคิดอันนำไปสู่ความสงสัยความอยากรู้อยากเห็นและความต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

บลูม (Bloom.1976 : 72-74) กล่าวว่าการศึกษาที่สามารถจัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามที่ตนเองต้องการ ก็น่าจะคาดหวังได้แน่นอนว่า นักเรียนทุกคนได้เตรียมใจสำหรับกิจกรรมที่ตนเลือกนั้น ด้วยความกระตือรือร้น พร้อมทั้งความมั่นใจ เราสามารถสังเกตเห็นความแตกต่างของความพร้อม ด้านจิตใจได้ชัดเจนจากการปฏิบัติ การมีความกระตือรือร้นและความสนใจ จะทำให้เกิดการรับรู้ได้เร็วขึ้น และประสบความสำเร็จสูง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปี ลงมา พัฒนาการอยู่ในขั้นตอนของความสนใจ ความพึงพอใจ และเป็นช่วงของการสร้างฐานของการสะสมความรู้สึกที่ดีต่ออดีต ประสบการณ์ ความสำเร็จ

กิติมา ปริติลล (2529 : 42) กล่าวว่าความสนใจหมายถึง กระบวนการที่จะชักจูงมนุษย์ให้ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เกิดความพอใจที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

โยธิน ต้นสนยุทธ (2531 : 140) ได้ให้ความหมายว่า ความสนใจหมายถึงเงื่อนไขใดของอินทรีย์ที่มีผลต่อความพร้อมที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรม หรือทำให้พฤติกรรมดำเนินต่อไป

ประสาน ทิพย์ธารา (2521 : 97) ได้กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความพอใจหรือความ โน้มเอียงที่แสวงหา หรือเข้าร่วมในกิจกรรมหนึ่ง หรือสภาพจิตใจของคนที่ถูกพันหรือจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2530 : 91) ได้กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึก ในทางที่ดีที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันทำให้บุคคลเอาใจใส่ และจดจ่อต่อสิ่งนั้น

สตรอง (วรรณดี แก้วเก่า. 2541. 9-10 ; อ้างอิงจาก Strong.1954. cited by Pietrofesa. P. 47 and Splet.1975. P. 52) สตรองได้กล่าวถึงความสนใจไว้ว่า จะมีการแสดงออกเมื่อบุคคลมีความนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าชอบในสิ่งใด จะพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ความสนใจยังเป็นตัวแทนของอิทธิพลของแรงจูงใจเป็นตัวกำหนดพลังและกำหนดทิศทางของพฤติกรรม

วัชร ทรัพย์มี (2531 : 15) ได้กล่าวถึงความสนใจ ทั้งในแง่ของความใส่ใจ และแรงจูงใจไว้ว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกจดจ่อ อยากรู้ อยากเห็น อยากกระทำการสิ่งใดที่ตนสนใจ ความสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน หรือการทำงาน

พจนานุกรม ฉบับการศึกษาได้ให้ความหมายของ ความสนใจไว้ว่า หมายถึง สภาวะที่เกิดขึ้นระหว่างแรงจูงใจและทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การรู้จักยอมรับในคุณค่า และมีใจผูกพันกับสิ่งนั้นด้วยความเต็มใจโดยไม่มีอิทธิพลภายนอกมาบังคับ (พจนานุกรมฉบับการศึกษา. 2540 : 132)

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2530 : 91-92) ได้กล่าวถึงลักษณะความสนใจของบุคคลไว้ดังนี้

- 1.ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม
- 2.ความสนใจเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้น ความสนใจของบุคคลย่อมแตกต่างกันได้
- 3.ความสนใจย่อมทำให้บุคคลเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ตนสนใจ
- 4.ความสนใจของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงได้
- 5.ความสนใจจะเป็นเครื่องกำหนดวิถีชีวิตของบุคคลได้
- 6.ความสนใจทำให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าความสนใจ หมายถึง เจือจางหรือกระบวนการใดๆ ที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดความต้องการ ความปรารถนา ทำให้แสดงพฤติกรรมที่บรรลุเป้าหมายได้ โดยมีอิทธิพลมาจากภายในของตัวบุคคลนั่นเอง

1.1.11.2.1 ความสนใจด้านศิลปะ

ผู้วิจัยได้สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องทางศิลปะ จำนวน 65 คน โดยใช้แบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ สามารถสรุปความสนใจด้านศิลปะ ที่เหมือนกัน ไว้ในกลุ่มเดียวกันจากการค้นคว้าจากเอกสารและความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

ความสนใจด้านศิลปะหมายถึง ความรู้สึกชอบ ความพอใจของบุคคล สนใจเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับศิลปะซึ่งแสดงออกถึงพฤติกรรมต่างๆ ได้แก่

- 1.ชอบศึกษาติดตามประวัติและผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียง
- 2.กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะ
- 3.ชวนหาความรู้ทางศิลปะเพิ่มขึ้นด้วยตนเอง
- 4.ชอบคบหาพูดคุยกับผู้ที่มีความสนใจทางด้านศิลปะ
- 5.ติดตามรายการเกี่ยวกับศิลปะทุกครั้งที่มีโอกาส
- 6.สะสมงานเกี่ยวกับศิลปะ
- 7.ชอบดูนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปะหากมีโอกา
- 8.อยากจะทำประกอบอาชีพทางศิลปะ เช่นเป็นนักแสดง จิตรกร เป็นต้น
- 9.กระหายที่จะทำงานด้านศิลปะในเวลาว่างมากกว่าทำอย่างอื่น

1.1.11.2.2 แบบวัดความสนใจ

การวัดความสนใจนั้นสามารถทำได้หลายวิธีอาจจะเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง อาจเป็นลักษณะการตอบคำถามรายข้อ หรือมีการทดสอบอย่างเป็นทางการและมาตรฐาน โดยแบบวัดความสนใจ จะถูกนำมาใช้เพื่อช่วยในการเลือกอาชีพ และสามารถใช้เป็น ข้อมูลในการตัดสินใจทางการศึกษาได้ด้วย และได้มีผู้เสนอวิธีวัดความสนใจไว้มากมายผู้วิจัยนำมาเสนอเพียงบางส่วน ดังต่อไปนี้

โพลเวลล์ (Powell.1963 : 189 -192) ได้เสนอวิธีวัดความสนใจไว้ดังนี้

1.การใช้แบบวัดความสนใจ (Interest Inventories) โดยให้แสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความต่างๆ ของแบบวัดความสนใจ

2.การใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questionnaire) โดยให้อิสระในการตอบคำถามต่างๆ ได้ตามความรู้สึกที่แท้จริงของตน

3.การสัมภาษณ์ (Interview) จะทำให้ผู้สัมภาษณ์สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

แบบวัดความสนใจของสตรองและแคมเบล (Strong and Campbell Vocational Interest Inventory (SVII) (นันทา สุริรักษา. ม.ป.ป. :161 ; อ้างอิงจาก Strong.1927.Vocational interest test. Educational Record.pp.107-121) เดิม(SVII) ประกอบด้วยอาชีพ 207 อาชีพ และต่อมาเพิ่มอาชีพใหม่ๆ ขึ้นอีก 17 อาชีพโดยมี จุดประสงค์ของการทดสอบคือ

- 1.เพื่อช่วยผู้มารับคำปรึกษาในการเลือกอาชีพ
- 2.เพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้มีการสำรวจวิถีทางการใช้ชีวิต (Life Styles) กับอาชีพ
- 3.เป็นการเร่งให้เกิดการปรึกษากันในระหว่างผู้มารับคำปรึกษา กับบิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็ก

การทดสอบนี้มีประโยชน์ต่อทั้งคนทำงาน นักเรียน และนักศึกษาโดย

- 1.ช่วยในการตัดสินใจในการจ้างงาน
- 2.การช่วยเหลือส่วนบุคคลให้มีการพิจารณา การประเมินการทำงาน และการเปลี่ยนงาน
- 3.ช่วยระบุคุณสมบัติของผู้สมัคร
- 4.ช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาเข้าใจถึงความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในงาน
- 5.ช่วยในการวางแผนการเตรียมออกก่อนเกษียณหรือเมื่อปลดเกษียณ

ความสนใจเป็นความรู้สึกขั้นแรกที่จะนำไปสู่ขั้นอื่นๆ เช่นความซาบซึ้ง เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมและบุคลิกภาพ ดังนั้นการรู้ข้อมูลว่าใคร มีความสนใจ ด้านใดมากน้อยแค่ไหน จึงเป็นประโยชน์ในการแนะแนวอย่างยิ่ง ความสนใจเป็นสิ่งที่จะทำให้คนกระทำได้ทำอะไรออกมาได้ การวัดความสนใจจึงมีความจำเป็น และเป็นการวัดค่าว่าใครไม่ชอบและชื่นชอบ ต่อกิจกรรมใดเป็นส่วนใหญ่ (ล้วน สายยศ. 2539 : 7)

สำหรับแบบวัดความสนใจด้านศิลปะในการทำวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบรายงานตนเอง (Self Report Test) ประเภทข้อความเดียว แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพราะสามารถสร้างคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา สามารถจำแนกความมากน้อยของพฤติกรรม สะดวกในการตอบ และใช้ทดสอบนักเรียน ได้ครั้งละเป็นจำนวนมาก

1.1.11.3 บุคลิกภาพ

คำว่า บุคลิกภาพ (Personality) มาจากภาษาละตินว่า *Persona* แปลว่า หน้ากาก ซึ่งใช้สวมใส่เวลาแสดงการละเล่น เพื่อเปลี่ยนลักษณะของคนหนึ่งไปเป็นอีกคนหนึ่งในพจนานุกรมไทย (ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า เป็นสภาพนิสัยจำเพาะคน แต่มันีัย หมายถึงความประพฤติที่เคยชิน ดังนั้นบุคลิกภาพก็คือ ความประพฤติที่เคยชินจำเพาะคน ได้มีผู้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้หลากหลายผู้วิจัยได้นำมาเสนอเพียงบางส่วนดังต่อไปนี้

ฉันทนิช อิศวนนท์ (2541 : 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่หล่อหลอมให้เป็นอยู่ในคนคนนั้น ไม่ว่าจะเป็นจุดเด่นจุดด้อยก็ตาม ซึ่งทำให้เขามีความแตกต่างจากคนอื่น ๆ จนกระทั่งไม่เหมือนกับผู้อื่นในโลก

เพ็ญพร ลีม่วงส์ (2542 :19) ได้กล่าวว่าบุคลิกภาพ(Personality) มาจากคำว่า *Persona* ในภาษาละติน หมายถึงหน้ากากที่ตัวละครใช้ในการแสดงสื่อความหมายให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายว่าตัวละครตัวนั้นแสดงเป็นอะไร และกำลังแสดงสิ่งใดออกมา ทำให้ผู้ชมสามารถคาดการณ์การกระทำ ของเขาได้ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือเป็นโฉมหน้าที่บุคคลแสดงออกสู่สาธารณชน

วิจิตร อาวะกุล (2541 : 4) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่รวมกันขึ้นเป็นตัวบุคคล เช่น รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง กิริยา มารยาท การแต่งกาย การแสดงออก การพูด การคิด ความรู้สึกนึกคิด ทักษะคติ ความต้องการ อารมณ์ ความสนใจ ฯลฯ เป็นต้น

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2544 : 5) ได้ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ คือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน ส่วนภายนอกคือส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน ฯลฯ และ ส่วนภายใน คือส่วนที่มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝันปรารถนา ปรัชญาชีวิตค่านิยม ความสนใจ ฯลฯ ลักษณะต่างๆ ของบุคลิกภาพ ไม่สามารถแยกเป็นส่วน ๆ ออกจากกันโดยเด็ดขาด ทุกๆลักษณะของบุคลิกภาพต่างมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน และมีผลกระทบต่อกันและกันเป็นประจักษ์ชัด

วรารณ ตระกูลสุทธิ (2545 : 40) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะเฉพาะของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลมีลักษณะแตกต่างจากบุคคลอื่น ซึ่งมีปัจจัยเกี่ยวข้อง ได้แก่ พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ประสบการณ์และการฝึกอบรมในการพัฒนาบุคลิกภาพตนเองให้เป็นตามความประสงค์ บุคคลแต่ละบุคคลต่างมีลักษณะเฉพาะ รวมทั้งแบบแผนการแสดงพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งมีความแตกต่างกับผู้อื่น และแบบแผนพฤติกรรมดังกล่าวอาจคล้ายคลึงกันบางส่วน แต่ก็ไม่เหมือนกัน ทั้งหมดสอดคล้องกับความคิดของวิจิตร อาวะกุล

วิจิตร อาวะกุล (2545 : 8) ได้ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพคือการแสดงออกซึ่งพฤติกรรม ของมนุษย์ อันเป็นปฏิกริยาร่วมของระบบต่าง ๆ ในร่างกายมนุษย์ เช่น อารมณ์ ความคิด เจตคติ สติปัญญา ความสามารถ การเรียนรู้ ประสบการณ์ แรงจูงใจ ฯลฯ ที่สะสมมาตั้งแต่เกิด ว่ามีอยู่อย่างไร และมีอยู่เพียงไร

สุชา จันทรเอม (2522 : 95) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะที่สำคัญต่อการปรับตัวของบุคคล ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ความสามารถ แรงจูงใจ และการแสดงออกทางอารมณ์ และผลที่เกิดจากประสบการณ์

ลักขณา ศรีวัฒน์ (2545 : 44) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ตัวเราทั้งตัวหรือตน (Self) ที่แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นจะเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกความนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลนั้นๆ

จากข้อมูลดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า บุคลิกภาพหมายถึงการกระทำ พฤติกรรม ลักษณะท่าทาง ความสนใจ ทัศนคติ ของบุคคลแต่ละคนที่แสดงออกมานั้นซึ่งทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นเครื่องบ่งชี้ ถึงความเป็นตัวตนของเขา ซึ่งนั่นก็คือบุคลิกภาพประจำตัวของแต่ละบุคคลนั่นเอง และความสำเร็จในอาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างสูงกับรูปแบบแห่งบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพนั้นๆ

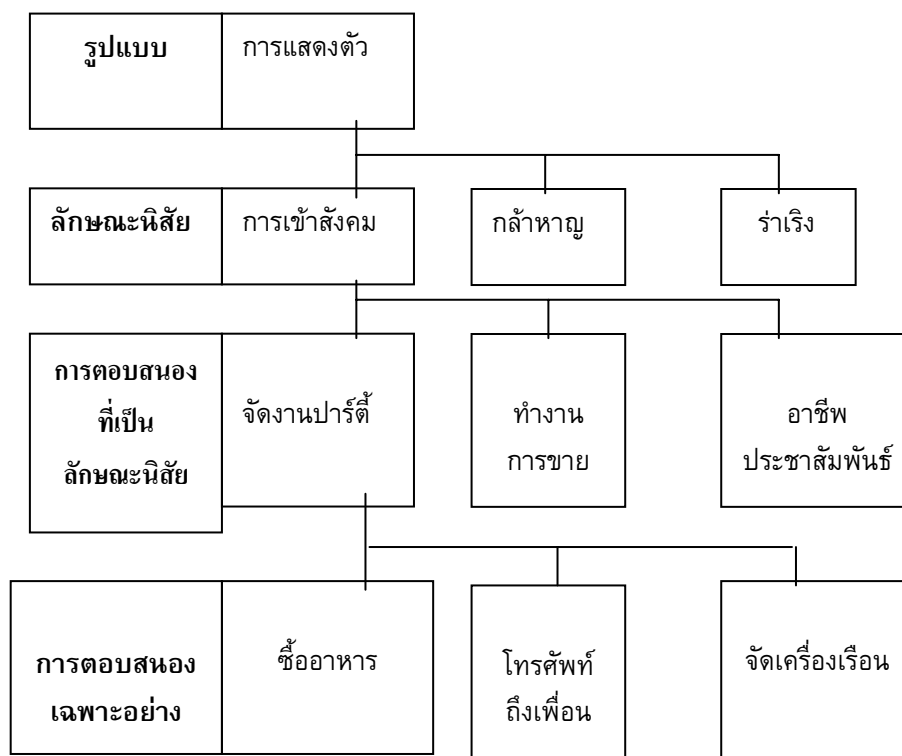

ระดับที่ 2 คือระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Responses) ใช้สัญลักษณ์ HR_1 , HR_2 ..... HR_n พฤติกรรมในระดับนี้คือ การตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดซ้ำ ภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น เมื่อทำการทดลองซ้ำ การตอบสนองของบุคคลจะคล้ายคลึงปฏิกิริยาเดิม HR เป็นการจาจัดระบบขั้นต่ำสุด ปริมาณของการจาจัดระบบสามารถวัดได้ในรูปของสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น เช่น ออกมาในรูปของโอกาสที่จะเป็นไปได้ (Probability) ที่พฤติกรรม จะคงเส้นคงวาในสถานการณ์ที่เกิดซ้ำ

ระดับที่ 3 ระดับนิสัย (Trait) ใช้สัญลักษณ์ T_1 , T_2 ..... T_n พฤติกรรมในระดับนี้จาจัดระบบ ขึ้นจาก HR.. ตัวอย่างของลักษณะนิสัย คือ ลักษณะดื้อดึง ลักษณะความหงุดหงิด และลักษณะความไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น ลักษณะนิสัยเป็นตัวแปร (Theoretical Constructs) ที่ขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายใน ที่สามารถสังเกตได้ของ HR.. ที่แตกต่างกันจำนวนหนึ่ง ในทัศนะของนักวิเคราะห์องค์ประกอบลักษณะนิสัยคือองค์ประกอบกลุ่ม (Group Factors)

ระดับสุดท้าย คือระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types) ตามตัวอย่างในภาพประกอบ 2 รูปแบบของบุคลิกภาพ คือ การเก็บตัว พฤติกรรมในระดับนี้จาจัดระบบมาจากลักษณะนิสัย การจาจัดระบบขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สังเกตเห็นได้ของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกับกลุ่มหนึ่งรูปแบบของบุคลิกภาพว่าเป็นตัวแปรในระดับสูง (Higher – order Constructs)

ในการเกิดบุคลิกภาพตามทฤษฎีของไอแซกส์สามารถแสดงให้เห็นได้ชัดขึ้นได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 รูปแบบของการเกิดบุคลิกภาพตามทฤษฎีของไอแซกส์

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าระดับการตอบสนองเฉพาะอย่างนั้น จะเป็นลักษณะที่เล็กที่สุด จะเป็นการแสดงออกหรือการตอบสนองเฉพาะอย่างเจาะจงเป็นรายไป ตัวอย่าง การซื้ออาหาร โทรศัพท์ถึงเพื่อน หรือจัดเครื่องเรือน ในระดับถัดมาเป็นระดับการตอบสนองที่เป็นลักษณะนิสัย เป็นการแสดงออกของการตอบสนองเฉพาะอย่างหลาย ๆ ครั้ง ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน ตัวอย่างจัดปาร์ตี้ ใช้เวลากับการซื้ออาหาร และเครื่องดื่ม โทรศัพท์เชื้ือเชิญเพื่อเข้าร่วมงานปาร์ตี้ จัดเครื่องเรือนเพื่อการสังสรรค์

ในระดับถัดมาเรียกว่าระดับลักษณะนิสัย เป็นการรวบรวมการตอบสนองที่เป็นลักษณะนิสัยที่สัมพันธ์กัน บางคนอาจไม่ได้ร่วมงานปาร์ตี้บ่อยนัก แต่เขาอาจพบปะกับผู้คนอยู่เสมอ เข้าค่ายเพื่ออบรมการขาย และวางแผนในอาชีพประชาสัมพันธ์ ซึ่งพวกนี้จะมีลักษณะนิสัยในด้านการเข้าสังคม กิจกรรมที่เขาเลือกประจำจะเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องหรือแวดล้อมไปด้วยผู้คน

ระดับรูปแบบ เป็นการจัดขึ้นจากลักษณะนิสัย เป็นระดับที่กว้างที่สุดซึ่งลักษณะนิสัยแต่ละแบบจะสัมพันธ์กัน ประกอบกันขึ้นเป็นรูปแบบ ไอแซกส์ให้ความหมายของ “รูปแบบ” ว่าเป็นมิติ ที่กว้างขวางของบุคลิกภาพ ไม่ใช่ประเภทของบุคคล ดังนั้นถ้าบุคคลมีลักษณะนิสัยในด้านการเข้าสังคมก็จะประกอบด้วยนิสัยที่กล้าหาญ ร่าเริงและอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน ซึ่งเขาจะอยู่ในรูปแบบของการแสดงตัว อันเป็นด้านหนึ่งของมิติ การแสดงตัว – การเก็บตัว

1.1.11.3.2 บุคลิกภาพด้านศิลปะ

บุคลิกภาพด้านศิลปะ ที่นำมาเสนอในการวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงบางส่วนดังนี้

สิริชัย ประทีปฉาย (2533 : 11-12) กล่าวถึงบุคลิกภาพศิลปะกับนักปฏิบัติว่า คนที่มีอุปนิสัยในทางศิลปะ มักจะเป็นคนมีอารมณ์ละเอียดอ่อน รักสวย รักงาม จะทำอะไรก็พยายามทำให้เกิดคุณค่าทางศิลปะ แต่บางครั้งเป็นคนเจ้าอารมณ์ เอาแต่ใจตัวเอง เป็นคนเห็นแก่ตัวบ้าง ผู้ที่ฝึกฝนทางศิลปะอย่างเข้มข้น ถ้าทำอะไรได้ไม่สวยงามสนใจอย่างที่เกิดไว้ก็อาจทำลาย เพราะไม่พอใจในผลงานที่ปราศจากความงามแต่คนที่มีนิสัยเช่นนี้มีไม่มากนัก

รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์ (2533 : 13-18) กล่าวถึงบุคลิกภาพผู้มีความสนใจในอาชีพประเภทงานดนตรีศิลปะและวรรณกรรม (Artistic) ว่าผลจากพันธุกรรม และประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ มีความพึงพอใจกับ กิจกรรมซึ่งเป็นนามธรรม เป็นอิสระไม่เป็นระเบียบแบบแผน ดังนั้นบุคคลกลุ่มนี้มีความสามารถทางด้านศิลปะ ภาษา ดนตรี การละคร การเขียนแต่ขาดความสามารถทางธุรกิจ

ฮอลแลนด์ (นันทา สุริรักษา. 2542 : 44 ; อ้างอิงจาก Holland. 1985.) ฮอลแลนด์ เชื่อว่าบุคคลจะสนใจในอาชีพต่างๆ ตามบุคลิกภาพของตน การสำรวจความใส่ใจใจอาชีพเป็นการวัดบุคลิกภาพของบุคคลได้ด้วยโดยอาชีพอย่างเดียวกันจึงดึงดูดความสนใจของบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกันและถ้าบุคคลประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนแล้วก็จะเกิดความพึงพอใจกับการทำงานนั้นๆ โดยฮอลแลนด์ ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพแบบนักศิลปะ

(Artistic Type) ไว้ว่า บุคคลกลุ่มนี้จะเป็นตัวของตัวเองชอบมีจินตนาการ รักความสวยงาม ชอบศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม การแสดง มักไม่ชอบงานที่เป็นระเบียบแบบแผน อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพกลุ่มนี้ เช่น นักดนตรี นักประพันธ์ ศิลปิน ช่างประกอบ เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องทางศิลปะ เป็นจำนวน 65 คน โดยใช้แบบสอบถามลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นศิลปิน สามารถสรุปลักษณะบุคลิกภาพที่เหมือนกันไว้ในกลุ่มเดียวกันจากการค้นคว้าจากเอกสารข้างต้นและความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ดังนี้

บุคลิกภาพด้านศิลปะประกอบด้วย

1.เชื่อมั่นในตนเอง ได้แก่

- 1.1 กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานศิลปะ
- 1.2 กล้าตัดสินใจ ในการทำงานศิลปะ
- 1.3 มีความคิดเป็นอิสระ ไม่ชอบอยู่ในกรอบเกณฑ์ของสังคมมีเหตุผลเป็นของตนเอง

ตนเอง

2.อดทน ได้แก่

- 2.1 ทุ่มเทกับงานศิลปะอย่างจริงจัง
- 2.2 มีความมุ่งมั่นถึงความสำเร็จในงานศิลปะที่ทำ
- 2.3 ไม่ทอดทิ้งงาน แม้จะเกิดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน
- 2.4 เพียรพยายามขยันฝึกฝนเกี่ยวกับงานด้านศิลปะอยู่เสมอ

3.สมาธิ ได้แก่

- 3.1 ทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับศิลปะได้แม้อยู่ในสภาวะที่ถูกรบกวน
- 3.2 มีสมาธินานในการทำงานศิลปะ

4.ละเอียดอ่อน ได้แก่

- 4.1 สามารถสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้เป็นอย่างดี
- 4.2 แสดงออกถึงความสามารถในการจินตนาการอย่างโดดเด่น
- 4.3 สามารถผสมผสานความคิด จินตนาการ และอารมณ์ออกมา เป็นงานศิลปะ

ที่กระตุ้นความรู้สึกและอารมณ์ของผู้พบเห็นได้

- 4.4 ชาบซึ้งกับผลงานด้านศิลปะ

5.การสร้างสรรค์ ได้แก่

- 5.1 สามารถดัดแปลงวัตถุดิบของต่าง ๆ นำมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำงาน

เกี่ยวกับศิลปะได้

- 5.2 สามารถทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน
- 5.3 ช่างสังเกต
- 5.4 พยายามหาคำตอบในสิ่งที่ตนสงสัย

1.1.11.3.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

จากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของนักวิจัยและนักวัดผลที่ผ่านมา พอจะรวบรวมได้เป็น 3 ประเภท คือ แบบทดสอบประเภทให้รายงานตัวเอง (Self Report Test) แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือวิธีการฉายภาพจิต (Projective Test หรือ Projective Technique) แบบทดสอบประเภทให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่าง ๆ (Situational Test) แต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้ (สถิต วงษ์สวรรค์. 2523 : 626)

1.แบบทดสอบให้รายงานตนเอง (Self Report Test) หรือเรียกว่า แบบสอบถามบุคลิกภาพ ประกอบด้วยชุดของข้อความ หรือมีข้อความให้ผู้รับการทดสอบต้องอ่านแล้วเขียนข้อความเพื่อแสดงบุคลิกภาพของตนออกมา การรายงานลักษณะของตนเองจำแนกเป็นชนิดต่างๆ ตามรูปแบบของการถาม คือ แบบสำรวจรายการ (Check Lists) แบบสำรวจ (Inventory) แบบมาตราส่วนประเมินค่า รายละเอียด ดังต่อไปนี้(Rating Scale)

1.1 แบบสำรวจรายการ (Checklists) เป็นชุดของข้อความที่ทำเป็นบัญชีรายการเกี่ยวกับบุคลิกภาพหรือการกระทำของบุคคล เรียงไว้ให้ผู้ตรวจสอบตัวเองดูว่าลักษณะตรงกับข้อใดในรายการนั้นบ้าง ถ้ามีความรู้สึกข้อความใดตรงกับบุคลิกลักษณะของตน ก็กาเครื่องหมายลงที่ข้อความนั้น เช่น แบบตรวจสอบปัญหาของมูนนี่ (The Mooney Problem Checklists)

1.2 แบบสำรวจ (Inventory) เป็นชุดของข้อความที่มีคำตอบให้เลือกตอบได้ 2 ตัวเลือก เช่น จริง – ไม่จริง ใช่ – ไม่ใช่ อาจมี 3 ตัวเลือกบ้าง เช่น เพิ่มคำว่าตัดสินใจไม่ได้ และในบางแบบสำรวจ สร้างในรูปของการกำหนดตัวเลือกให้ตอบ (Forced Choice) โดยจัดข้อความไว้เป็นคู่ ๆ เพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความแต่ละคู่ว่าข้อความใดตรงกับลักษณะของตนเองมากที่สุด ซึ่งผู้ตอบต้องเลือกเอาข้อความใดข้อความหนึ่ง ถึงแม้ว่าข้อความทั้งคู่ไม่ตรงกับลักษณะของเขาก็ต้องเลือกข้อใดข้อความใดข้อความหนึ่ง ถึงแม้ว่าข้อความทั้งคู่ไม่ตรงกับลักษณะของเขาก็ต้องเลือกข้อความที่ไม่ตรงกับเขาน้อยที่สุด เช่น แบบทดสอบบุคลิกภาพมินเนโซตา หรือ (Minnesota Multiphasic Personality Inventory)

1.2 แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เป็นแบบที่ดัดแปลงมาจากแบบตรวจสอบรายการ โดยดัดแปลงรูปแบบของคำตอบให้ตอบเพียง ใช่ – ไม่ใช่ ชอบ – ไม่ชอบ จริง – ไม่จริง มาเป็นคำตอบที่มีน้ำหนักของการตอบ โดยมีการจำแนกข้อความมากน้อยในการแสดงพฤติกรรม ของตนได้เช่นแบบสำรวจ ลักษณะนิสัยและเจตคติของการเรียนของบราวน์ และฮอลต์แมน (Brown and Holtzman) หรือ SSHA (The Survey of Study Habits and Attitude)

2.แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือกลให้บุคคลระบายความในใจ (Projective Test หรือ Projective Technique) เป็นกลวิธีทดสอบเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคคลโดยใช้เครื่องกระตุ้นหรือเร้า ทำให้บุคคลระบายความรู้สึกที่แท้จริงออกมาแล้วแปล

ความหมายจากคำตอบ จำแนกได้ 3 ประเภทคือ ประเภทที่ใช้รูปภาพ (Pictorial) ประเภทที่ใช้ภาษา (Verbal Technique) ประเภทที่ใช้การแสดงออก (Expressive Technique)

2.1 ประเภทที่ใช้รูปภาพ (Pictorial) คือ สมมุติสถานการณ์ขึ้นให้ผู้ถูกทดสอบอธิบายออกมาตามที่ตนเห็น เป็นสิ่งเร้าที่ไม่ให้ความหมายแจ่มแจ้ง อาจจินตนาการไปได้ นานาประการ อาจแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (Ambiguous) ดังนั้นเป็นโอกาสให้ผู้ถูกทดสอบแสดงออก ซึ่งความรู้สึกและสิ่งต่าง ๆ ออกมานั้นเป็นการแสดงให้เห็นพฤติกรรมของเขา เช่น แบบทดสอบภาพหยดหมึกของรอร์ชาร์ท (The Rorschach Ink Blot Test) และแบบทดสอบการเล่าเรื่องหรือการบรรยายภาพที่มองเห็นของ เมอร์เรย์ (Murray) ที่มีชื่อย่อว่า TAT (Thematic Apperception Test)

2.2 ประเภทที่ใช้ภาษา (Verbal Technique) เป็นแบบทดสอบที่ใช้การเขียนตอบและตอบปากเปล่า ที่ใช้ภาษาโดยตรงมี 2 ชนิด

2.2.1 ชนิดของคำสัมพันธ์ (Free Association) คือ การให้คำมา 1 คำ และให้คำตอบหาคำสัมพันธ์กับคำนั้น ๆ เช่น ต้นไม้ เพื่อน โต๊ะ เกลียด ฯลฯ

2.2.2 ชนิดเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion) เป็นการเขียนประโยคที่ยังไม่ครบข้อความให้ได้ใจความสมบูรณ์

2.3 ประเภทที่ใช้การแสดงออก (Expressive Technique) คือการให้ผู้ถูกวัดวาดรูปหรือแสดงละคร

3.แบบทดสอบประเภทให้พิจารณาสถานการณ์ต่าง ๆ (Situation Test) แบบทดสอบประเภทนี้ นักจิตวิทยาหลายท่านจัดรวมไว้ในประเภทที่สองคือ แบบฉายภาพ (Projective Technique) แต่นักจิตวิทยาและนักวัดผลหลายท่านให้เหตุผลว่าแบบทดสอบประเภทฉายภาพเป็นกลวิธีที่ให้ผู้ถูกทดสอบบรรยายภาพและข้อความที่คลุมเครือ ภาพต่าง ๆ ก็มีแต่ภาพเฉยๆ ไม่มีความหมายชัดแจ้ง ผู้ตอบจินตนาการและสามารถแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (Ambiguous) แต่แบบทดสอบวัดจากสถานการณ์ต่างๆ เป็นการกำหนดสถานการณ์และตัวละครให้อ่านแล้ววัด ให้เขาแสดงความรู้สึกออกมาว่าภายใต้สถานการณ์นั้นเขามีความรู้สึกเช่นไร โดยให้เขาตอบในฐานะบุคคลที่ปรากฏในเรื่อง มี 2 ชนิด ดังนี้

3.1 สถานการณ์แบบรูปภาพ เป็นการกำหนดตัวละครในรูปภาพ อาจมีคำพูดหรือการบรรยายภาพประกอบบ้างเล็กน้อย แต่จะไม่เล่าเรื่องหรือบรรยายภาพทั้งหมด

3.2 สถานการณ์แบบข้อความ เป็นการกำหนดตัวละครโดยการเขียนบรรยายหรือเล่าเรื่องอย่างสั้นๆ เป็นการใช้ภาษาเขียนหรือตัวหนังสือ

จากประเภทแบบทดสอบวัดลักษณะนิสัยทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว วิธีฉายภาพจิต (Projective Technique) มักนิยมใช้ทางจิตวิทยา ส่วนทางการศึกษาจะใช้ประเภทให้รายงานตนเอง (Self Report Test) และแบบทดสอบประเภทให้พิจารณาสถานการณ์ต่างๆ (Situation Test) สำหรับแบบวัดบุคลิกภาพการเป็นศิลปินในการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบ

รายงานตนเอง (Self Report Test) ประเภทข้อความเดียว แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพราะสามารถสร้างคำถามได้ครอบคลุมเนื้อหา สามารถจำแนกความมากน้อยของพฤติกรรม สะดวกในการตอบ และใช้ทดสอบนักเรียนได้ครั้งละเป็นจำนวนมาก

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ

สุทธาสินี ทองชั้น (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของสตรีในฐานะอาจารย์สอนศิลปะและศิลปิน กรณีศึกษา ลาวัญย์ ดาวราย โดยแบ่งประเด็นที่จะศึกษาออกเป็น 3 ประเด็นคือ ประวัติชีวิตโดยทั่วไป บทบาทของการเป็นอาจารย์สตรีที่สอนศิลปะในระดับมหาวิทยาลัย และบทบาทของการเป็นศิลปินสตรี วิธีการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับประวัติชีวิต การใช้กรณีศึกษาอธิบายและให้ความหมายเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน และทัศนคติ ของกรณีศึกษาต่อการเป็นผู้หญิงในวงการศิลปะ ผลการวิจัยพบว่า ด้านบทบาทของการเป็นอาจารย์สตรี ที่สอนศิลปะในระดับมหาวิทยาลัย ลาวัญย์มีบทบาทที่โดดเด่นมากที่สุดคือบทบาท ในการสอน ลาวัญย์เป็นอาจารย์สตรีคนแรกในคณะจิตรกรรมและประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร นอกจากนี้ยังเผยแพร่ความรู้ทางศิลปะผ่านการสอนทางโทรทัศน์และเขียนบทความเกี่ยวกับศิลปะในนิตยสารด้วย ในส่วนบทบาทการเป็นศิลปินสตรี ลาวัญย์เป็นศิลปินสตรีรุ่นบุกเบิกของประเทศไทย ที่เข้ามามีบทบาท ในวงการศิลปะอย่างเด่นชัด ลาวัญย์ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดีในฐานะศิลปินวาดภาพเหมือนบุคคล ในเรื่องประเด็นความแตกต่างระหว่างเพศพบว่าไม่เป็นอุปสรรคสำคัญในการประกอบอาชีพศิลปินแต่อย่างใด

เจษฎา รัตนเขมากร (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องศิลปินเพลงไทยและเครือข่ายการสื่อสารกับแฟนคลับ มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาเครือข่ายการสื่อสารของแฟนคลับ ลักษณะของแฟนคลับ ลักษณะของสมาชิกแฟนคลับ และปัจจัยในการทำให้แฟนเพลงสมัครเป็นสมาชิกแฟนคลับ โดยผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ "ผู้ก่อตั้งแฟนคลับ" เพื่อแบ่งประเภทของแฟนคลับพบว่า แฟนคลับของศิลปินในปัจจุบัน มีอยู่ 4 ประเภทคือ แฟนคลับที่จัดตั้งขึ้นโดยบริษัทเทปเพลง เช่น อาร์เอส สตาร์คลับ แฟนคลับที่จัดตั้งขึ้นโดยศิลปิน เช่นคริสตินาแฟนคลับ และทาฮายังแฟนคลับ แฟนคลับที่จัดตั้งขึ้นโดยแฟนเพลงอย่างเป็นทางการเช่น นิโคลแฟนคลับ และแฟนคลับที่เกิดจากการรวมตัวกันของแฟนเพลงอย่างไม่เป็นทางการ สำหรับเครือข่ายการสื่อสารของแฟนคลับที่จัดตั้งขึ้นโดยบริษัทและโดยศิลปินนั้นพบว่า "ศิลปิน" ถือเป็น "ตำแหน่งศูนย์กลาง" ที่สุดในเครือข่ายเพราะจะเป็นตำแหน่งที่ส่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปให้กับสมาชิก ส่วน แฟนคลับที่จัดตั้งขึ้นโดยแฟนเพลงอย่างเป็นทางการนั้นพบว่า "ผู้จัดตั้งแฟนคลับ" เป็น "ตำแหน่งศูนย์กลาง" ซึ่งสมาชิกจะต้องเข้าไปหาดำแหน่งศูนย์กลางเอง โดยสมาชิกมักจะนำข่าวสารนั้นส่งต่อไปให้เพื่อนสมาชิกด้วยกันอีกทอดหนึ่ง ซึ่งถือเป็นการติดต่อสื่อสารในรูปแบบตาข่าย เมื่อเครือข่ายมีขนาดใหญ่สมาชิกแฟนคลับมักจะมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นๆ เพียงไม่กี่คนเท่านั้น โดยจะมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มีความเหมือนกับตัวเองมากที่สุดแต่ในกรณีที่สมาชิก มีนิสัยบางอย่างไม่เหมือนกับ

กลุ่มเพื่อนสมาชิกเหล่านั้นก็จะปรับเปลี่ยนนิสัยให้เหมือนกับเพื่อนทันที เพื่อที่จะได้อยู่ในกลุ่มนั้นหรือเกิด “การเกาะกลุ่ม” มากขึ้น และผลการวิจัยยังพบว่าปัจจัยที่ทำให้แฟนเพลงตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิกแฟนคลับได้แก่การที่ผู้รับสารชื่นชอบตัวศิลปิน การคำนึงถึงราคาค่าสมัคร ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมและต้องการมีเพื่อนใหม่ ความต้องการมีชื่อเสียง และอิทธิพลจากการโฆษณา

อนุชา ซาติรักษา (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องโลกทัศน์ทางการเมืองของศิลปินเพื่อชีวิต ในสังคมไทย การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบแนวความคิดศิลปินเพื่อชีวิตในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงและเพื่อทราบถึงความประสงค์ทางการเมืองของศิลปินโดยการถ่ายทอดผ่านผลงานเพื่อชีวิต โดยใช้วิธีการศึกษาเป็นแบบวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกศิลปินเพื่อชีวิตเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้กรอบความคิดเรื่อง Cultural Theory ของ Aaron Wildavsky และแนวความคิดเรื่อง การครอบงำ (Hegemony) ของ Antonio Gramsci ผสมผสานกับแนวความคิดเรื่อง ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ (Social Movement) เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในสังคมไทย ในช่วงหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ถึงเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535 จุดสนใจของการศึกษาคือ บทเพลงเพื่อชีวิตทำหน้าที่สะท้อนภาพความเป็นจริงในสังคม ด้วยการเปิดเผยความอยุติธรรมจากการใช้อำนาจรัฐในการกดขี่ขูดรีด เอารัดเอาเปรียบต่อมวลชน ผลการศึกษาสรุปว่าบทบาทของเพลงเพื่อชีวิตในอดีตสามารถสร้างกระแสความรู้สึกทางการเมืองได้ผลเป็นอย่างดี ในปัจจุบันความขัดแย้งทางการเมืองได้ยุติลง ปัญหาต่างๆ ในสังคมเกิดจากความหลากหลายตามการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกและบทเพลงได้เข้าสู่ระบบธุรกิจ อย่างไรก็ตาม บทเพลงเพื่อชีวิตยังคงสร้างกระแสความรู้สึกทางการเมืองต่อไป แม้จะทำได้เพียงบางส่วนก็ตาม

ธีระยุทธ รัชชะ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านศิลปะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขา ช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านศิลปะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ชั้นปีที่ 2 สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม ปีการศึกษา 2543 สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนทั้งสิ้น 188 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม กับแบบทดสอบทางการเรียนทางด้านศิลปะ ผลวิจัยสรุปว่าโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านศิลปะประกอบด้วย 3 ปัจจัยคือ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ปัจจัยทางสถานศึกษา และปัจจัยคุณลักษณะผู้เรียน พบว่า โมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ความตรงของโมเดลพิจารณาได้จากค่า

ไคสแควร์ เท่ากับ 31.43 ($p=0.44$) มีดัชนีความสอดคล้อง(GFI)เท่ากับ 0.966 ดัชนีความสอดคล้องที่ปรับค่า (AGFI)เท่ากับ 0.92 ความสัมพันธ์ระหว่างโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านศิลปะ สามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 88 ($R^2 = 0.88$)

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ. ศ. 2544

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะศึกษา มีหลักการดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 1-34)

- 1.เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่ไปกับความเป็นสากล
- 2.เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมโดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3.ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และมีศักยภาพ
- 4.เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
- 5.เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือว่าเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้

- 1.เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือตามหลักการของศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
- 2.มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
- 3.มีความรู้อันเป็นสากลรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและมีศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี โดยการปรับวิธีคิดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- 4.มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างทางปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
- 5.รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
- 6.มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค

- 7.เข้าใจประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 8.มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติและสภาพสิ่งแวดล้อม
- 9.รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

2.1.2 โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้ คือ

- 1.ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้
  - 1.1 ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
  - 1.2 ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
  - 1.3 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
  - 1.4 ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
- 2.สาระการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งจะประกอบไปด้วยองค์ความรู้ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้
  - 2.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
  - 2.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
  - 2.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
  - 2.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
  - 2.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
  - 2.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี
  - 2.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

2.2.1 วิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

การเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ การคิดที่เป็นเหตุเป็นผล ถึงวิธีทางศิลปะ ความเป็นมาของรูปแบบ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และรากฐานทางวัฒนธรรม ค้นหาว่าผลงาน ทางศิลปะสื่อความหมายกับตนเอง ค้นหาศักยภาพของ ความสนใจส่วนตัว ฝึกการรับรู้ การสังเกตที่ละเอียดอ่อนนำไปสู่ความรัก เห็นคุณค่าและเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะและสิ่งรอบตัว พัฒนาเจตคติ สมาธิ รสนิยมส่วนตัว มีทักษะ กระบวนการ วิธีการ แสดงออก การคิด สร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงบทบาทของศิลปกรรมในสังคม ใน

บริบทของการสะท้อน วัฒนธรรมทั้งของตนเองและวัฒนธรรมอื่น พิจารณาว่าผู้คนในวัฒนธรรมของตนมีปฏิกิริยาตอบสนองต่องานศิลปะ ช่วยให้มีมุมมองและเข้าใจโลกทัศน์กว้างไกล ช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ มโนทัศน์ด้านอื่น ๆ สะท้อนให้เห็นมุมมองชีวิต สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และความเชื่อความศรัทธาทางศาสนา ด้วยลักษณะธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ การเรียนรู้เทคนิควิธีการทำงาน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้แสดงออกอย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ จัดแปลงจินตนาการ มีสุนทรียภาพ และเห็นคุณค่าของศิลปะวัฒนธรรมไทยและสากล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเสริมสร้างให้ชีวิตมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ช่วยให้ มีจิตใจงดงาม มีสมาธิ สุขภาพกายและสุขภาพจิตมีความสมดุล อันเป็นรากฐานของการพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์ เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษยชาติโดยส่วนตน และส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของสังคมโดยรวม

2.2.2 สาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

สาระที่ 1 : ทศนศิลป์

สาระที่ 2 : ดนตรี

สาระที่ 3 : นาฏศิลป์

2.2.3 สาระการเรียนรู้และองค์ความรู้

- 1.ความรู้ ขอบข่าย สัญลักษณ์ แนวทางศิลปะ
- 2.การสร้างสรรค์ และการแสดงออก
- 3.การวิเคราะห์ วิจัยงานศิลปะ และสุนทรียภาพ
- 4.การประยุกต์ใช้ความรู้ทางศิลปะ
- 5.ศิลปะกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ไทยสากล ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

2.2.4 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาระดับพื้นฐาน

สาระที่ 1: ทศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 : สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิด
 สร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์
 ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม
 และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 :	เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และ วัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล
สาระที่ 2: ดนตรี	
มาตรฐาน ศ 2.1 :	เข้าใจ และแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่า ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรี อย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
มาตรฐาน ศ 2.2 :	เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และ วัฒนธรรม
	เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล
สาระที่ 3: นาฏศิลป์	
มาตรฐาน ศ 3.1 :	เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด อย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
มาตรฐาน ศ 3.2 :	เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

2.3 คุณภาพของผู้เรียนด้านศิลปะเมื่อจบช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3)

1.สร้างและนำเสนอผลงานศิลปะ โดยเลือกและประยุกต์ ทัศนธาตุ องค์ประกอบ ดนตรี องค์ประกอบนาฏศิลป์ และทักษะพื้นฐานให้ได้ผลตามที่ต้องการ ตลอดจนสื่อสารให้คนอื่น เข้าใจผลงานของตนเองได้

2.รู้ว่า การจัดทัศนธาตุ องค์ประกอบดนตรี องค์ประกอบนาฏศิลป์ จะช่วยให้ งานศิลปะสามารถสื่อความคิดและความรู้สึกได้ อธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจในความสวยงามและความไพเราะของศิลปะได้

3.บรรยายและอธิบายงานศิลปะสาขาต่างๆ ที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องกับ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม โดยอภิปรายเปรียบเทียบผลงานศิลปะจากยุคสมัยวัฒนธรรม ต่างๆ และให้ความสำคัญในเรื่องบริบททางวัฒนธรรม

4.นำความรู้ทางศิลปะที่ตนถนัดและสนใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและ การเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ

5.เห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์งานศิลปะ เชื้อมนั ภาควงมิจใจในการแสดงออก รับผิดชอบ มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น

6.ซาบซึ้ง เห็นคุณค่าของศิลปะ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รัก หวงแหน มรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะแล้ว ผู้เรียนจะมีจิตใจงดงาม มีสุนทรียภาพ รักความสวยงาม ความเป็นระเบียบ รับผิดชอบอย่างพินิจพิเคราะห์ เห็นคุณค่า ความสำคัญของศิลปะ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่น พัฒนาตนเองได้และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีสมาธิในการทำงาน มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2.4 การวัดและการประเมินผล

หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการติดตามประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งใช้เป็นเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม การประเมินผลต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิม โดยมีตัวบ่งชี้ (Benchmark) แสดงคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐาน การประเมินเกี่ยวกับด้านความรู้ จะประเมินจากความรู้ที่พัฒนาแล้ว คือการนำความรู้ไปใช้และรวมทั้งการประเมินทักษะและประเมินเจตคติผสมผสานกัน

การประเมินด้วยตนเองจะเป็นแก่นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งวิธีการประเมินอาจทำได้โดยจัดให้มีการประเมินร่วมกัน โดยให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ให้กลุ่มเพื่อนนักเรียนประเมิน ผู้เรียน และผู้สอนประเมินผู้เรียน แล้วนำการประเมินทุกส่วนมาสรุปเป็นผลการประเมินขั้นสุดท้าย และการประเมินผลควรกระทำอย่างต่อเนื่อง คือ ประเมินผลระหว่างเรียน (formative evaluation) และประเมินผลรวบยอด (summative evaluation) ที่สำคัญคือจะไม่เน้นผลงานศิลปะเป็นตัวหลักในการกำหนดคุณภาพและความสำเร็จของผู้เรียน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว

3.1 การแนะแนวอาชีพ

3.1.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

ได้มีผู้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพไว้มากมายผู้วิจัยได้นำมาเสนอเพียงบางส่วน ดังต่อไปนี้

สำเร็จ ยอดมิ่ง(2542 : 23) ได้อธิบายไว้ว่าการศึกษาเพื่ออาชีพ (Career Education) เป็นกระบวนการในการพัฒนาตนให้เกิดความรู้ ทักษะ ทศนคติ ค่านิยม ที่จะส่งเสริมให้บุคคลได้ใช้ความสามารถเชิงอาชีพ เช่น การเลือกอาชีพ การสัมพันธ์กับผู้อื่นด้านอาชีพ มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองในเรื่องการทำมาหากิน การทำกิจกรรมในยามว่าง ทั้งนี้จะต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาให้ครบ 4 ขั้นตอน คือ การเข้าใจ (Awareness) การสำรวจ (Exploration) การเตรียมตัว (Preparation) การลงมือทำงาน (Placement) และขั้นสุดท้ายคือการศึกษาต่อเนื่องจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ (Continuing Adult Education)

ทิพย์วรรณ กิตติพร (2531 : 112) ได้อธิบายว่า อาชีพศึกษาคือกระบวนการที่ต่อเนื่องและพัฒนาไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ของบุคคล โดยเริ่มจากการให้บุคคลเข้าใจในตนเองในเรื่องความสามารถ ความสนใจ ทักษะ และค่านิยม ช่วยให้ผู้บุคคลมองตนเองตามความเป็นจริง สามารถสร้างเป้าหมายในการประกอบอาชีพให้กับชีวิตของตนเองได้อย่างชาญฉลาด และมีขั้นตอน

อรอนงค์ ัญญะวัน (2539 : 1) ได้กล่าวว่า อาชีพมีอิทธิพลอย่างย่ต่อชีวิตมนุษย์ เพราะเกี่ยวกันกับการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความพึงพอใจในตนเองการประกอบอาชีพจะทำให้บุคคลเกิดความภูมิใจในตนเอง รู้สึว่าตนมีค่า ได้แสดงถึงความสามารถในการพึ่งตนเองและทำประโยชน์ให้แก่สังคม การประกอบอาชีพเป็นการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย สังคม และจิตใจของบุคคล

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีพมีอิทธิพลอย่างย่ต่อชีวิตมนุษย์ เพราะเกี่ยวพันกับการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความพึงพอใจในตนเองการประกอบอาชีพจะทำให้บุคคลเกิดความภูมิใจในตนเอง รู้สึว่าตนเองมีค่า ได้แสดงถึงความสามารถในการพึ่งตนเอง และได้ทำประโยชน์ให้กับสังคมในแต่ละวัน คนส่วนมากจะใช้เวลา ส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าบุคคลสามารถเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และคิดจะเปลี่ยนอาชีพใหม่ ซึ่งก็ไม่ใช่จะทำได้ง่าย เนื่องจากการประกอบอาชีพแต่ละอย่างจะต้องมีการเตรียมตัวและฝึกฝนในอาชีพนั้นๆ ด้วย ซึ่งต้อง ใช้เวลา

จากความหมายและแนวคิดที่มีผู้กล่าวไว้สามารถสรุปได้ว่า อาชีพคือการประกอบกิจการงานต่างๆ ของแต่ละบุคคล เพื่อดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขจากผลตอบแทนของการปฏิบัติอาชีพไม่ว่าจะเป็นด้านตัวเงินหรือ ความภาคภูมิใจที่ได้รับตอบแทนกลับมา หากเรามีการให้การศึกษาข้อมูลด้านอาชีพแก่บุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวัยเรียน หากได้รับข้อมูลด้านอาชีพย่อมส่งผลให้บุคคล คนนั้นสามารถตัดสินใจในการเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตรงกับความต้องการของตนเอง และตรงกับบุคลิกภาพของตนเอง นอกเหนือจากนั้น หากบุคคลได้รับรู้และมีการเตรียมตัวเพื่อก้าวเข้าสู่อาชีพที่ตนเองมุ่งหมายแล้ว สามารถทำให้เขาประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

ได้มีผู้ศึกษาและเสนอทฤษฎีบุคลิกภาพไว้มากมายผู้วิจัยนำมาเสนอไว้เพียงบางส่วน ดังนี้

3.2.1 ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของซูเปอร์ (Super's Theory of Career Development)

ซูเปอร์ (อรอนงค์ รัชญะวัน. 2539 : 48 - 54 ; อ้างอิงจาก Super. 1974) โดยได้เสนอหลักการใหญ่ 4 ประการในทฤษฎีของเขา ได้แก่ ลำดับขั้นทางอาชีพ (Vocational Life Stages) วุฒิภาวะทางอาชีพ (Vocational Maturity) การเปลี่ยนอัตมโนทัศน์เข้าสู่อัตมโนทัศน์ ทางอาชีพ (Translating the Self – Concept into a Vocational Self – Concept) และแบบฉบับการประกอบอาชีพ (Career Patterns) การพัฒนาการทางอาชีพของบุคคลเป็นการพัฒนาการทั้งโครงสร้างทางจิตวิทยา สรีระวิทยาของบุคคล รวมทั้งเงื่อนไขสภาวะแวดล้อมและสิ่งสำคัญอื่น ๆ ซูเปอร์ได้ตั้งทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพขึ้นในปี 1953 โดยมีหลักซึ่งเป็นเหตุผลพื้นฐานสำหรับงานวิจัยและทฤษฎีของเขา 10 ประการดังนี้คือ

1.บุคคลมีความแตกต่างกันในความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพ ดังนั้น การเลือกอาชีพของบุคคลควรต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.บุคคลที่มีความสามารถหลาย ๆ ด้าน จะประสบความสำเร็จในอาชีพมากกว่าหนึ่งอาชีพ

3.อาชีพแต่ละอาชีพต้องการบุคคลที่มีความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพแตกต่างกันไป ในแต่ละอาชีพ

4.ความชอบและความสามารถในอาชีพ ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่บุคคลอาศัยอยู่และอัตมโนทัศน์ (Self – Concept) จะเปลี่ยนไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ ดังนั้น การเลือกและการตัดสินใจในอาชีพจึงเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน

5.กระบวนการเลือกอาชีพนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตของบุคคล กระบวนการพัฒนาการด้านอาชีพได้แก่ ช่วงเวลาของการพัฒนาความรู้สึกรู้จักคิดที่มีต่อตนเอง การพัฒนาความสามารถและความสนใจ (Growth Stage) ช่วงเวลาของการสำรวจตนเองและสำรวจอาชีพ (Exploration Stage) ช่วงเวลาที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพถาวร (Establishment Stage) ช่วงเวลาที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ (Maintenance Stage) และระยะที่ประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลเสื่อมลง (Decline Stage)

6.แบบฉบับอาชีพ (Career Pattern) ขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจ สติปัญญา บุคลิกภาพ และโอกาสที่บุคคลได้รับ

7.การพัฒนาอาชีพควรได้รับการแนะแนวทาง โดยช่วยให้เกิดวุฒิภาวะทางความสามารถ และความสนใจรวมทั้งช่วยให้ได้ทดลองฝึกงานตามโอกาสอันควรและได้มีโอกาสพัฒนาอัตมโนทัศน์ด้วย

8.กระบวนการพัฒนาอาชีพเป็นผลจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาอัตมโนทัศน์ทำให้บุคคลรู้จักตนเองในเรื่องความสนใจ ความถนัด ความสามารถ อันจะทำให้รู้จักประสมประสานกันระหว่างความสามารถของตนเองกับโอกาสที่จะเป็นไปได้จริง

9.การพัฒนาอาชีพเป็นการประนีประนอมระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมทางสังคม ระหว่างอัตมโนทัศน์และความเป็นจริง ซึ่งอาจเรียนรู้จากการแสดงบทบาท ไม่ว่าจะเป็นบทบาทตามความเพ้อฝันหรือในกิจกรรมที่เป็นจริง เช่น ในโรงเรียน ชุมชน งานชั่วคราวหรืองานประจำ

10.ความพอใจในอาชีพและความพอใจในชีวิต ขึ้นอยู่กับการที่ความสนใจ บุคลิกภาพ และคุณค่าของบุคคลนั้นเหมาะสมกับงาน บุคคลจะพึงพอใจในงานถ้างานนั้นไปกันได้กับวิถีชีวิต ความสามารถ และการได้แสดงบทบาทตามที่บุคคลนั้นต้องการ

ซูเปอร์ ได้กล่าวถึงขั้นพัฒนาการทางอาชีพ โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 104 - 105 ; อ้างอิงจาก Super. 1957)

ขั้นที่ 1 ขั้นการเจริญเติบโต อยู่ในช่วงตั้งแต่แรกเกิด จนถึงอายุ 14 ปี เป็นขั้นของการพัฒนาความรู้สึกรู้จักคิดที่มีต่อตนเองหรืออัตมโนทัศน์ โดยเริ่มจากการถือตนเองตามแบบบุคคลสำคัญในครอบครัวหรือในโรงเรียน ในช่วงแรกของขั้นการเจริญเติบโตนี้ เด็กจะมีส่วนร่วมในสังคมเพิ่มขึ้น และได้มีโอกาสทดสอบในสภาพความเป็นจริงมากขึ้น สำหรับขั้นการเจริญเติบโตนี้จำแนก เป็นระยะย่อย ๆ 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะที่เด็กยังไม่สนใจเรื่องอาชีพ ระยะนี้จะอยู่ในช่วงอายุ แรกเกิด ถึง 3 ปี

ระยะที่ 2 ระยะเพ้อฝัน ระยะนี้จะอยู่ในช่วงอายุ 4 -10 ปี โดยช่วงนี้เด็กจะคิดถึงเรื่องอาชีพในลักษณะเพ้อฝัน และอาจมีการเล่นหรือการแสดงบทบาทตามความเพ้อฝัน

ระยะที่ 3 ระยะความสนใจ ระยะนี้จะอยู่ในช่วงอายุ 11-12 ปี โดยในช่วงนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพตามความสนใจของตนเอง โดยใช้ความชอบและความสนใจเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือกิจกรรมต่าง ๆ

ระยะที่ 4 ระยะความสามารถ อยู่ในช่วงอายุ 13 -14 ปี ระยะนี้จะพิจารณาอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถของตนเอง พร้อมทั้งคำนึงถึงคุณสมบัติอื่น ๆ ของตน มีความต้องการอยากจะทำอะไร หรือต้องการฝึกงานเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นการสำรวจ ขั้นนี้จะอยู่ในช่วงอายุ 15 - 24 ปี โดยจะเป็นขั้นของการสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพขณะอยู่ในโรงเรียนโดยการสำรวจจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หรืองานอดิเรกหรือจากการทำงานพิเศษ และทดลองสวมบทบาทงานหรืออาชีพนั้น ๆ ในขั้นนี้ได้แบ่งออกเป็นระยะย่อย ๆ ได้ 3 ระยะคือ

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มพิจารณาและทดลองอาชีพ แต่ยังไม่ตัดสินใจแน่นอน ระยะนี้จะอยู่ในช่วงอายุ 15 -17 ปี โดยบุคคลจะพิจารณาตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม และโอกาสในการได้งานทำ สำหรับระยะนี้นั้นจะมีการเลือกปฏิบัติ อบรมการทำงานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และประสบการณ์อื่น ๆ

ระยะที่ 2 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของพัฒนาการด้านอาชีพ หรือระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการเลือกอาชีพ อยู่ในช่วงอายุ 18 - 21 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลพิจารณาเลือกอาชีพจากสภาพความเป็นจริงมากขึ้น โดยพิจารณาจากลักษณะของตนเอง ลักษณะของงานอาชีพ และโอกาส ที่จะได้งานทำ นอกจากนี้ยังเป็นระยะที่บุคคลเตรียมตัวเข้าสู่โลกของงาน โดยพยายามหาประสบการณ์จากการฝึกงาน หรือพยายามศึกษาวิชาพื้นฐานในการประกอบอาชีพนั้น ๆ เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการทำงาน

ระยะที่ 3 ระยะทดลองปฏิบัติงาน อยู่ในช่วงอายุ 22 - 24 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้ตัดสินใจเลือกอาชีพแล้ว และเริ่มทดลองปฏิบัติงานหรือทำงาน หรือเลือกอาชีพนั้น ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างหลักฐาน เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่ถาวร อยู่ในช่วงอายุ 24 – 44 ปี เป็นขั้นที่บุคคลได้ปฏิบัติงานที่เหมาะสม มีความตั้งใจและความพยายามในการทำงาน เพื่อจะยึดเป็นอาชีพที่ถาวร แต่ในระยะต้น ๆ ของขั้นการสร้างหลักฐานอาจมีการทดลองงานและเปลี่ยนงานอยู่บ้างสำหรับบางคน ขั้นสร้างหลักฐานนี้แบ่งเป็นระยะย่อย ๆ ได้ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะทดลองปฏิบัติงาน อยู่ในช่วงอายุ 25 - 30 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลประกอบอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้ว แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงงานอีกครั้งหนึ่ง หรือสองครั้ง จึงจะพบงานที่ยึดเป็นอาชีพถาวร แต่สำหรับบางคนจะไม่มีในระยะนี้คือ เขาจะประกอบอาชีพที่ถาวรเลยโดยไม่มีการเปลี่ยนงาน

ระยะที่ 2 ระยะสร้างความมั่นคงในอาชีพ อยู่ในช่วงอายุ 31 - 44 ปี ระยะนี้บุคคลจะเริ่มทำงานตามแบบแผนงานอาชีพที่กระจ่างชัด เพื่อสร้างงานให้มั่นคงและพัฒนางานให้ก้าวหน้า

ขั้นที่ 4 ขั้นคงไว้ซึ่งความมั่นคงในอาชีพ หรือขั้นของงานอาชีพที่มั่นคงอยู่ในช่วงอายุ 45 - 64 ปี เป็นขั้นที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ โดยจะดำเนินการประกอบอาชีพที่เลือกแล้ว และสร้างความก้าวหน้าและความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้นๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นเสื่อมถอย ในขั้นนี้เป็นขั้นที่บุคคลมีอายุ 65 ปีขึ้นไป เป็นช่วงที่บุคคลจะเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ เริ่มมีความเสื่อมถอยทั้งพลังปัญญา และพลังร่างกาย มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของงาน และหยุดงานนั้นไปในที่สุด หรืออาจมีกิจกรรมอื่น ๆ หรืองานพิเศษบางเวลาหรืองานอดิเรกอื่นๆ ทดแทนงานอาชีพเดิม ในขั้นเสื่อมถอยนี้ แบ่งออกได้เป็นระยะย่อยๆ 2 ระยะด้วยกันคือ

ระยะที่ 1 ระยะลดการทำงาน อยู่ในช่วง 65 - 70 ปี เป็นช่วงที่บุคคลเริ่มลดประสิทธิภาพการทำงานในอาชีพของตน การทำงานของบุคคลในช่วงนี้จะช้าลง บางคนมีการเปลี่ยนหน้าที่การงาน ลักษณะของงาน หรืออาจทำเป็นบางเวลา

ระยะที่ 2 ระยะเลิกประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง คือตั้งแต่อายุ 71 ปี เป็นต้นไป เป็นช่วงของการพักผ่อน หยุดประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง บางคนอาจจะหยุดทำงานอย่างมีความสุข แต่บางคนอาจจะพบแต่ความไม่สมหวัง หรือต้องทำงานไปเรื่อย ๆ จนสิ้นอายุขัยของตนเอง

ดังนั้นเมื่อพิจารณาตามหลักของ” พัฒนาการทางอาชีพ ” จะเห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในช่วงอายุ 15-17 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่เริ่มให้ความสนใจในอาชีพเริ่มมองหาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ต้องการข้อมูลด้านอาชีพต่างๆ ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะสำหรับนักเรียนในระดับชั้นดังกล่าว เป็นการช่วยค้นหาความสามารถพิเศษด้านศิลปะเพื่อให้โอกาสเด็กได้รับการพัฒนาได้ตรงตามศักยภาพที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่และเลือกสายการเรียนได้ตรงกับศักยภาพของตนเอง และนำไปประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองแล้วประสบความสำเร็จในอนาคตได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

ประชากรที่เป็น Known Group ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 247 คน

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็น Known Group ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 50 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร

ประชากรที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 53,131 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 117 โรงเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,000 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 1,000 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) จากประชากรโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จากเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 3 เขต รวม 117 โรงเรียน สุ่มโรงเรียนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้มา 6 โรงเรียน
2. จากเขตที่ 1 จำนวน 2 โรงเรียน กลุ่มจำนวนนักเรียนโรงเรียนละ 200 คน จากเขตที่ 2 จำนวน 2 โรงเรียน กลุ่มจำนวนนักเรียนโรงเรียนละ 150 คนและ จากเขตที่ 3 จำนวน 2 โรงเรียน กลุ่มจำนวนนักเรียนโรงเรียนละ 150 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,000 คน รายละเอียดแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษา	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
เขตที่ 1	ศรีอยุธยา	200
	โยธินบูรณะ	200
เขตที่ 2	จันทน์บำเพ็ญ	150
	เทพศิลา	150
เขตที่ 3	วัดหนองแขม	150
	โพธิสารพิทยากร	150
รวม	6	1,000

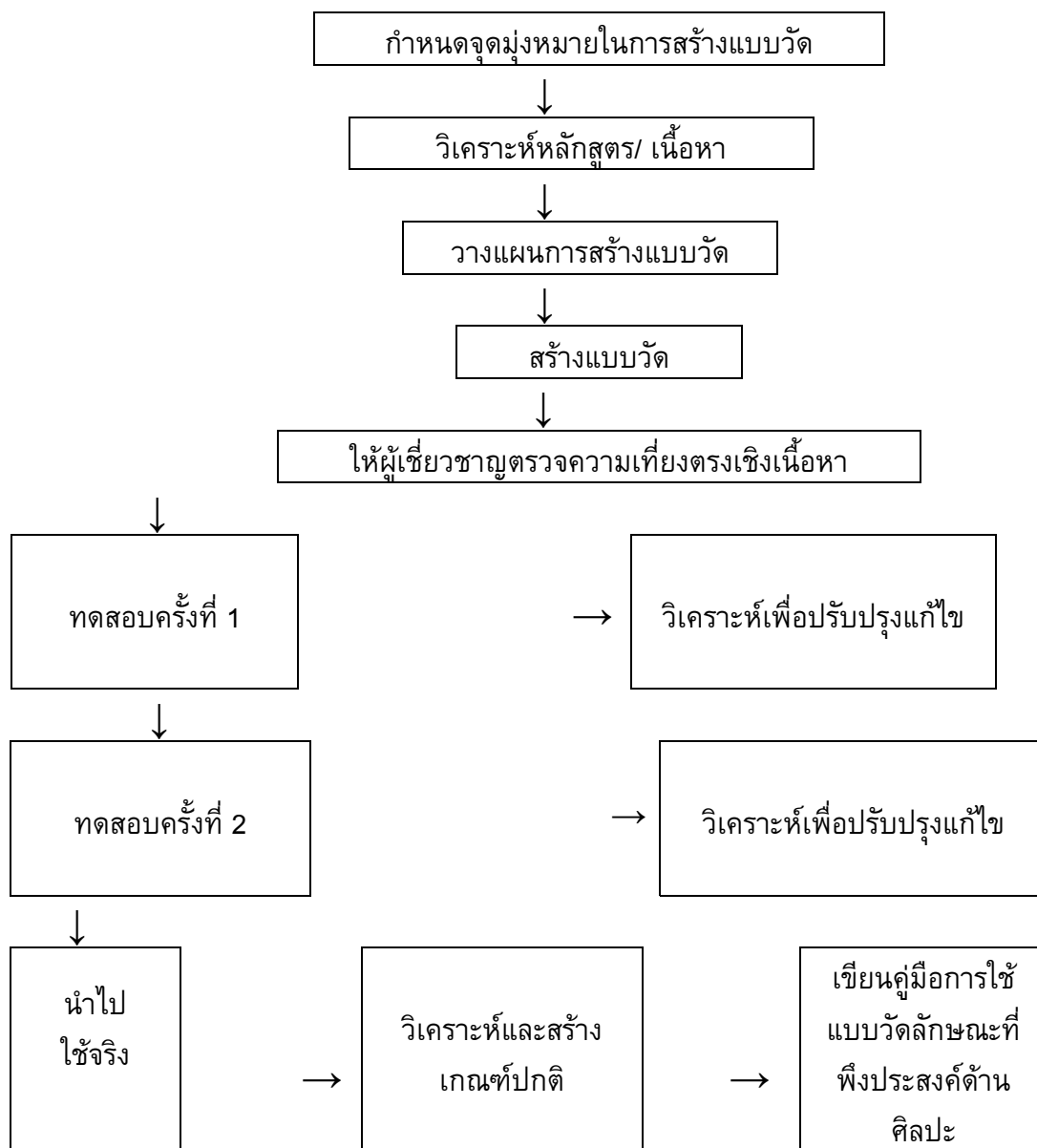
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

1. ตอนที่ 1 แบบวัดความถนัดด้านศิลปะ ลักษณะแบบวัดเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก
2. ตอนที่ 2 แบบวัดความสนใจด้านศิลปะ
3. ตอนที่ 3 แบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ

โดยตอนที่ 2 และ 3 นั้น ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบ มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เช่นเดียวกัน

ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง
ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ผู้วิจัยได้ทำตามขั้นตอนใน
ภาพประกอบที่ 3 ซึ่งจะได้นำเสนอด้วยรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

สร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะเพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบทักษะด้านศิลปะทั้ง 3 ด้าน คือความถนัดด้านศิลปะ ความสนใจด้านศิลปะ และบุคลิกภาพด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. วิเคราะห์หลักสูตร/ เนื้อหา

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้แบ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สาระที่ 1 ทศนศิลป์ สาระที่ 2 ดนตรี และสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

สาระที่ 1 ทศนศิลป์	สาระที่ 2 ดนตรี	สาระที่ 3 นาฏศิลป์
มาตรฐาน ศ 1.1 : สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ถ่ายทอดทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	มาตรฐาน ศ 2.1 : เข้าใจ และแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	มาตรฐาน ศ 3.1 : เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
มาตรฐาน ศ 1.2 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล	มาตรฐาน ศ 2.2 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล	มาตรฐาน ศ 3.2 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

เมื่อทำการวิเคราะห์หลักสูตร / เนื้อหาแล้ว ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาสาระการเรียนรู้ที่ 1 เกี่ยวกับทัศนศิลป์ แล้วนำไปสร้างเป็นแบบวัดให้สอดคล้องกัน

3. การวางแผนการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแบบวัดความถนัดทางสถาปัตยกรรมของ สุนทร สมัยส์ (2537 : 195-228) การวัดองค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ของ ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ (2528 : 239-350) และการวัดองค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ของล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2527 : 241-252) เพื่อมาใช้สร้างแบบวัดวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

4. สร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

สร้างแบบวัดวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ เพื่อให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ศิลปะตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ. ศ. 2544 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดนี้ขึ้นมาจำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ฉบับ จำนวน 197 ข้อ ดังนี้

4.1 แบบวัดความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 30 ข้อ

4.2 แบบวัดความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 95 ข้อ

4.3 แบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 72 ข้อ

5. ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่สร้างขึ้นไปหาคุณภาพเบื้องต้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะและด้านจิตวิทยา การแนะแนว จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และคัดเลือกข้อที่มีค่า (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อคำถาม จำนวน 97 ข้อ ดังนี้

5.1 ความถนัดด้านศิลปะได้ข้อคำถามที่มีค่า (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 27 ข้อ

5.2 ความสนใจด้านศิลปะได้ข้อคำถามที่มีค่า (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ

5.3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ ได้ข้อคำถามที่มีค่า (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ

6. การทดสอบครั้งที่ 1

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่สร้างขึ้นซึ่งตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดสอบกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ที่ไม่ใช่อำนาจจำแนก จำนวน 100 คน ได้แบบวัดจำนวน 27 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

6.1 ความถนัดด้านศิลปะวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เทห์ ฟาน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธี KR - 20 (Kuder - Richardson) ของแบบวัดความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 27 ข้อ ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.15 ถึง 0.91 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.07 ถึง 0.78 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 21 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.29 ถึง 0.79 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.69 (แสดงในภาคผนวก ข)

6.2 ความสนใจด้านศิลปะ วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (t) โดยใช้ t-test แบบ เทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) ของแบบวัดความสนใจด้านศิลปะจำนวน 30 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง - 0.51 ถึง 8.73 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.66 ถึง 8.73 และ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 (แสดงในภาคผนวก ข)

6.3 บุคลิกภาพด้านศิลปะวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (t) โดยใช้ t-test แบบ เทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) ของแบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 40 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง -4.65 ถึง 10.95 ผ่านเกณฑ์ จำนวน 36 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.82 ถึง 10.95 และ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 (แสดงในภาคผนวก ข)

7.การทดสอบครั้งที่ 2

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่ผ่านการคัดเลือกจากตอนที่ 1 ไปทดสอบกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 50 คน มาหาค่าความเชื่อมั่น ความถนัดด้านศิลปะโดยใช้วิธี KR -20 (Kuder - Richardson) ความสนใจด้านศิลปะและ บุคลิกภาพด้านศิลปะโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) ได้ผลดังนี้

7.1 ความถนัดด้านศิลปะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

7.2 ความสนใจด้านศิลปะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

7.3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

8.การทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง (n=1,000)

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่ผ่านการคัดเลือกไปใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ทั้งหมด 6 โรงเรียน จำนวน 1,000 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบวัดที่มีค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และ ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

8.1 ความถนัดด้านศิลปะวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เทห์ ฟาน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธี KR – 20 (Kuder – Richardson) ของแบบวัดความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 15 ข้อ ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.90 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.36 ถึง 0.81 มีค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.10 ถึง 0.43 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.65 (แสดงในบทที่ 4)

8.2 ความสนใจด้านศิลปะ วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (t) โดยใช้ t-test แบบ เทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) ของแบบวัดความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 27 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 9.95 ถึง 33.40 มีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.34 ถึง 0.75 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 (แสดงในบทที่ 4)

8.3 บุคลิกภาพด้านศิลปะวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (t) โดยใช้ t-test แบบ เทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) ของแบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 34 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 11.40 ถึง 24.77 ค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 0.66 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 (แสดงในบทที่ 4)

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

ตอนที่ 1 แบบวัดความถนัดด้านศิลปะ

ให้นักเรียนอ่านคำสั่งของแต่ละข้อให้เข้าใจ แต่ละข้อมีตัวเลือก คือ ก, ข, ค, และ ง ตามลำดับ

ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดย **X** ลงในกระดาษข้อสอบ

ข้อสอบมีทั้งหมด 15 ข้อ

องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์

ข้อ 0-00 ให้ทำนดูภาพตัวอย่างทางซ้ายมือ แล้วพิจารณาเลือกรูปคำตอบจาก ก. ถึง ง. ว่ามีภาพใด ซ่อนอยู่ในภาพตัวอย่าง

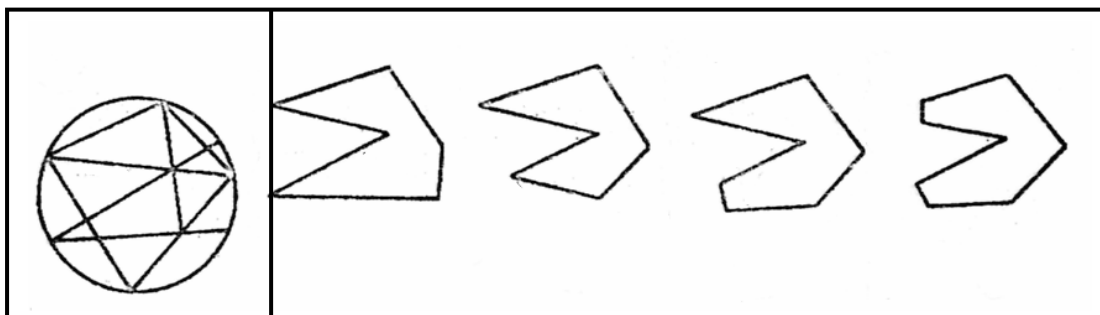
ก.

ข.

ค.

ง.

0.

เฉลย ค

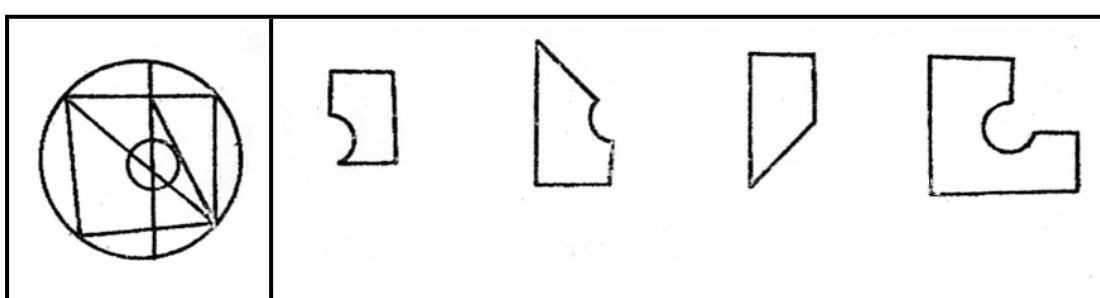
ก.

ข.

ค.

ง.

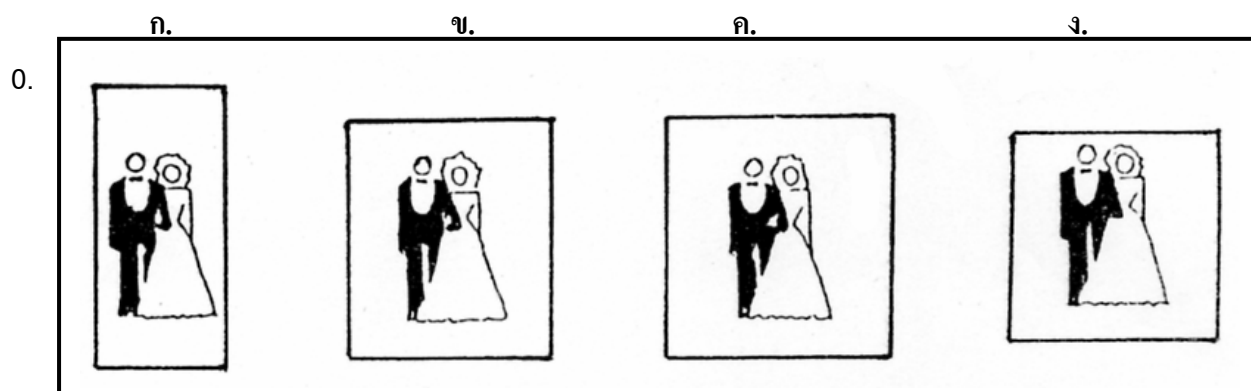
00.

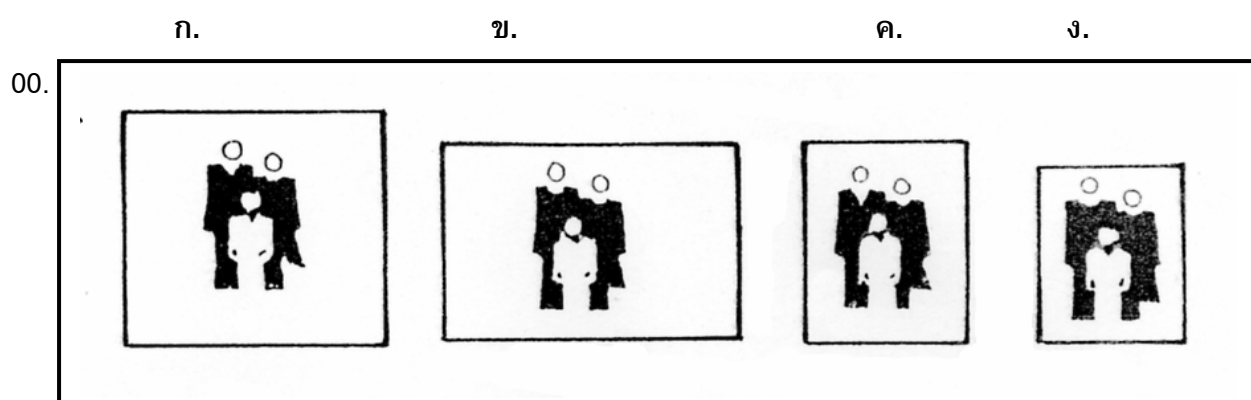
เฉลย ข

หลักการทางด้านศิลปะ

ข้อ 0 – 00 จากภาพ ก. – ง. ให้เลือกภาพที่มีขนาดกรอบเหมาะสมกับภาพมากที่สุด

เฉลย ข

เฉลย ค

เกณฑ์การให้คะแนนความถนัดด้านศิลปะ

ตอบถูก ได้ 1 คะแนน

ไม่ตอบหรือตอบผิดให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายความถนัดด้านศิลปะ

13 - 15	แปลว่า	มีความถนัดด้านศิลปะสูงมาก
10 - 12	แปลว่า	มีความถนัดด้านศิลปะสูง
7 - 9	แปลว่า	มีความถนัดด้านศิลปะปานกลาง
4 - 6	แปลว่า	มีความถนัดด้านศิลปะต่ำ
0 - 3	แปลว่า	มีความถนัดด้านศิลปะต่ำมาก

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

ตอนที่ 2 แบบวัดความสนใจด้านศิลปะ

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับความสนใจด้านศิลปะของนักเรียน
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดเพียงช่องเดียว ให้ตรงกับความสนใจที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. เมื่อเปิดโทรทัศน์พบเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าจะไม่เปลี่ยนช่อง ไปชมรายการอื่น					
00. เมื่อทราบข่าวว่าจะมีงานแสดงเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าสนใจต้องการ ไปชมงานเป็นอย่างยิ่ง					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความสนใจด้านศิลปะ ดังนี้

คำตอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน	5	4	3	2	1

เกณฑ์การแปลความหมายความสนใจด้านศิลปะ

109	-	135	แปลว่า	มีความสนใจด้านศิลปะ สูงมาก
82	-	108	แปลว่า	มีความสนใจด้านศิลปะ สูง
55	-	81	แปลว่า	มีความสนใจด้านศิลปะ ปานกลาง
28	-	54	แปลว่า	มีความสนใจด้านศิลปะ ต่ำ
1	-	27	แปลว่า	มีความสนใจด้านศิลปะ ต่ำมาก

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

ตอนที่ 3 แบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ

คำชี้แจง

1.ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับบุคลิกภาพของนักเรียนเกี่ยวกับบุคลิกภาพด้านศิลปะ

2.ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง จริงที่สุด จริง จริงปานกลาง จริงเล็กน้อย และไม่จริงเลย เพียงช่องเดียว ให้ตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง เล็กน้อย	ไม่ จริง เลย
0.เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานศิลปะ ข้าพเจ้าเชื่อว่าสามารถหาทางจัดการกับ ปัญหานั้น ให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง					
00.ข้าพเจ้าชอบสร้างงานศิลปะด้วยตนเอง มากกว่า ทำตามแบบผู้อื่น					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ ดังนี้

คำตอบ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปานกลาง	จริง เล็กน้อย	ไม่จริง เลย
คะแนน	5	4	3	2	1

เกณฑ์การแปลความหมายบุคลิกภาพด้านศิลปะ

137 - 170	แปลว่า	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะ สูงมาก
103 - 136	แปลว่า	บุคลิกภาพด้านศิลปะ สูง
69 - 102	แปลว่า	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะ ปานกลาง
35 - 68	แปลว่า	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะ ต่ำ
1 - 34	แปลว่า	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะ ต่ำมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1.ติดต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มทดลอง (Try out) และกลุ่มตัวอย่างทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน และนัดหมายวันเวลาเพื่อนำแบบวัดไปทดสอบ

2.เตรียมแบบวัดเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ทดสอบในแต่ละครั้ง วางแผนการดำเนินการในการสอบ โดยผู้วิจัยดำเนินการทดสอบเอง

3.อธิบายให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำแบบวัด

4.นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

4.1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน

4.2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่คัดเลือกและแก้ไขแล้ว ไปทดสอบกับนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 1 จำนวน 100 คน

4.3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริงซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,000 คน เพื่อหาเกณฑ์ปกติ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณความสอดคล้อง โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC)

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะโดยวิธี KR – 20 (Kuder – Richardson)

1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ และตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์
แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient)

1.4 วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบ
วัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธีเทคนิค 27%
ของ จุง เทห์ ฟาน (Chung Teh Fan)

1.5 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะตอนที่ 2
ความสนใจด้านศิลปะ และตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test
แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ

1.6 ค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ โดยการ
หาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Internal consistency)

2.สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

2.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 ค่าคะแนนสูงสุด (Maximum)

2.4 ค่าคะแนนต่ำสุด (Minimum)

3.หาเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ (Norms) โดยหาคะแนน
มาตรฐานที่ปกติ จากการหาดำแหน่งเปอร์เซนไทล์ (Percentile Rank) แล้วนำค่าเปอร์เซนไทล์ที่ได้ไป
เปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนมาตรฐานที่ (Normalized T-score)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

- 1.สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

p	แทน	ค่าความยากง่าย
r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของความถนัดด้านศิลปะ
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของความสนใจด้านศิลปะและบุคลิกภาพด้านศิลปะ
α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
K	แทน	จำนวนข้อของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
Mean	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
T	แทน	คะแนนที่ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
n	แทน	จำนวนคน
Max.	แทน	ค่าคะแนนสูงสุด
Min.	แทน	ค่าคะแนนต่ำสุด

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1.ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์ และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
- 2.ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าคะแนนสูงสุด ค่าคะแนนต่ำสุด ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
- 3.เกณฑ์ปกติ (Norms)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เทห์ ฟาน ค่าอำนาจจำแนก (t) ของความสนใจด้านศิลปะ และบุคลิกภาพด้านศิลปะ โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และหาค่าความเชื่อมั่น ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะโดยใช้วิธี KR -20 (Kuder -Richardson) ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ และตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) จากการทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ข้อมูลแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จากการทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=100)

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ	จำนวนข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ความถนัดด้านศิลปะ	21	P=0.29 - 0.79	r=0.30 - 0.91	$\alpha=0.69$
ความสนใจด้านศิลปะ	28	-	t=2.66– 8.73	$\alpha=0.86$
บุคลิกภาพด้านศิลปะ	36	-	t=2.82 - 10.95	$\alpha=0.94$

จากตาราง 3 พบว่า ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ดังนี้

ความถนัดด้านศิลปะ มีจำนวน 21 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.15 ถึง 0.91 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.91และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.69

ความสนใจด้านศิลปะ มีจำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 2.66 ถึง 8.73 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

บุคลิกภาพของการเป็นศิลปิน มีจำนวน 36 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 2.82 ถึง 10.95 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) ในการทดสอบครั้งที่ 2 ของกลุ่มรู้จัก (Known Group) ที่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 50 คน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ มีจำนวน 27 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ มีจำนวน 34 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

1.2.1 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จากการทดสอบ ครั้งที่ 2 (n=50) ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าคะแนนสูงสุด (Max.) ค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จากการทดสอบ ครั้งที่ 2 โดยทดสอบกับนิสิตชั้นปีที่ 1 (n=50)

แบบวัด	K	คะแนนเต็ม	Max.	Min.	Mean	S.D.
ความถนัดด้านศิลปะ	15	15	15	8	12.18	1.85
ความสนใจด้านศิลปะ	27	135	133	68	104.14	11.55
บุคลิกภาพด้านศิลปะ	34	170	162	85	125.16	15.24

จากตาราง 4 สรุปว่า ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ (n=50) ดังนี้

ความถนัดด้านศิลปะ

มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 15 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 8

มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 12.18

มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.85

ความสนใจด้านศิลปะ

มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 133 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 68

มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 104.14

มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 11.55

บุคลิกภาพด้านศิลปะ

มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 170 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 162

มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 125.16

มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 15.24

1.2.2 คะแนนของกลุ่มรู้จัก (Known Group) แต่ละคนของความถนัดด้านศิลปะ ความสนใจด้านศิลปะ และบุคลิกภาพด้านศิลปะ แสดงในตาราง 5 , 6 และ 7

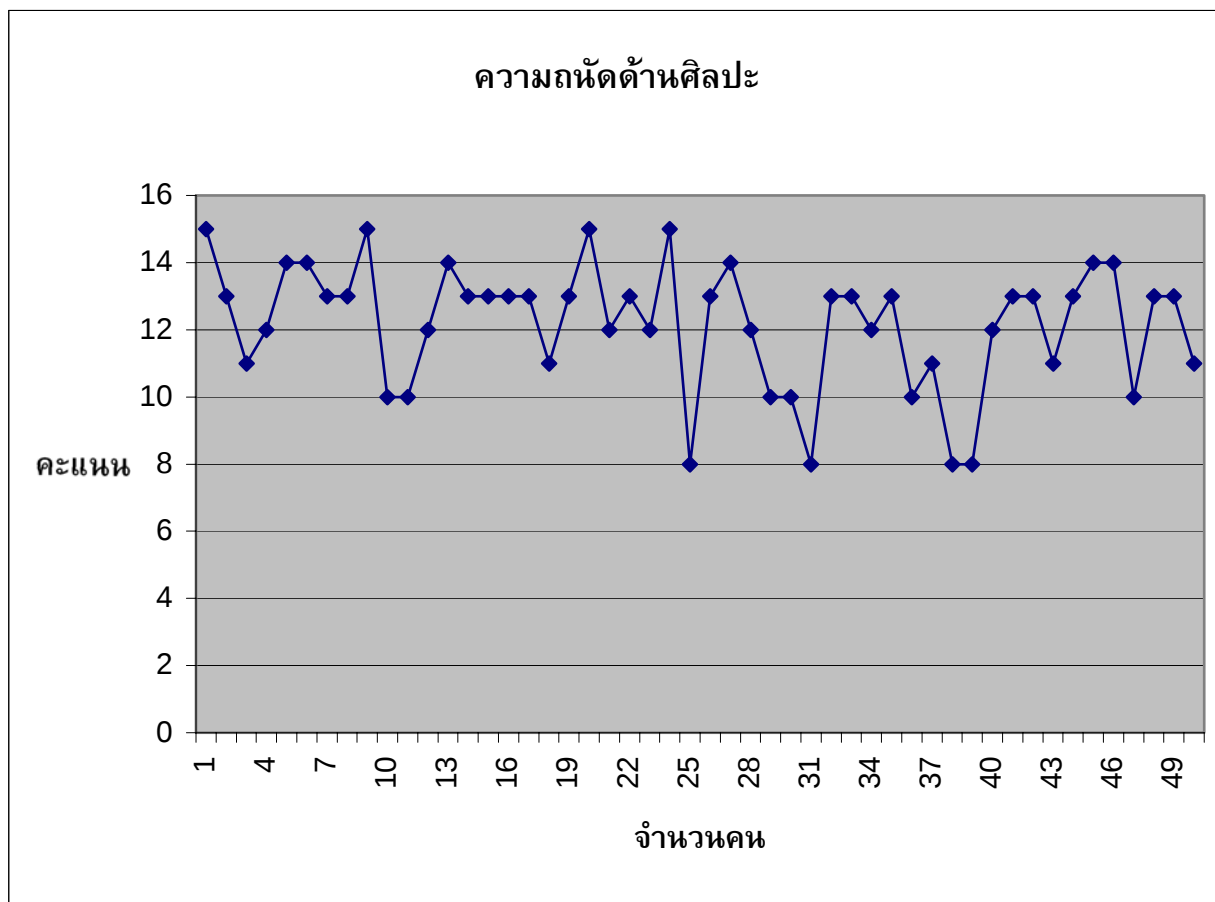
ตาราง 5 คะแนนของกลุ่มรู้จัก (Known Group) แต่ละคนของความถนัดด้านศิลปะ (n=50)

คนที่	คะแนนความถนัดด้านศิลปะ	รวม
1	15	15
2	13	13
3	11	11
4	12	12
5	14	14
6	14	14
7	13	13
8	13	13
9	15	15
10	10	10
11	10	10
12	12	12
13	14	14
14	13	13
15	13	13
16	13	13
17	13	13
18	11	11
19	13	13
20	15	15
21	12	12
22	13	13
23	12	12
24	15	15
25	8	8
26	13	13

ตาราง 5 (ต่อ)

คนที่	คะแนนความถนัดด้านศิลปะ	รวม
27	14	14
28	12	12
29	10	10
30	10	10
31	8	8
32	13	13
33	13	13
34	12	12
35	13	13
36	10	10
37	11	11
38	8	8
39	8	8
40	12	12
41	13	13
42	13	13
43	11	11
44	13	13
45	14	14
46	14	14
47	10	10
48	13	13
49	13	13
50	11	11

กราฟแสดงคะแนนของ Known Group แต่ละคนของความถนัดด้านศิลปะ

ตาราง 6 คะแนนของกลุ่มรู้จัก (Known Group) แต่ละคนของความสนใจด้านศิลปะ
(n=50)

คนที่	คะแนนความสนใจด้านศิลปะ	รวม
1	97	97
2	98	98
3	121	121
4	98	98
5	107	107
6	107	107
7	111	111
8	111	111
9	113	113
10	108	108
11	109	109
12	106	106
13	95	95
14	125	125
15	111	111
16	97	97
17	110	110
18	112	112
19	97	97
20	104	104
21	107	107
22	109	109
23	109	109
24	68	68
25	105	105
26	102	102
27	68	68
28	119	119

ตาราง 6 (ต่อ)

คนที่	คะแนนความสนใจด้านศิลปะ	รวม
29	90	90
30	92	92
31	102	102
32	105	105
33	113	113
34	113	113
35	105	105
36	99	99
37	106	106
38	119	119
39	99	99
40	115	115
41	94	94
42	133	133
43	97	97
44	104	104
45	112	112
46	98	98
47	99	99
48	92	92
49	97	97
50	99	99

กราฟแสดงคะแนนของ Known Group แต่ละคนของความสนใจด้านศิลปะ

ตาราง 7 คะแนนของกลุ่มรู้จัก (Known Group) แต่ละคนของบุคลิกภาพด้านศิลปะ (n=50)

คนที่	คะแนนบุคลิกภาพด้านศิลปะ	รวม
1	111	111
2	112	112
3	103	103
4	121	121
5	130	130
6	140	140
7	144	144
8	141	141
9	122	122
10	129	129
11	131	131
12	143	143
13	111	111
14	162	162
15	145	145
16	122	122
17	116	116
18	125	125
19	131	131
20	128	128
21	135	135
22	143	143
23	136	136
24	85	85
25	126	126
26	109	109
27	111	111
28	133	133
29	117	117
30	85	85

ตาราง 7 (ต่อ)

คนที่	คะแนนบุคลิกภาพด้านศิลปะ	รวม
31	111	111
32	117	117
33	130	130
34	133	133
35	133	133
36	111	111
37	120	120
38	135	135
39	118	118
40	124	124
41	112	112
42	160	160
43	136	136
44	135	135
45	138	138
46	115	115
47	120	120
48	113	113
49	126	126
50	124	124

กราฟแสดงคะแนนของ Known Group แต่ละคนของบุคลิภาพด้านศิลปะ

1.3 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เทห์ ฟาน ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี KR -20 (Kuder -Richardson) ค่าอำนาจจำแนก (t) ของความสนใจด้านศิลปะ และบุคลิกภาพด้านศิลปะ โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) และค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,000 คน แสดงในตาราง 8 , 9 และ 10

ตาราง 8 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ความถนัดด้านศิลปะ จากการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

แบบวัดตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าสหสัมพันธ์ (Internal consistency)
ข้อที่			
1	0.25	0.52	0.22
2	0.83	0.56	0.25
3	0.95	0.67	0.35
4	0.90	0.57	0.29
5	0.82	0.48	0.24
6	0.78	0.50	0.27
7	0.65	0.81	0.36
8	0.83	0.61	0.34
9	0.64	0.68	0.36
10	0.67	0.69	0.43
11	0.78	0.68	0.19
12	0.78	0.51	0.24
13	0.78	0.59	0.23
14	0.47	0.36	0.10
15	0.55	0.52	0.21

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.65

จากตาราง 8 พบว่า ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.90 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.36 ถึง 0.81 ค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.10 ถึง 0.43 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ความถนัดด้านศิลปะเท่ากับ 0.65

ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ความสนใจด้านศิลปะ จากการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

แบบวัดตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าสหสัมพันธ์ (Internal consistency)
ข้อที่		
1	19.24	0.57
2	24.15	0.63
3	24.05	0.66
4	10.70	0.43
5	22.66	0.62
6	26.60	0.67
7	26.12	0.68
8	19.82	0.55
9	15.24	0.45
10	18.15	0.51
11	28.44	0.72
12	21.46	0.56
13	24.50	0.69
14	25.98	0.66
15	18.99	0.56
16	21.81	0.63
17	29.17	0.72
18	25.13	0.63
19	33.40	0.75
20	26.79	0.68
21	21.77	0.63

ตาราง 9 (ต่อ)

แบบวัดตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าสหสัมพันธ์ (Internal consistency)
ข้อที่		
22	25.85	0.66
23	27.04	0.48
24	20.22	0.59
25	24.67	0.67
26	9.95	0.34
27	18.06	0.56

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

จากตาราง 9 พบว่าค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 9.95 ถึง 33.40 ค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.34 ถึง 0.75 และมีค่าความเชื่อมั่นของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ความสนใจด้านศิลปะเท่ากับ 0.94

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ บุคลิกภาพด้านศิลปะจากการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

แบบวัดตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ	ค่าอำนาจจำแนก(t)	ค่าสหสัมพันธ์ (Internal consistency)
ข้อที่		
1	20.47	0.63
2	22.67	0.65
3	22.32	0.61
4	12.16	0.41
5	19.84	0.57
6	24.06	0.61
7	22.57	0.63

ตาราง 10 (ต่อ)

แบบวัดตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าสหสัมพันธ์ (Internal consistency)
ข้อที่		
8	11.40	0.41
9	21.59	0.65
10	22.71	0.65
11	16.80	0.54
12	22.07	0.64
13	18.84	0.56
14	20.32	0.57
15	23.10	0.66
16	18.30	0.51
17	17.93	0.53
18	17.90	0.51
19	18.50	0.51
20	14.13	0.44
21	20.55	0.58
22	22.85	0.65
23	21.05	0.58
24	21.50	0.62
25	20.86	0.63
26	20.67	0.61
27	19.12	0.61
28	18.52	0.56
29	21.00	0.62
30	24.77	0.64
31	22.37	0.59
32	22.25	0.61

ตาราง 10 (ต่อ)

แบบวัดตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าสหสัมพันธ์ (Internal consistency)
ข้อที่		
33	24.56	0.65
34	21.03	0.62

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

จากตาราง 10 พบว่าค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 11.40 ถึง 24.77 ค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 0.66 และมีค่าความเชื่อมั่นของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ บุคลิกภาพด้านศิลปะ เท่ากับ 0.95

1.3.1 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าคะแนนสูงสุด (Max.) ค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) จากการนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000) แสดงในตาราง 11

ตาราง 11 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จากการนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

แบบวัด	K	คะแนนเต็ม	Max.	Min.	Mean	S.D.
ความถนัดด้านศิลปะ	15	15	15	0	10.59	2.60
ความสนใจด้านศิลปะ	27	135	131	27	80.71	19.03
บุคลิกภาพด้านศิลปะ	34	170	170	34	108.47	21.39

จากตาราง 11 พบว่า ค่าสถิติพื้นฐานของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000) มีดังนี้

ความถนัดด้านศิลปะ

มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 15 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 0

มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 10.59

มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.60

ความสนใจด้านศิลปะ

มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 131 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 27

มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 80.71

มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 19.03

บุคลิกภาพด้านศิลปะ

มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 170 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 34

มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 108.47

มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 21.39

เกณฑ์ปกติ (Norms)

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มาสร้างคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norms) จากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ เปิดตารางสำหรับ เปลี่ยนเป็น คะแนนที่ปกติ (Normalized T-Score) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ แสดงผลในตาราง 12,13 และ 14

ตาราง 12 เกณฑ์ปกติ ของคะแนนความถนัดด้านศิลปะ : คะแนนมาตรฐานปกติ

T- Score ความถนัด และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนนความถนัดด้านศิลปะ จากการนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
15	1	99.95	83
14	1	99.85	80
13	2	99.70	78
12	11	99.05	74
11	10	98.00	71
10	10	97.00	69
9	41	94.45	66

ตาราง 12 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
8	46	90.10	63
7	82	83.70	60
6	93	74.95	57
5	145	63.05	53
4	156	48.00	50
3	142	33.10	46
2	131	19.45	41
1	103	7.75	36
0	26	1.30	28

จากตาราง 12 พบว่า ความถนัดด้านศิลปะ จากการนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนอยู่ในช่วง 0-15 และจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ อยู่ในช่วง 1.30 - 99.95 เมื่อเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ พบว่า คะแนนที่อยู่ในช่วง 28 – 83

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของความถนัดด้านศิลปะ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2517 : 101)

T-score ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	มีความถนัดด้านศิลปะสูงมาก
T-score ตั้งแต่ T55 – T64	มีความถนัดด้านศิลปะสูง
T-score ตั้งแต่ T45 – T54	มีความถนัดด้านศิลปะปานกลาง
T-score ตั้งแต่ T35 – T44	มีความถนัดด้านศิลปะต่ำ
T-score ตั้งแต่ T34 - ลงมา	มีความถนัดด้านศิลปะต่ำมาก

ตาราง 13 เกณฑ์ปกติ ของคะแนนความสนใจด้านศิลปะ : คะแนนมาตรฐานปกติ

T- Score ความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนนความสนใจด้านศิลปะ
จากการนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
131	2	99.90	81
127	2	99.70	78
126	2	99.50	76
125	2	99.30	75
122	1	99.10	74
121	2	99.00	74
120	4	98.70	72
119	2	98.40	71
118	2	98.20	71
117	1	98.05	71
116	7	97.65	70
115	8	96.90	69
114	6	96.20	68
113	7	95.55	67
112	4	95.00	66
111	3	94.60	66
110	14	93.80	65
109	5	92.85	64
108	2	92.50	64
107	10	91.90	64
106	15	90.65	63
105	5	89.65	62
104	13	88.75	62
103	9	87.65	61
102	16	86.40	61
101	13	84.95	60
100	11	83.75	60

ตาราง 13 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
99	12	82.60	59
98	15	81.25	59
97	10	80.00	59
96	13	78.85	58
95	15	77.45	58
94	12	76.10	57
93	14	74.80	57
92	10	73.60	56
91	21	72.05	56
90	18	70.10	55
89	30	65.70	54
88	30	64.70	54
87	32	61.60	53
86	19	59.05	52
85	16	57.30	52
84	21	55.45	51
83	15	53.65	51
82	21	51.85	50
81	27	49.45	50
80	18	47.20	49
79	15	45.52	49
78	24	43.60	48
77	17	41.55	48
76	27	39.35	47
75	16	37.20	47
74	12	35.80	46
73	29	33.75	46
72	19	31.35	45

ตาราง 13 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
71	17	29.55	45
70	16	27.90	45
69	24	25.90	44
68	10	24.20	43
67	11	23.15	43
66	18	21.70	42
65	15	20.05	42
64	13	18.65	41
63	16	17.20	41
62	13	15.75	40
61	9	14.65	40
60	10	13.70	39
59	22	12.10	39
58	4	10.80	38
57	5	10.35	38
56	13	9.45	37
55	1	8.75	37
54	6	8.40	37
53	8	7.70	36
52	6	7.00	36
51	3	6.55	35
50	7	6.05	35
49	7	5.35	34
48	3	4.85	34
47	4	4.50	33
46	6	4.00	33
45	2	3.60	32
44	2	3.40	32

ตาราง 13 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
43	2	3.20	31
42	2	3.00	31
41	4	2.70	31
40	2	2.40	30
39	2	2.20	30
37	4	1.90	29
36	4	1.45	28
34	2	1.20	28
33	2	1.00	27
30	2	0.80	26
29	2	0.60	25
27	5	0.25	22

จากตาราง 13 พบว่า ความสนใจด้านศิลปะ จากการนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนอยู่ในช่วง 27-131 และจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้อยู่ในช่วง 0.25 - 99.90 เมื่อเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ พบว่า คะแนนที่อยู่ในช่วง 22 - 81

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของความสนใจด้านศิลปะ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2517 : 101)

T-score ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	มีความสนใจด้านศิลปะสูงมาก
T-score ตั้งแต่ T55 – T64	มีความสนใจด้านศิลปะสูง
T-score ตั้งแต่ T45 – T54	มีความสนใจด้านศิลปะปานกลาง
T-score ตั้งแต่ T35 – T44	มีความสนใจด้านศิลปะต่ำ
T-score ตั้งแต่ T34 - ลงมา	มีความสนใจด้านศิลปะต่ำมาก

ตาราง 14 เกณฑ์ปกติ ของคะแนนบุคลิกภาพด้านศิลปะ : คะแนนมาตรฐานปกติ

T- Score ความถี่ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ของคะแนนบุคลิกภาพด้านศิลปะ
จากการนำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
170	1	99.85	83
164	1	99.75	78
161	2	99.60	77
160	1	99.45	77
159	2	99.30	75
158	1	99.15	74
157	1	99.05	74
156	1	98.95	73
155	2	98.80	73
152	2	98.60	72
151	5	98.25	71
150	2	97.90	70
148	10	97.30	69
147	3	96.50	68
146	6	96.20	68
145	6	95.60	67
144	4	95.10	67
143	6	94.60	66
142	3	94.15	66
141	4	93.80	65
140	7	93.25	65
139	7	92.55	65
138	6	91.90	64
137	8	91.20	64
136	12	90.20	63
135	3	89.45	63
134	10	88.80	62

ตาราง 14 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
133	8	87.90	62
132	9	87.05	61
131	11	86.05	61
130	17	84.65	60
129	8	83.40	60
128	13	62.35	59
127	7	81.35	59
126	17	80.15	59
125	16	78.50	58
124	20	76.70	57
123	22	74.60	57
122	13	72.85	56
121	9	71.75	56
120	9	70.85	55
119	12	69.80	55
118	18	68.30	55
117	22	66.30	54
116	26	63.70	53
115	24	61.40	53
114	21	59.15	52
113	19	57.15	52
112	20	55.20	51
111	20	53.20	51
110	15	51.45	50
109	19	49.75	50
108	19	47.85	49
107	23	45.75	49
106	25	43.35	48

ตาราง 14 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
105	25	40.85	48
104	11	39.05	47
103	11	37.95	47
102	36	35.60	46
101	17	32.95	45
100	16	31.30	45
99	10	30.00	45
98	21	28.45	44
97	21	26.35	44
96	10	24.80	43
95	8	23.90	43
94	13	22.85	42
93	19	21.25	42
92	15	19.55	41
91	14	18.10	41
90	7	17.05	41
89	9	16.25	40
88	11	15.25	40
87	10	14.20	39
86	15	12.95	39
85	12	11.60	38
84	3	10.85	38
83	11	10.15	37
82	7	9.25	37
81	8	8.50	36
80	4	7.90	36
79	7	7.35	36
78	5	6.55	35
77	4	6.30	35

ตาราง 14 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR	คะแนนที่ปกติ T
76	2	6.00	35
75	6	5.60	34
73	6	5.00	34
72	4	4.50	33
71	2	4.20	33
70	1	4.05	33
68	2	3.90	32
67	3	3.65	32
66	3	3.35	32
65	3	3.05	32
64	2	2.80	31
63	4	2.50	31
62	2	2.20	30
58	1	2.05	30
56	2	1.90	29
55	2	1.70	29
52	2	1.50	29
51	2	1.30	28
50	2	1.10	27
36	2	0.90	26
34	8	0.40	24

จากตาราง 14 พบว่า บุคลิกภาพด้านศิลปะจากการนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนอยู่ในช่วง 34 -170 และจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ อยู่ในช่วง 0.40 -99.85 เมื่อเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ พบว่า คะแนนที่ อยู่ในช่วง 24-83

การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายของคะแนนโดยเทียบเกณฑ์ปกติ ถ้าต้องการทราบระดับของบุคลิกภาพด้านศิลปะ ให้นำคะแนนดิบมาเทียบกับคะแนนที่ปกติ และพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2517 : 101)

T-score ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะสูงมาก
T-score ตั้งแต่ T55 – T64	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะสูง
T-score ตั้งแต่ T45 – T54	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะปานกลาง
T-score ตั้งแต่ T35 – T44	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะต่ำ
T-score ตั้งแต่ T34 - ลงมา	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะต่ำมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

ประชากรที่เป็น Known Group ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 247 คน

กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มรู้จัก (Known Group)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็น Known Group ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ปีการศึกษา 2547 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 50 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร

ประชากรที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่เป็นนักเรียนของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 53,131 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 117 โรงเรียน ภาควิชาที่ 2 ปีการศึกษา 2547

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,000 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ภาควิชาที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 1,000 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) จากประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวัดความถนัดด้านศิลปะ ลักษณะแบบวัดเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดความสนใจด้านศิลปะ ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 34 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มทดลอง (Try out) และกลุ่มตัวอย่างทำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน และนัดหมายวันเวลาเพื่อนำแบบวัดไปทดสอบ

2. เตรียมแบบวัดเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ทดสอบในแต่ละครั้ง วางแผนการดำเนินการในการสอบ โดยผู้วิจัยดำเนินการทดสอบเอง

3. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ที่จะได้รับการทำแบบวัด

4. นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

4.1 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน

4.2 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่ผ่านการวิเคราะห์และคัดเลือกแล้ว ไปทดสอบกับนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 1 จำนวน 50 คน

4.3 นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ที่ผ่านการวิเคราะห์และคัดเลือกแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริงซึ่งเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,000 คน เพื่อหาเกณฑ์ปกติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น

2. วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธีเทคนิค 27% ของ จุง เต ฟาน (Chung Teh Fan) ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ และตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ

3.การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธี KR -20 (Kuder - Richardson) ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ และ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient)

4.การหาค่าสหสัมพันธ์ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Correlated Item – total Correlation)

5.หาค่าสถิติพื้นฐาน

6.สร้างเกณฑ์ปกติในการตีความหมายของคะแนน (Normalized T- Score)

สรุปผลการวิจัย

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ สรุปผลได้ดังนี้ คือ

1.การตรวจคุณภาพเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะขึ้นมาจำนวน 1 ฉบับ จำนวน 197 ข้อ จากการหาคุณภาพเบื้องต้นโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ความสอดคล้องของข้อคำถามกับ นิยามศัพท์เฉพาะ ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อคำถาม จำนวน 97 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ

วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และ ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เทห์ ฟาน และ หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธี KR -20 (Kuder -Richardson)

2.1 ทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=100)

จากการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน จากข้อคำถาม จำนวน 27 ข้อ ได้ข้อที่ผ่านเกณฑ์และคัดเลือกไว้จำนวน 21 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.29 ถึง 0.79 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.69

2.2 ทดสอบครั้งที่ 2 กับนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ (n=50)

จากการทดสอบกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

2.3 ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 1,000 คน จากข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ ผลปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์และคัดเลือกไว้ทุกข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.90 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.36 ถึง 0.81 มีค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.10 ถึง 0.43 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.65

3.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ

วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (t) โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient)

3.1 ทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=100)

จากการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน จากข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ ได้ข้อที่ผ่านเกณฑ์และคัดเลือกไว้จำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.66 ถึง 8.73 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

3.2 ทดสอบครั้งที่ 2 กับนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ (n=50)

จากการทดสอบกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

3.3 ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 1,000 คน จากข้อคำถาม จำนวน 27 ข้อ ผลปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์และคัดเลือกไว้ทุกข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 9.95 ถึง 33.40 มีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.34 ถึง 0.75 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

4.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ

วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (t) โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient)

4.1 ทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (n=100)

จากการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน จากข้อคำถาม จำนวน 40 ข้อ ได้ข้อที่ผ่านเกณฑ์และคัดเลือกไว้จำนวน 36 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.82 ถึง 10.95 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

4.2 ทดสอบครั้งที่ 2 กับนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ (n=50)

จากการทดสอบกับกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

4.3 ทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n=1,000)

จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 1,000 คน จากข้อคำถาม จำนวน 34 ข้อ ผลปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์และคัดเลือกไว้ทุกข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 11.40 ถึง 24.77 ค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 0.66 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

5. ค่าสถิติเบื้องต้นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

5.1 จากการทดสอบกับนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่เป็นกลุ่มรู้จัก (Known Group) จำนวน 50 คน

5.1.1 ความถนัดด้านศิลปะ มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 15 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 8 มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 12.18 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.85

5.1.2 ความสนใจด้านศิลปะ มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 133 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 68 มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 104.14 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 11.55

5.1.3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 170 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 162 มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 125.16 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 15.24

5.2 จากการทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน

5.2.1 ความถนัดด้านศิลปะ มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 15 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 0 มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 10.59 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.60

5.2.2 ความสนใจด้านศิลปะ มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 131 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 27 มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 80.71 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 19.03

5.2.3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ มีค่าคะแนนสูงสุด (Max.) เท่ากับ 170 มีค่าคะแนนต่ำสุด (Min.) เท่ากับ 34 มีค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 108.47 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 21.39

6. เกณฑ์ปกติ

จากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ เปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ (Normalized T-Score) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปผลได้ดังนี้

6.1 ความถนัดด้านศิลปะ มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 0 -15 และจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ อยู่ระหว่าง 1.30 - 99.95 เมื่อเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ พบว่า คะแนนที่ อยู่ระหว่าง 28 - 83

6.2 ความสนใจด้านศิลปะ มีคะแนนดิบ อยู่ระหว่าง 27-131 และจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ อยู่ระหว่าง 0.25 - 99.90 เมื่อเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ พบว่า คะแนนที่ อยู่ระหว่าง 22 - 81

6.3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 34-170 และจากการหาดำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ อยู่ระหว่าง 0.40 - 99.85 เมื่อเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติพบว่า คะแนนที่ อยู่ในช่วง 24-83

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ และเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1.จากการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น

ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่สร้างขึ้น จำนวน 197 ข้อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ได้ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 97 ข้อ ซึ่งตามค่ากล่าวของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 247 -249) กล่าวไว้ว่า การพิจารณาค่าความสอดคล้องต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป จึงกล่าวได้ว่าแบบวัดลักษณะที่ พึงประสงค์ด้านศิลปะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจสูง

2. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ

2.1 ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก

ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ซึ่งหาโดยใช้เทคนิคแบบ 27% ของ จุง เทห์ ฟาน ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.36 ถึง 0.81 เพราะเป็นข้อสอบที่มีคุณภาพเหมาะสม สอดคล้องกับค่ากล่าวของ ภัทรา นิคมานนท์ (2537 :73) ที่ว่าข้อสอบหรือแบบวัดที่ดี จะมีค่า p อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และ ค่า r อยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 ถือเป็นข้อสอบหรือแบบวัดที่คุณภาพรายข้อดี และเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเดือน ยอดอัญมณีวงศ์ (2546 : 62) เรื่อง การสร้างแบบประเมินความสามารถทางเชาว์ปัญญาตามแนวโครงสร้างของ Kaufman สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.2 ค่าความเชื่อมั่น

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธี KR -20 (Kuder - Richardson) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.65 จากค่ากล่าวของพิมพา สุวรรณฤทธิ์ (2542 : 164) ที่ว่า ค่าความเชื่อมั่นที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับกันจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรนุช โมลิสกุลมงคล (2533 : 102) ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 และยัง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ฤทธิ์ อิศรัตน์ (2530 : 104) เรื่อง แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ การเป็นครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 จึงกล่าวได้ว่า แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2.3 เกณฑ์ปกติ

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T- Score) เพื่อใช้เปรียบเทียบระดับความถนัดด้านศิลปะจากคะแนนดิบ ดังที่ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2541 : 215 –216) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติคะแนนที่ นิยมใช้กันมาก เพราะเป็นคะแนนมาตรฐาน สามารถนำมาบวกลบ และเฉลี่ยได้ มีความเหมาะสมในการแปลความหมาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ มีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 0-15 และจากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ อยู่ในช่วง 1.30 - 99.95 เมื่อเปิดตาราง สำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ พบว่า คะแนนที่ อยู่ในช่วง 28 – 83 เมื่อผู้สอบต้องการรู้ระดับ ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ด้านความถนัดด้านศิลปะ ของตนเองจะต้องนำคะแนนดิบมาเทียบกับเกณฑ์ปกติ แล้วจึงตัดสินใจว่า ตนเองมีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะด้านความถนัดด้านศิลปะอยู่ในระดับใด โดยเกณฑ์ปกติสร้างขึ้นตามแบบของ ชวาล แพรรีตกุล (2517 : 101) ดังนี้

T-score ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	มีความถนัดด้านศิลปะสูงมาก
T-score ตั้งแต่ T55 – T64	มีความถนัดด้านศิลปะสูง
T-score ตั้งแต่ T45 – T54	มีความถนัดด้านศิลปะปานกลาง
T-score ตั้งแต่ T35 – T44	มีความถนัดด้านศิลปะต่ำ
T-score ตั้งแต่ T34 - ลงมา	มีความถนัดด้านศิลปะต่ำมาก

3. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ

3.1 ค่าอำนาจจำแนก

ค่าอำนาจจำแนก (t) ซึ่งหาโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 9.95 ถึง 33.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2541 : 306) กล่าวไว้ว่า ค่าอำนาจจำแนก (t) ที่ดี ควรมีค่า ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป จึงจะแสดงให้เห็นว่ากลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ค่าอำนาจจำแนก (t) ของการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (อรรพรรณ แซ่เจียว. 2540 : 112) มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 13.81 ถึง 35.00 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนาฏศิลป์ (วิภาดา เพชรโชติ. 2538 : 101) มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.70 ถึง 18.52 จึงกล่าวได้ว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าอำนาจจำแนกสูง สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวัดได้

3.2 ค่าความเชื่อมั่น

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ ซึ่งหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 เมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นที่ได้ พบว่ามีค่าสูงกว่า 0.6 ซึ่งพิมพ์ สุวรรณฤทธิ์ (2542 : 164) กล่าวว่า ค่าความเชื่อมั่นที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับกันจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นสูง เป็นที่น่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวัดได้

3.3 เกณฑ์ปกติ

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T- Score) เพื่อใช้เปรียบเทียบระดับความสนใจด้านศิลปะจากคะแนนดิบ ดังที่ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2541 : 215 –216) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติคะแนนที่ นิยมใช้กันมาก เพราะเป็นคะแนนมาตรฐานสามารถนำมาบวกลบ และเฉลี่ยได้ มีความเหมาะสมในการแปลความหมาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ มีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 27-131 และจากการหาดำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ อยู่ในช่วง 0.25 - 99.90 เมื่อเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ พบว่า คะแนนที่ อยู่ในช่วง 22 – 81 เมื่อผู้สอบต้องการรู้ระดับ ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ด้านความสนใจด้านศิลปะ ของตนเองจะต้องนำคะแนนดิบมาเทียบกับเกณฑ์ปกติ แล้วจึงตัดสินว่า ตนเองมีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ด้านความสนใจด้านศิลปะ อยู่ในระดับใด โดยเกณฑ์ปกติสร้างขึ้นตามแบบของ ชวาล แพรรีตกุล (2517 : 101) ดังนี้

T-score ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	มีความสนใจด้านศิลปะสูงมาก
T-score ตั้งแต่ T55 – T64	มีความสนใจด้านศิลปะสูง
T-score ตั้งแต่ T45 – T54	มีความสนใจด้านศิลปะปานกลาง
T-score ตั้งแต่ T35 – T44	มีความสนใจด้านศิลปะต่ำ
T-score ตั้งแต่ T34 - ลงมา	มีความสนใจด้านศิลปะต่ำมาก

4. แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ

4.1 ค่าอำนาจจำแนก

ค่าอำนาจจำแนก (t) ซึ่งหาโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 11.40 ถึง 24.77 มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.05 จึงกล่าวได้ว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ด้านบุคลิกภาพด้านศิลปะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถจำแนกบุคคลที่มีบุคลิกภาพด้านศิลปะสูงและต่ำออกจากกันได้ สอดคล้องกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึงพาผู้อื่นของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ของเขมวดี คัมภีรานนท์ (2544 : 70) มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 2.01 ถึง 8.98 มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ค่าความเชื่อมั่น

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ ซึ่งหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ค่าความเชื่อมั่นที่ได้พบว่ามีค่าสูงกว่า 0.6 ซึ่งพินิจ สุวรรณฤทธิ์ (2542 : 164) กล่าวว่า ค่าความเชื่อมั่นที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับกันจะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นสูง เชื่อถือได้สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวัดได้

4.3 เกณฑ์ปกติ

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T- Score) เพื่อใช้เปรียบเทียบระดับบุคลิกภาพด้านศิลปะจากคะแนนดิบ ดังที่ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2541 : 215 –216) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติคะแนนที่ นิยมใช้กันมาก เพราะเป็นคะแนนมาตรฐาน สามารถนำมาบวกลบ และเฉลี่ยได้ มีความเหมาะสมในการแปลความหมาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ มีคะแนนดิบอยู่ในช่วง 34 -170 และจากการหาดำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ อยู่ในช่วง 0.40 -99.85 เมื่อเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนเป็นคะแนนที่ปกติ พบว่า คะแนนที่ อยู่ในช่วง 24-83 เมื่อผู้สอบต้องการรู้ระดับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ด้านบุคลิกภาพด้านศิลปะ ของตนเองจะต้องนำคะแนนดิบมาเทียบกับเกณฑ์ปกติ แล้วจึงตัดสินใจว่า ตนเองมีลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ด้านบุคลิกภาพด้านศิลปะ อยู่ในระดับใด โดยเกณฑ์ปกติสร้างขึ้นตามแบบของ ชวาล แพรรีตกุล (2517 : 101) ดังนี้

T-score ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะสูงมาก
T-score ตั้งแต่ T55 – T64	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะสูง
T-score ตั้งแต่ T45 – T54	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะปานกลาง
T-score ตั้งแต่ T35 – T44	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะต่ำ
T-score ตั้งแต่ T34 - ลงมา	มีบุคลิกภาพด้านศิลปะต่ำมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการใช้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะนั้น ผู้ตรวจให้คะแนนจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนจากคู่มืออย่างละเอียดก่อนดำเนินการเพื่อความสะดวกและความเป็นปรนัยของเครื่องมือ

1.2 ในการนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะไปใช้ ผู้ที่จะนำไปใช้ควรคำนึงถึงความพร้อมของเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร ทั้งนี้เพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุด

1.3 ผู้ดำเนินการสอบควรอธิบายวิธีการตอบแบบวัด ให้ผู้เข้าสอบเข้าใจอย่างละเอียดแจ่มแจ้งก่อนลงมือทำ

1.4 เมื่อหมดเวลา ผู้ดำเนินการสอบควรให้ผู้สอบวางปากกา หยุดทำทันทีแล้วเก็บแบบวัด

1.5 แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้ เป็นเพียงแบบวัดที่ใช้ในการตรวจสอบเบื้องต้น เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี และสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ให้มากขึ้น เพื่อให้การวัดผลการปฏิบัติในทั้ง 2 สาระ มีความเป็นปรนัยมากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ และสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะในรูปแบบอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษร ธิตะจारी. (2530). ศิลปะชั้นนำ. ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกสุม สายใจและคณะ. (2542). สุนทรียภาพของชีวิต. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ:
เวิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2534). ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎีการเรียนรู้
การสอน การวัดผลประเมินผล. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.
เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กิติกร มีทรัพย์. (2530). สอนลูกให้รู้จักสร้างสรรค์. นนทบุรี: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- กิติมา ปริติลก. (2529). ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). การคิดเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิ์ เดีย.
(ออนไลน์) แหล่งที่มา: <http://www.sipprapa.net>. วันที่สืบค้น 1 สิงหาคม 2547.
- เขมวดี คัมภีรานนท์. (2544). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบพึ่งพาผู้อื่นของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จำเนียร ศรีไทยพันธ์. (2535). เบื้องหลังการเรียนดนตรีไทย. ใน สารดนตรีศึกษาแนวคิดสู่
แนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจษฎา รัตนเขมากร. (2541). ศิลปินเพลงไทยและเครือข่ายการสื่อสารกับแฟนคลับ.
วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ฉันทนิช อัสวนนท์. (2541). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริม
วิชาการ.
- ชวาล แพรัตกุล. (2513). ความหมายของความถนัด ใน พัฒนาวัดผลฉบับที่ 5. กรุงเทพฯ :
สำนักงานทดสอบวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- ชะลูด นิ่มเสมอ. (2534). องค์ประกอบศิลปะ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2543). การวิจัยทางศิลปะ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ. (2528). *การวัดความถนัด*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เชื้อ ดนตรีรส. (2533). *ครูเชื้อ ดนตรีรส ผู้ปฏิญาณว่าจะสอนจนกว่าจะหมดแรง. ใน ที่ระลึก การแสดงดนตรีไทยมัธยมศึกษา ครั้งที่ 14*. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- ณรงฤทธิ์ อิศรัตน์. (2530). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นครู*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2532). *สังคตินิยม ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- _____. (2534, กรกฎาคม - กันยายน). *แนวทางการผลิตครูดนตรีสำหรับสังคมไทย ในศตวรรษหน้าของการครุศึกษาไทย. ใน ครุศาสตร์. 20(1)*
- ดุษฎี ชุมสาย มล. (2508). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทวีเดช จีวบาง. (2537). *ความคิดสร้างสรรค์ศิลปะ*. กรุงเทพฯ: โอ เดียนสโตร์. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.sipprapa.net>. วันที่สืบค้น 1 สิงหาคม 2547.
- ทองหล่อ วิภาวีน. (2523). *การวัดความถนัด*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพย์วรรณ กิตติพร. (2531). *คู่มือการสอนอาชีพศึกษาเบื้องต้น*. พิษณุโลก: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนิต อยู่โพธิ์. (2516). *ศิลปะการละคอนรำหรือคู่มือนาฏศิลป์ไทย*. กรุงเทพฯ: ศิวพรการพิมพ์ .
- ธีรนุช โมลิสกุลมงคล. (2533). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระยุทธ รัชชะ. (2544). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านศิลปะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)ชั้นปีที่ 2 สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. (หลักสูตรและการสอนอาชีพศึกษา). กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- นพิสี นิยมานเหมินทร์. (2529, กุมภาพันธ์). *ดนตรีกับเด็ก*. *วารสารถนนดนตรี*. 1(5) : 74-75.
- นันทา สุริรักษา. (ม.ป.ป.). *การทดสอบทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิรมล ตีรณสาร สวัสดิบุตร. (2525). *ศิลปะศึกษากับครูประถม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตีรณสาร.

- บันลือ พฤกษวัน. (2534). *ยุทธศาสตร์การสอนตามหลักสูตรแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิชย์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2526). *เอกสารคำสอน แบบทดสอบความถนัด*. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
พื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2545). *การสร้างมาตรฐานประเมินและเกณฑ์ปกติ (Norms)
ศักยภาพการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ:
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญธรรม ตราโมท. (2537). *หลักการปฏิบัติตนเป็นนักดนตรีที่ดี*. ใน *การประกวดดนตรีไทย
ระดับมัธยมศึกษา* "ประลองเพลง ประเลงมโหรี". กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริม และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- บุญส่ง นิลแก้ว. (2519). *การวัดผลทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- ประดล ต้นติวงษ์. (2505). *การวิเคราะห์อาชีพ*. ใน *การประชุมการแนะแนวการศึกษาและ
อาชีพ*. กรุงเทพฯ: กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- ประดิษฐ์ อินทนิล. (2542). *ดนตรีไทยและนาฏศิลป์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์นจัดพิมพ์.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2538). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กราฟฟิคอาร์ต.
- ประสาน ทิพย์ธารา. (2521). *คู่มือประกอบการศึกษาจิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
อักษรบัณฑิต.
- เป็สิน้ำ. (2547). *ศูนย์ศิลปหัตถกรรมหัวหิน*. (ออนไลน์). แหล่งที่มา:
<http://www.peseenam.com>. วันที่สืบค้น 27 กรกฎาคม 2547.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529) *การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา*.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตการพิมพ์.
- _____. (2531). *ทฤษฎีพัฒนาอาชีพ*. (เอกสารประกอบการสอน แนะนำ 515).
กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผุสดี ภูมิอินทร์. (2531). *เด็กกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์*. ใน *พฤติกรรมวัยเด็ก*.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ป.พานิชย์.
- พจนานุกรม. (2493). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493*. กรุงเทพฯ:
เพลินพิมพ์.
- _____. (2525). *พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.
- _____. (2530). *พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ:
เพื่อนพิมพ์..
- _____. (2540). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์

- พจนานุกรม. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://rirs3.royin.go.th/riThdict/lookup.html>. วันที่สืบค้น : 3 สิงหาคม 2547.
- _____. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2526). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนสุนันทา.
- พิมพ์ สุวรรณฤทธิ์. (2542). การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียน. กาญจนบุรี: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- พูนพิศ อมาตยกุลและคณะ. (2529). ดนตรีวิจักษ์. กรุงเทพฯ : สยามสมัย
- _____. (2532). นามานุกรมศิลปเพลงไทยในรอบ 200 ปีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- เพ็ญพร ลีม่วงศ์. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความพึงพอใจในการทำงานในงานที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาสังคม). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เพทาย เจริญคุณวิวัฏ. (2535). ผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจในวิชาชีพนาฏศิลป์-ดนตรีไทย ของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นตอนต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- โพธิพันธ์ พาณิช. (2528). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนักเรียนนาฏศิลป์. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ รัตนคม. (2542). การศึกษาความเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาลุ่มที่ 5 ที่มีต่อดนตรีศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ไพโรจน์ รุจิระวิจักขณ์. (2528). การศึกษาความรู้และเจตคติต่อศิลปศึกษาของครูสอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2537). การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : อักษราพัฒนา จำกัด.
- มานพ ถนอมศรี. (2528). ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการแสดงศิลปกรรมเด็กแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช. ถ่ายเอกสาร.
- มาลี จุฑา. (2544). การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.

- ยงยุทธ ฒ นคร. (2530). *ความคิดสร้างสรรค์กับการเรียนการสอนใน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. วารสารวิชาการคณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ประจำปี การศึกษา 2530 ฉบับที่ 1. (ออนไลน์). แหล่งที่มา:
http://www.sipprapa.net. วันที่สืบค้น 1 สิงหาคม 2547.*
- โยธิน ศันสนยุทธ. (2531). *จิตวิทยา. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. (2533). *การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เรณู โกศินานนท์. (2534). *ดนตรีคือภาษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.*
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2545). *สุขวิทยาจิตและการปรับตัว. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.*
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2522). *สถิติวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพฯ:
วัฒนาพานิช.*
- _____. (2525). *แบบทดสอบความถนัด รูปแบบการฝึกทักษะ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.*
- _____. (2527). *หลักการสร้างแบบทดสอบทางการเรียน. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.*
- _____. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- _____. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- วรรณชูลี ชะเอม. (2546). *การจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ตามการรับรู้ของครูใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- วรรณดี แก้วเก่า. (2541). *การสำรวจความสนใจในอาชีพและการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวัดผลและ
การประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.*
- วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. (2545). *จิตวิทยาการปรับตัว. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.*
- วัชร ทรัพย์มี. (2523). *การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- _____. (2531). *การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.*
- วิญญา วิศาลภรณ์. (2522). *การวัดความถนัดเบื้องต้น. สงขลา: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.*
- วาสิษฐ์ จรรย์ยานนท์. (2538). *สวนเล่มน้อย. กรุงเทพฯ: พรานนกการพิมพ์.*
- วิจิตร อาวะกุล. (2541). *บุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- _____. (2545). *พัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.*

- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2528,กันยายน). ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการสอนศิลปะในระดับ
มัธยมศึกษา. วารสารศิลปวัฒนธรรม. (ฉบับพิเศษ) : 5-2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศิลปะ
และวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเชียร อ่อนละมุน. (2533). ทางเลือกการสอนดนตรีไทยปฏิบัติ ใน ที่ระลึกการแสดง
ดนตรีไทยมัธยมศึกษา ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ. (2522). 5 นาทีกับศิลปะไทย. กรุงเทพฯ: ปาณยา.
- วิภา คงคากุล. (2529,ตุลาคม). ความสำคัญของดนตรีต่อสังคม. วารสารถนนดนตรี. 1(1) :
34-37.
- วิภาดา เพชรโชติ. (2538). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนาฏศิลป์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์. (2524). สุนทรียศึกษา คุณค่าและปรัชญา. (เอกสารสัมมนาศิลปศึกษา).
กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศน์กรมการฝึกหัดครู.
- _____. (2536,กรกฎาคม-กันยายน). ศิลปะเป็นมูลฐานสำคัญ. วารสารคณะครุศาสตร์.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 22.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2526). การออกแบบ. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- _____. (2532). ศิลปกรรม. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- ศรียา นิยมธรรม. (2541). พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2544). ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาไทย 6 สาขาอาชีพ (กฎหมาย,
คอมพิวเตอร์,แพทยศาสตร์,มนุษยศาสตร์,วิศวกรรมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์)
จากการชี้วัดของ Myers Briggs Type Indicator (MBTI). กรุงเทพฯ: ภาควิชา
จิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์. (2531). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสมองเบื้องต้น
ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านเหตุผลเชิงนามธรรม กับความถนัดทางศิลปะของนักศึกษา
วิชาเอกศิลปศึกษา ชั้นปีที่ 3 สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต. (จิตวิทยาการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภกิจ จารุวรรณ. (2531). ใจครูดนตรีไทย. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สงวน รอดบุญ. (2525). ศิลปะกับมนุษย์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2530). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- _____. (2531). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.

สัจด์ ภูเขาทอง. (2530, มีนาคม). ดนตรีกับความบันเทิงบนความเศร้า. วารสารถนนดนตรี.

1(6) : 49.

_____. (2532). การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์
สถิต วงษ์สวรรค์. (2523). จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ: พีระพัฒนา.

สมชาย รัตมี. (2536). คู่มือนักดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสาน. กรุงเทพฯ: วิทยาลัย
สารพัดช่างพระนคร.

สมบูรณ์ ชิตพงศ์ และ สำเริง บุญเรืองรัตน์. (2518). การวัดความถนัด. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.

สวณิต ยมาภัย. (2529). ความคิดกับภาษา. การใช้ภาษา. (ชุดการสอนของมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.

สำเริง ยอดมิ่ง. (2542). ชุดการแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สิริชัย ประทีปฉาย. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. จันทบุรี:
วิทยาลัยราไพพรรณี.

สุกรี เจริญสุข. (2529, ตุลาคม). ดนตรีและความหมาย. วารสารถนนดนตรี. 1(1) : 43.

สุชา จันทน์เอม. (2522). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุชาติ เกาทอง. (2536). หลักการทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ: นำอักษรการพิมพ์.

สุชาสินี ทองชั้น. (2544). บทบาทสตรีในฐานะอาจารย์สอนศิลปะและศิลป์ใน กรณีศึกษา
ลาวัลย์ ดาวราย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์. (2523). การใช้แบบการตัดสินใจเชิงศิลปะของไมเออร์กับผู้เรียน
ศิลปะระดับต่างๆ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สุนทร สมัยส์. (2537). ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม นิเทศศิลป์. กรุงเทพฯ: ภูมิบัณฑิต.

สุรัตน์ วรารัตน์. (2514). สังคตินิยม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

เสียงจากวัดไทย. (2546, กรกฎาคม). องค์ทะไลลามะ. ชาวไทย. (ออนไลน์). (121).

แปลโดย พระมหาวิเชียร วชิรปัญญา. แหล่งที่มา:

<http://skyd.org/html/priest/dalai-peace.html>. วันที่สืบค้น 27 กรกฎาคม 2547.

- แสงเดือน ยอดมณีวงศ์. (2546). การสร้างแบบประเมินความสามารถทางเชาว์ปัญญาตามแนวโครงสร้างของ Kaufman สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนุชา ซาติรักษา. (2543). โลกทัศน์ทางการเมืองของศิลปินเพื่อชีวิตในสังคมไทย. การค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. (การเมืองและการปกครอง). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรรพรรณ แซ่เจียว. (2540). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรรพรรณ บรรจงศิลป์. (2535). ดนตรีไทยระดับประถมศึกษา. ใน สารดนตรีศึกษา: แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- อรอนงค์ ธีญะวัน. (2539) การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อนันต์ ประภาโส. (2542). วาดเส้น. กรุงเทพฯ: สิปประภา.
- อาภา ถนัดช่วง. (2529, เมษายน-พฤษภาคม). แนวทางการพัฒนางานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา. วารสารแนะแนว. 20(104) : 20-27.
- อารี พันธุ์มณี. (2537). ความคิดสร้างสรรค์กับการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ดันอ้อแกรมมี.
- _____. (2542). คิดอย่างสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- อารี สุทธิพันธุ์. (2514). วิชาศิลปศึกษา. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา.
- _____. (2528, กุมภาพันธ์). ศิลปะ คือ รูปแบบสำคัญ. วารสารการศึกษากรุงเทพมหานคร. หน้า 2-4.
- _____. (2529). ศิลปะกับมนุษย์. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <http://www.sipprapa.net>. วันที่สืบค้น 1 สิงหาคม 2547.
- _____. (2532). ทักษะศิลป์และความงาม. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- อุษณีย์ โพธิสุข. (2543). แผนี่สู่การพัฒนาอัจฉริยภาพเด็ก. มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- _____. (2545). สร้างเด็กให้เป็นอัจฉริยะ(Rasing a Genius). มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- _____. (2547). คู่มือค้นแนวความสามารถพิเศษ. (ออนไลน์.). แหล่งที่มา : <http://area.obec.go.th/chonburi1/bodkoum.htm>. วันที่สืบค้น 27 กรกฎาคม 2547
- Bhavnani, Enakshi. (1970). *The Dance in India*. 2nd ed. Bombay : D.D. karkaria.
- Bloom, Benjamins S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGraw – Hill.
- Bingham, Walter. (1976). *Aptitudes and Aptitude Testing*. p.18. New York: Harper and Brothers.

- Dewey, John. (1934). *Art Experience*. New York: Minton Balck.
- English, H.B., & English, A.C. (1958). *A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms*. New York: Longman.
- Eysenck, H.J. (1970). *The Structure of Human Personality*. London: Methuen.
- Good, Michelle Davis. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw – Hill.
- Graver, Rhoda and Gerald Jones. (n.d.). *Dance*. New York: Harry N. Aramr.
- Guilford, J.P. (1959). *Three face of intellect*. American Psychologist. New York: Mc Graw – Hill Book.
- _____. (1968). *The Nature of Intelligence*. New York: Mc Graw – Hill Book.
- Jordan, J. (1953). *Measurement in Education An Introduction*. pp.299 – 306. New York : McGraw-Hill.
- Kelly, L.E. (1969). *Assessment of Human Characteristics*. pp.16-17. New York : Prentice-Hill of India Private Limited.
- Lim, Arora Roxas. (1986). *The Opening Address at the Opening Ceremony of The SPAFA Workshop for Choreographers and Dancer for Younger Generation (I-WG)* October 20. West Java, Indonesia. SPAFA Final Report 301.7/ws19/87, Appendix 29. p.47.
- Powell, M. (1963). *The Psychology of Adolescence*. New York: The Boob Merrill.
- Read, Herbert. (1977). *The Meaning of Art*. London: Faber and Faber.
- Soedarsono. (1974). *Dance in Indonesia*. Indonesia: P.T. Karya Nusantara. pp.9-11.
- Strong, E.R. (1927). *Vocational interest test*. Educational Record. pp.107-121.
- _____. (1954). *Vocational Interest of Men and Women*. New York: Grune and Stratton.
- Super, D.E. (1949). *Appraising Vocational Fitness*. pp. 58-59. New York: Harper and Brothers.
- Tolstoy, Leo. (1965). *Art-the Language of Emotion Jerome Stalnetz*. (Copyright). pp.41-49. New York : Macmillan Publishing.
- Torrane and E. Paul. (1962). *Guiding Creative Talent*. New Jersey: Prentice – Hall.
- Walls, G. (1962). *The Art of Thought*. London: Jonathancape.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- 1.รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
- 2.แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 3.คู่มือดำเนินการสอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ วรณรัตน์ ตั้งเจริญ	อาจารย์ภาควิชาออกแบบทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดวงจิต ดีวิวัฒน์	อาจารย์ภาควิชาศิลปจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง

โปรดอ่านรายละเอียดคำชี้แจงของแบบวัดแต่ละตอนซึ่งจะปรากฏอยู่บนแผ่นหน้า
ของแบบวัดทั้ง 3 ตอน จำนวน 76 ข้อ ใช้เวลาทำ 40 นาที ดังนี้

ตอนที่ 1

แบบวัดความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2

แบบวัดความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 3

แบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 34 ข้อ

เมื่อหมดเวลาให้ผู้สอบวางปากกา หยุดทำทันที แล้วส่งแบบวัดให้ผู้ดำเนินการสอบ

ตอนที่ 1 แบบวัดความถนัดด้านศิลปะ

คำชี้แจง

ให้ท่านอ่านคำสั่งของแต่ละข้อให้เข้าใจ แต่ละข้อมีตัวเลือก คือ ก, ข, ค, และ ง ตามลำดับ ให้ท่านเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดย **X** ลงในกระดาษข้อสอบ ข้อสอบมีทั้งหมด 15 ข้อ

.....

ข้อ 1-2 ให้ท่านดูภาพตัวอย่างทางซ้ายมือ แล้วพิจารณารูปคำตอบจาก ก. ถึง ง.ว่ามีภาพใด ซ่อนอยู่ในภาพตัวอย่าง

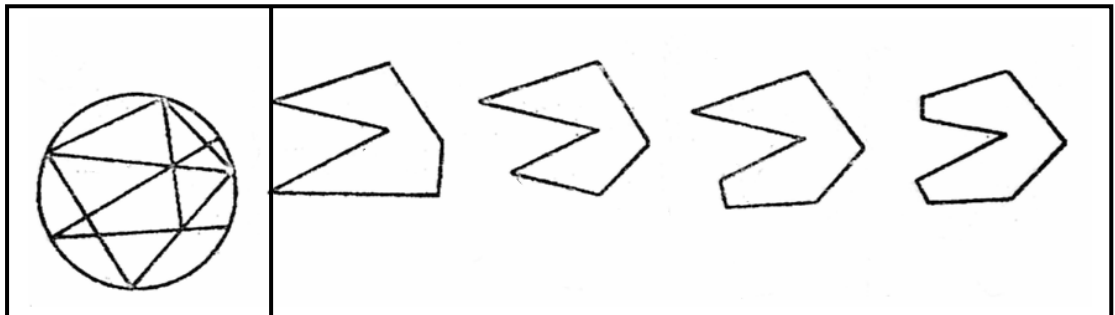
ก.

ข.

ค.

ง.

1.

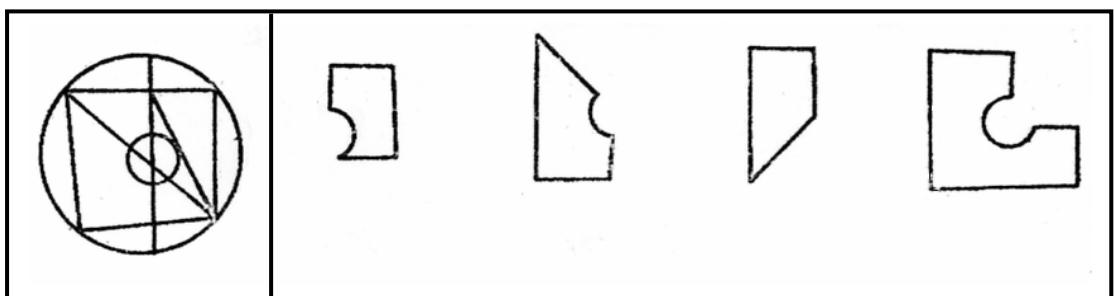
ก.

ข.

ค.

ง.

2.

ข้อ 3 - 4 ให้ท่านดูภาพตัวอย่างทางซ้ายมือทั้งสองภาพ แล้วพิจารณาว่าเมื่อนำภาพทั้งสอง มาซ้อนทับกันให้สนิท โดยไม่มีการเปลี่ยนทิศทางหรือหมุนภาพ จะได้ภาพดังข้อใด

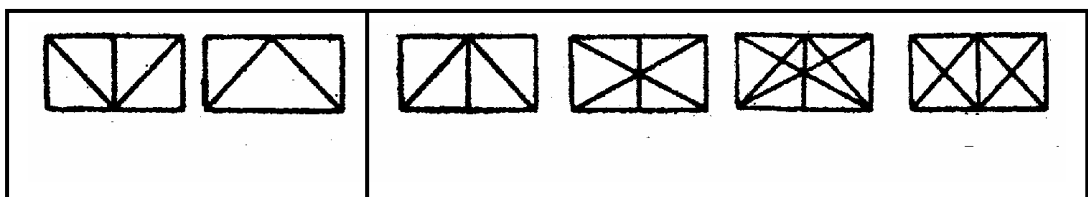
ก.

ข.

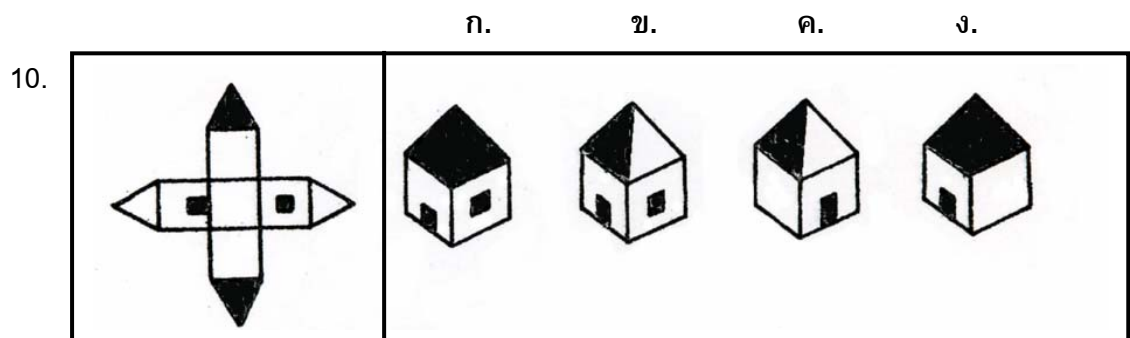
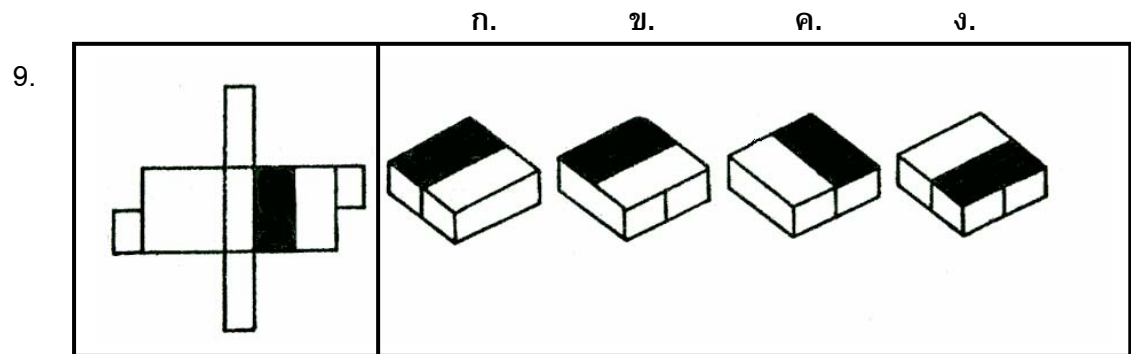
ค.

ง.

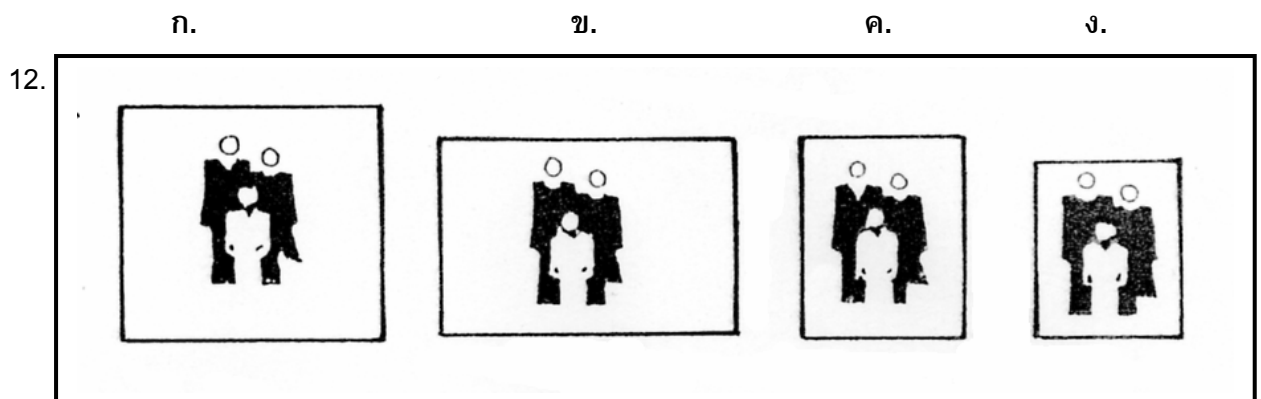
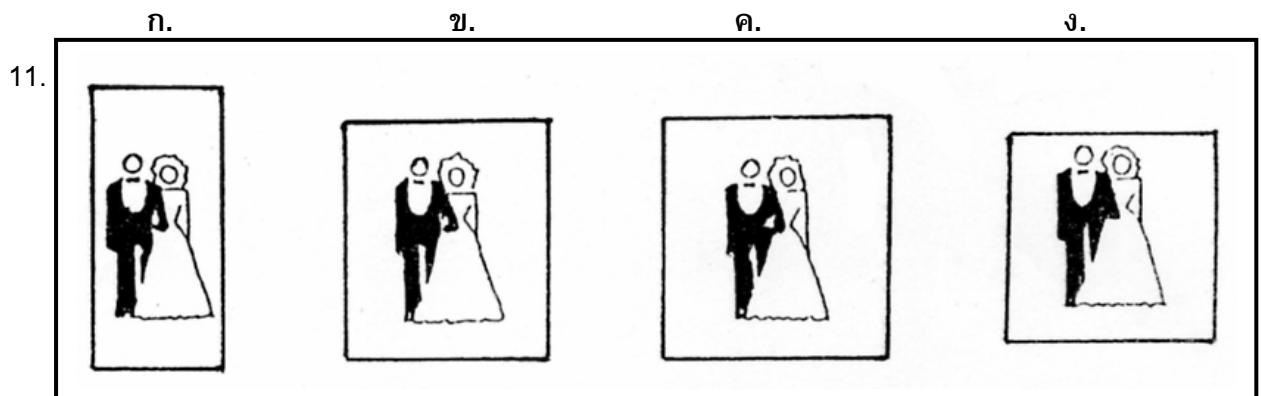
3.

ข้อ 11 – 13 จากภาพ ก. – ง. ให้เลือกภาพที่มีขนาดกรอบเหมาะสมกับภาพมากที่สุด

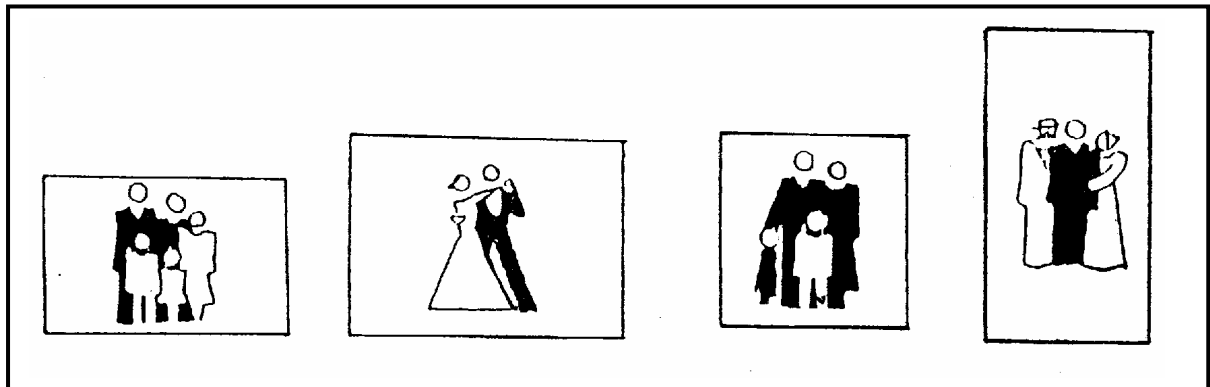
13.

ก.

ข.

ค.

ง.

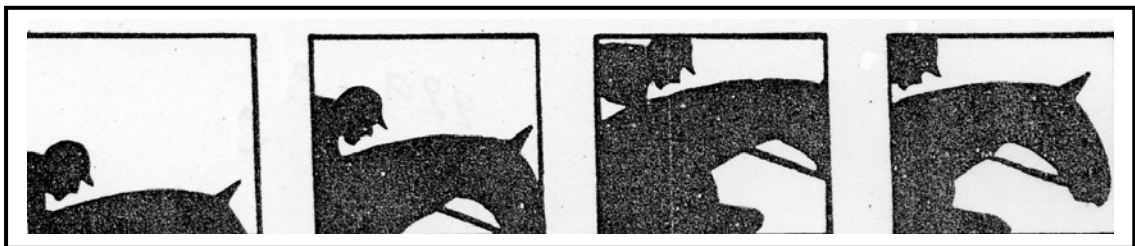
14. รูปใดมีการจัดองค์ประกอบได้ดีที่สุด

ก.

ข.

ค.

ง.

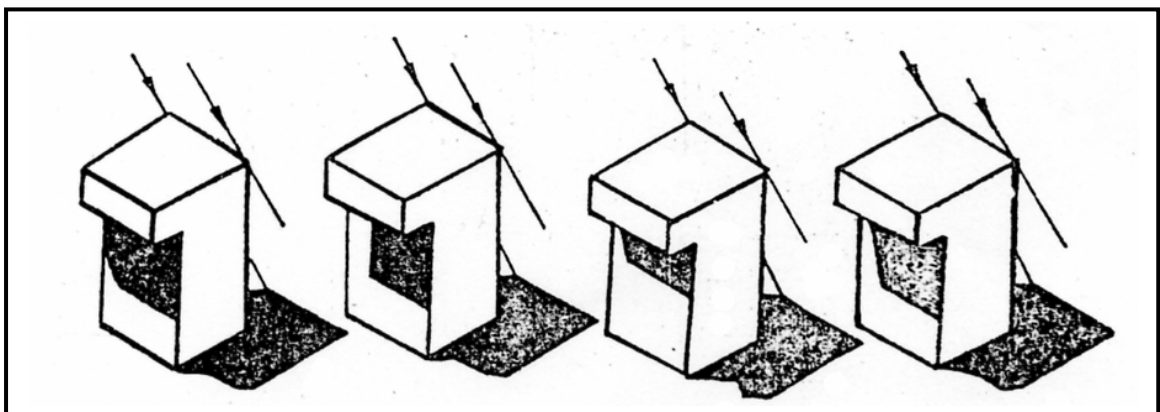
15. เงาในข้อใดถูกต้องที่สุด

ก.

ข.

ค.

ง.

ตอนที่ 2 แบบวัดความสนใจด้านศิลปะ

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับความสนใจด้านศิลปะของนักเรียน
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดเพียงช่องเดียว ให้ตรงกับความสนใจที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด
3. ข้อสอบมีจำนวน 27 ข้อ

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เมื่อเปิดโทรทัศน์พบเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าจะไม่เปลี่ยนช่อง ไปชมรายการอื่น					
2. เมื่อทราบข่าวว่าจะมีงานแสดงเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าสนใจต้องการ ไปชมงานเป็นอย่างยิ่ง					
3. ถ้าอ่านหนังสือพิมพ์แล้วพบเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าจะสนใจอ่านอย่างละเอียด					
4. ในวิชาเกี่ยวกับศิลปะครูให้การบ้านมากไป ข้าพเจ้าจึงทำไม่ทันกำหนดส่ง					
5. ข้าพเจ้าติดตามรายการเกี่ยวกับศิลปะทุกครั้งที่มีโอกาส					
6. ข้าพเจ้าอยากให้ชั่วโมงเรียนที่เกี่ยวกับศิลปะ มาถึงเร็วๆ					
7. ในชั่วโมงเรียนที่เกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนาน					
8. ข้าพเจ้าชอบติดตามผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียง					
9. ข้าพเจ้าสนใจอยากรู้ประวัติของศิลปินที่มีชื่อเสียง					
10. ผลงานศิลปะทุกประเภท เป็นสิ่งที่มีคุณค่า					
11. ถ้ามีเวลาว่างข้าพเจ้าจะศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะเพิ่มเติมด้วยตนเอง					
12. ถ้าโลกนี้ขาดศิลปะ ข้าพเจ้าคงรู้สึกเศร้า					
13. ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้พูดคุยเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ					
14. ข้าพเจ้าจะเลือกเรียนสาขาที่มีศิลปะเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นอันดับแรก ถ้ามีโอกาส					
15. ข้าพเจ้าอยากเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียง					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16. ข้าพเจ้าอยากให้โรงเรียนพาไปชมนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปะ					
17. ข้าพเจ้าพยายามเรียนรู้เทคนิคการสร้างงานศิลปะ					
18. การเรียนวิชาศิลปะ ช่วยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และผ่อนคลายความเครียด					
19. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุข ขณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ					
20. น่าจะเพิ่มเวลาในชั่วโมงเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะให้มากกว่านี้					
21. วิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ฝึกให้ข้าพเจ้ากล้าแสดงออก					
22. ข้าพเจ้าอยากสะสมผลงานทางศิลปะ					
23. เมื่ออ่านหนังสือเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้ารู้สึกเพลิดเพลิน					
24. ข้าพเจ้าจะตรวจทานงานที่ทำเสร็จในวิชาเกี่ยวกับศิลปะก่อนจะส่ง					
25. ถ้าให้เปรียบเทียบแล้ว ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ มากกว่าวิชาอื่นๆ					
26. วิชาเกี่ยวกับศิลปะไม่ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความรู้สึกวิตกกังวล					
27. ข้าพเจ้าไม่ยอมขาดเรียน ในชั่วโมงเรียนเกี่ยวกับศิลปะถ้าไม่จำเป็นจริงๆ					

ตอนที่ 3 แบบวัดบุคลิกภาพด้านศิลปะ

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับบุคลิกภาพของนักเรียนเกี่ยวกับบุคลิกภาพด้านศิลปะ
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง จริงที่สุด จริง จริงปานกลาง จริงเล็กน้อย และไม่จริงเลย เพียงช่องเดียว ให้ตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด
3. ข้อสอบมีจำนวน 34 ข้อ

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง เล็กน้อย	ไม่ จริง เลย
1.เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานศิลปะ ข้าพเจ้าเชื่อว่า จะสามารถหาทางจัดการกับปัญหานั้น ให้สำเร็จได้ ด้วยตนเอง					
2. ข้าพเจ้าชอบสร้างงานศิลปะด้วยตนเอง มากกว่า ทำตามแบบผู้อื่น					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจ ในการแสดงความคิดเห็น ต่อหน้าคนหลายๆในเรื่องที่เกี่ยวกับศิลปะ					
4. ข้าพเจ้าอยากหลีกเลี่ยง สถานการณ์ที่ต้อง ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่ผู้อื่นเป็นผู้กำหนด					
5. ถ้ามีความคิดเห็นขัดแย้งกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะยัง เชื่อมั่นในความคิดของตนและทำงานศิลปะในแบบ ที่ตนคิดต่อไป					
6. ข้าพเจ้าภูมิใจในความสามารถด้านศิลปะของ ตนเอง					
7. เมื่อพบผลงานศิลปะซึ่งมีวิธีการทำที่ยากและ ซับซ้อนข้าพเจ้าจะพยายามฝึกหัด กระทั่งสามารถ ทำได้					
8. ข้าพเจ้าส่งการบ้านในวิชาเกี่ยวกับศิลปะทุกชิ้น และทุกครั้งที่คุณสั่ง					
9. ข้าพเจ้าไม่เคยเลิกเล่นงานเกี่ยวกับศิลปะที่ทำ แม้จะเกิดปัญหา หรืออุปสรรคต่างๆ ในการทำงาน					
10. ข้าพเจ้าทุ่มเทเวลาพยายามฝึกฝนเกี่ยวกับงาน ด้านศิลปะ					
11. ข้าพเจ้าทำงานเกี่ยวกับศิลปะที่ได้รับ มอบหมาย ด้วยตนเอง					
12. ข้าพเจ้าตั้งใจทำงาน อย่างเต็มที่ทุกครั้ง แม้มี สิ่งรบกวน ในการทำงานศิลปะ					

13. ข้าพเจ้าสามารถพูดคุยกับเพื่อนขณะทำงานศิลปะได้ โดยไม่กระทบกับการสร้างงานศิลปะ					
ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	จริงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
14. ข้าพเจ้าจะลืมนึกถึงเรื่องอื่นๆ ขณะทำงานศิลปะ					
15. ข้าพเจ้าสามารถสื่ออารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้เป็นอย่างดี					
16. ดอกไม้สวยๆ ทำให้ข้าพเจ้ายิ้มได้					
17. ข้าพเจ้ารู้ว่าเพื่อนรู้สึกอย่างไร โดยที่เพื่อนยังไม่บอก					
18. ข้าพเจ้าชอบ จินตนาการไปตามบทเพลงที่ได้ฟัง					
19. ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งไปตามบทกวีที่ได้อ่าน					
20. ถ้าได้ชมละครเศร้าๆ ข้าพเจ้าจะรู้สึกเศร้าตามไปด้วย					
21. เมื่อได้ชมผลงานเกี่ยวกับศิลปะ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งทุกครั้ง					
22. ข้าพเจ้ามักจินตนาการถึงผลงานศิลปะที่จะทำก่อนที่จะลงมือทำจริงๆ					
23. เมื่อมีโอกาสอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่มีความงาม เช่น น้ำตกหรือทะเล ข้าพเจ้าเกิดความประทับใจและอยากบันทึกความงามนั้นไว้ด้วยวิธีทางศิลปะที่ข้าพเจ้าถนัด					
24. ข้าพเจ้ามองเห็นความงดงามของสิ่งต่างๆ ไปที่ผู้อื่นไม่ค่อยสนใจ					
25. ข้าพเจ้าสามารถดัดแปลงวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวนำมาใช้ เป็นอุปกรณ์ในการทำงานเกี่ยวกับศิลปะได้					
26. เมื่อมีสิ่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยเป็น ข้าพเจ้าจะสามารถสังเกตเห็นได้ทันที					

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง ปาน กลาง	จริง เล็กน้อย	ไม่ จริง เลย
27. ในการแก้ปัญหาใดๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ามักพยายามหาวิธีการแก้ไขหลายๆวิธี					
28. ข้าพเจ้าสามารถทำงานได้หลายๆ อย่าง ในเวลาเดียวกันได้					
29. ข้าพเจ้ามักสังเกตเห็นรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ของสิ่งต่างๆ ที่คนอื่นมองไม่เห็น					
30. ข้าพเจ้าค้นหาวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการทำงานเกี่ยวกับศิลปะ					
31. ในการทำกิจกรรมต่างๆ ข้าพเจ้ามัก เป็นต้นคิดให้เพื่อนๆ					
32. ข้าพเจ้ามักทำสิ่งที่แปลก แตกต่างแหวกแนวกว่าคนอื่น					
33. ข้าพเจ้าชอบทดลองทำในสิ่งที่ ยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน					
34. ข้าพเจ้าสามารถประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นได้ด้วยตนเอง					

คู่มือดำเนินการสอบแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบวัดที่ใช้วัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีแนวโน้มบ่งบอกว่าบุคคลนั้นจะประสบความสำเร็จในด้านศิลปะ ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ

1. ความถนัดด้านศิลปะ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ และตัดสินใจเชิงความงามได้อย่างถูกต้อง

2. ความสนใจด้านศิลปะ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความพอใจของบุคคล สนใจเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับศิลปะซึ่งแสดงออกถึงพฤติกรรมต่างๆ ได้แก่ ชอบศึกษาติดตามประวัติและผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียง กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะ ขวนขวายหาความรู้ทางศิลปะเพิ่มขึ้นด้วยตนเอง ชอบคบหาพูดคุยกับผู้ที่มีความสนใจทางด้านศิลปะ ติดตามรายการเกี่ยวกับศิลปะทุกครั้งที่มีโอกาส ชอบสะสมผลงานเกี่ยวกับศิลปะ ชอบดูนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปะหากมีโอกาส อยากจะประกอบอาชีพทางศิลปะ เช่น เป็นจิตรกร ประติมากร เป็นต้น กระหายที่จะทำงานด้านศิลปะในเวลาว่างมากกว่าทำอย่างอื่น

3. บุคลิกภาพด้านศิลปะ หมายถึง ลักษณะเด่นพิเศษของบุคคลที่แสดงออกมาเพื่อเกื้อหนุนให้บุคคลสามารถสำเร็จในการเรียนด้านศิลปะ ประกอบด้วย คุณลักษณะ 5 ประการ

3.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความแน่ใจ เชื่อมั่นในความสามารถของตนเองว่าจะสามารถประสบผลสำเร็จได้ โดยไม่ต้องอาศัยแรงสนับสนุนจากบุคคลอื่น ได้แก่ กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานศิลปะ กล้าตัดสินใจ ในการทำงานศิลปะ มีความคิดเป็นอิสระ ไม่ชอบอยู่ในกรอบเกณฑ์ของสังคมมีเหตุผลเป็นของตนเอง

3.2 ความอดทน หมายถึง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการทำงาน ได้แก่ ทุ่มเทกับงานศิลปะอย่างจริงจังมีความมุ่งมั่นถึงความสำเร็จในงานศิลปะที่ทำ ไม่ทอดทิ้งงาน แม้จะเกิดปัญหาอุปสรรคต่างๆในการทำงาน เพียรพยายามขยันฝึกฝนเกี่ยวกับงานด้านศิลปะอยู่เสมอ

3.3 การมีสมาธิ หมายถึง สามารถทำงานได้ดีแม้อยู่ในสภาวะที่ถูกรบกวน มีจิตใจแน่วแน่ในการทำงาน ไม่สนใจสิ่งแวดล้อมที่มารบกวนการทำงาน ได้แก่ ทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับศิลปะได้แม้อยู่ในสภาวะที่ถูกรบกวน มีสมาธินานในการทำงานศิลปะ

3.4 ความละเอียดอ่อน หมายถึง ความรู้สึกในการรับรู้ และ ถ่ายทอดความรู้สึกต่างๆ ได้อย่างดี ซาบซึ้งในความงดงามของสิ่งต่างๆ ได้แก่ สามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้เป็นอย่างดี และมีความซาบซึ้งกับผลงานศิลปะ

3.5 การสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างโดดเด่น ได้แก่ การดัดแปลงวัตถุดิบของต่างๆ นำมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำงานเกี่ยวกับศิลปะได้ สามารถทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน ช่างสังเกต และพยายามหาคำตอบในสิ่งที่ตนสงสัย

โครงสร้างของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ ครอบคลุมลักษณะ 3 ด้าน โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 15 ข้อ มีลักษณะเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก

ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 34 ข้อ

โดยตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 นั้น ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โครงสร้างของแบบวัดมีดังนี้

แบบวัด	จำนวน (ข้อ)	ตรงกับข้อที่
ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ		
1. องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์	10	1-10
2. หลักการทางด้านศิลปะ	5	11-15
ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ		
1. ความสนใจทางศิลปะ	27	1-27
ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ		
1. ความเชื่อมั่นในตนเอง	6	1-6
2. ความอดทน	5	7-11
3. การมีสมาธิ	3	12-14
4. ความละเอียดอ่อน	10	15-24
5. การสร้างสรรค์	10	25-34

การสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

ในการสร้างแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ได้ดำเนินการสร้าง ทดลองและปรับปรุงแก้ไข ตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2547 ถึงเดือน พฤษภาคม 2548 จึงสำเร็จตามความต้องการการดำเนินการทดลองและปรับปรุง มีรายละเอียดดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะและด้านจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะของตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 30 ข้อ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 95 ข้อ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 72 ข้อ รวมจำนวน 197 ข้อ แล้วนำผลการพิจารณา มาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .05 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพ อยู่ในเกณฑ์ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 27 ข้อ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 30 ข้อ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 40 ข้อ รวมจำนวน 97 ข้อ เพื่อใช้ในการทดสอบต่อไป

2. การทดสอบครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน และได้นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เป็นรายข้อโดยเทคนิค 27 % ของจุง เทห์ ฟาน แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก(r)ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัด ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะและตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ แล้วคัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลจากการคัดเลือกทำให้ได้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 21 ข้อ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 28 ข้อ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 36 ข้อ รวม 85 ข้อซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 21 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.29 ถึง 0.79 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.30 ถึง 0.91และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.69

2.2 ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 28 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 2.66 ถึง 8.73 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

2.3 ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 36 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ระหว่าง 2.82 ถึง 10.95 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

3. การทดสอบครั้งที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 1 ไปทดสอบกับกลุ่มรู้จัก (Known Groups) ที่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 50 คน มาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่น ได้ผลดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.74

3.2 ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 27 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.78

3.3 ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 34 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

4. การทดสอบครั้งที่ 3 นำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัย นำแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะที่ได้จากการทดสอบครั้งที่ 2 ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,000 คน และได้นำผลการทดสอบ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่ายและ ค่าความเชื่อมั่น ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เป็นรายข้อโดยเทคนิค 27 % ของจุฑา เทห์ ฟาน แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก(r)ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัด ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะและตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ แล้วคัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Internal consistency) ผลจากการคัดเลือกทำให้ได้แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 27 ข้อ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 34 ข้อ รวม 76 ข้อซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.90 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.36 ถึง 0.81 ค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.10 ถึง 0.43 และ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.65

4.2 ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ จำนวน 27 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 9.95 ถึง 33.40 ค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.34 ถึง 0.75 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

4.3 ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ จำนวน 34 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) อยู่ระหว่าง 11.40 ถึง 24.77 ค่าสหสัมพันธ์ อยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 0.66 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีดำเนินการสอบ ดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบ และวิธีปฏิบัติเมื่อสอบเสร็จ ดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ควรปฏิบัติดังนี้

1.1 กำหนด วัน เวลา สถานที่ล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์ของการสอบ

1.2 เตรียมห้องสอบให้เรียบร้อย และอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบ คือ แบบวัด ให้มากกว่าจำนวนผู้เข้าสอบประมาณ 5 เปอร์เซนต์

1.3 การเตรียมตัวสำหรับผู้ดำเนินการสอบ ผู้ดำเนินการสอบต้องศึกษาคำชี้แจงในการทำแบบวัดนี้ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้สามารถดำเนินการสอบได้อย่างคล่องแคล่ว

2. วิธีดำเนินการสอบ ควรปฏิบัติดังนี้

2.1 แจ้งวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการทำแบบวัดให้ผู้สอบเข้าใจพูดโน้มน้าวจิตใจให้มีความกระตือรือร้นที่จะทำการสอบอย่างเต็มความสามารถ

2.2 การให้คำชี้แจง รายละเอียดของคำชี้แจงจะปรากฏอยู่บนแผ่นหน้าของแบบวัดทั้ง 3 ตอน ผู้ดำเนินการสอบต้องชี้แจงรายละเอียดเฉพาะที่ปรากฏเท่านั้น โดยอธิบายวิธีตอบแบบวัดให้ผู้เข้าสอบเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และอย่าให้ผู้เข้าสอบลงมือทำก่อนเวลา ควรลงมือทำ พร้อมกัน แล้วเริ่มจับเวลาตั้งแต่ผู้ดำเนินการสอบอนุญาตให้ลงมือทำได้

2.3 การเตือนเวลา ให้เตือน 2 ครั้ง คือ เมื่อหมดเวลาครั้งแรก และเมื่อเหลือเวลาอีก 5 นาที

3. วิธีปฏิบัติเมื่อหมดเวลา

3.1 สั่งให้ผู้สอบวางปากกา หยุดทำทันที แล้วเก็บแบบวัด

3.2 เมื่อเสร็จสิ้นการสอบแล้ว ก่อนจะให้ผู้สอบออกจากห้อง ผู้ดำเนินการสอบควรกล่าวคำชมเชยนักเรียนที่พยายามตั้งใจสอบเป็นอย่างดี เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ

วิธีตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะทั้ง 3 ตอน มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ

ตอบ ผิดหรือไม่ตอบ ให้คะแนน 0 คะแนน

ตอบ ถูก ให้คะแนน 1 คะแนน

ตาราง 15 เฉลยข้อสอบตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ

ข้อ	คะแนน				ข้อ	คะแนน			
	ก	ข	ค	ง		ก	ข	ค	ง
1	0	0	1	0	9	0	1	0	0
2	0	1	0	0	10	0	0	1	0
3	0	0	0	1	11	0	1	0	0
4	0	0	1	0	12	0	0	1	0
5	0	0	1	0	13	0	0	1	0
6	1	0	0	0	14	0	0	0	1
7	0	0	1	0	15	0	0	1	0
8	1	0	0	0	-	-	-	-	-

ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ และ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ

เกณฑ์ในการให้คะแนน แสดงในตาราง 16 และ 17

ตาราง 16 เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ

คำตอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คะแนน	5	4	3	2	1

ตาราง 17 เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ

คำตอบ	จริงที่สุด	จริง	จริงปานกลาง	จริงเล็กน้อย	ไม่จริงเลย
คะแนน	5	4	3	2	1

เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ

ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ที่ได้จากการ นำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,000 คน มาสร้างเกณฑ์ปกติโดยแปลงคะแนนดิบของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ(Normalized Standard Score) T – score จำแนกเป็น

1. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนความถนัดด้านศิลปะ
2. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนความสนใจด้านศิลปะ
3. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนบุคลิกภาพด้านศิลปะ

เกณฑ์ปกติของคะแนนความถนัดด้านศิลปะ

ตาราง 18 เกณฑ์ปกติของคะแนนความถนัดด้านศิลปะ

คะแนน	ความถี่ (f)	T-score	ตำแหน่ง เปอร์เซ็นไทล์ PR
15	1	83	99.95
14	1	80	99.85
13	2	78	99.70
12	11	74	99.05
11	10	71	98.00
10	10	69	97.00
9	41	66	94.45
8	46	63	90.10
7	82	60	83.70
6	93	57	74.95
5	145	53	63.05
4	156	50	48.00
3	142	46	33.10
2	131	41	19.45
1	103	36	7.75
0	26	28	1.30

เกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ ให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2517 : 101)

คะแนนมาตรฐานปกติ T- score	การแปลความหมาย
T-score ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	มีความถนัดที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะสูงมาก
T-score ตั้งแต่ T55 – T64	มีความถนัดที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะสูง
T-score ตั้งแต่ T45 – T54	มีความถนัดที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะปานกลาง
T-score ตั้งแต่ T35 – T44	มีความถนัดที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะต่ำ
T-score ตั้งแต่ T34 - ลงมา	มีความถนัดที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะต่ำมาก

เกณฑ์ปกติของคะแนนความสนใจด้านศิลปะ

ตาราง 19 เกณฑ์ปกติของคะแนนความสนใจด้านศิลปะ

คะแนน	ความถี่ (f)	T-score	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR
131	2	81	99.90
127	2	78	99.70
126	2	76	99.50
125	2	75	99.30
122	1	74	99.10
121	2	74	99.00
120	4	72	98.70
119	2	71	98.40
118	2	71	98.20
117	1	71	98.05
116	7	70	97.65
115	8	69	96.90
114	6	68	96.20
113	7	67	95.55
112	4	66	95.00
111	3	66	94.60
110	14	65	93.80
109	5	64	92.85
108	2	64	92.50
107	10	64	91.90
106	15	63	90.65
105	5	62	89.65
104	13	62	88.75
103	9	61	87.65
102	16	61	86.40

ตาราง 19 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	T-score	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR
101	13	60	84.95
100	11	60	83.75
99	12	59	82.60
98	15	59	81.25
97	10	59	80.00
96	13	58	78.85
95	15	58	77.45
94	12	57	76.10
93	14	57	74.80
92	10	56	73.60
91	21	56	72.05
90	18	55	70.10
89	30	54	65.70
88	30	54	64.70
87	32	53	61.60
86	19	52	59.05
85	16	52	57.30
84	21	51	55.45
83	15	51	53.65
82	21	50	51.85
81	27	50	49.45
80	18	49	47.20
79	15	49	45.52
78	24	48	43.60
77	17	48	41.55
76	27	47	39.35
75	16	47	37.20

ตาราง 19 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	T-score	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR
74	12	46	35.80
73	29	46	33.75
72	19	45	31.35
71	17	45	29.55
70	16	45	27.90
69	24	44	25.90
68	10	43	24.20
67	11	43	23.15
66	18	42	21.70
65	15	42	20.05
64	13	41	18.65
63	16	41	17.20
62	13	40	15.75
61	9	40	14.65
60	10	39	13.70
59	22	39	12.10
58	4	38	10.80
57	5	38	10.35
56	13	37	9.45
55	1	37	8.75
54	6	37	8.40
53	8	36	7.70
52	6	36	7.00
51	3	35	6.55
50	7	35	6.05
49	7	34	5.35
48	3	34	4.85
47	4	33	4.50

ตาราง 19 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	T-score	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR
46	6	33	4.00
45	2	32	3.60
44	2	32	3.40
43	2	31	3.20
42	2	31	3.00
41	4	31	2.70
40	2	30	2.40
39	2	30	2.20
37	4	29	1.90
36	4	28	1.45
34	2	28	1.20
33	2	27	1.00
30	2	26	0.80
29	2	25	0.60
27	5	22	0.25

เกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (ซวาล แพรัตกุล. 2517 : 101)

คะแนนมาตรฐานปกติ T- score		การแปลความหมาย
T-score	ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	มีความสนใจที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะสูงมาก
T-score	ตั้งแต่ T55 – T64	มีความสนใจที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะสูง
T-score	ตั้งแต่ T45 – T54	มีความสนใจที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะปานกลาง
T-score	ตั้งแต่ T35 – T44	มีความสนใจที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะต่ำ
T-score	ตั้งแต่ T34 - ลงมา	มีความสนใจที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะต่ำมาก

เกณฑ์ปกติของคะแนนบุคลิกภาพด้านศิลปะ

ตาราง 20 เกณฑ์ปกติของคะแนนบุคลิกภาพด้านศิลปะ

คะแนน	ความถี่ (f)	T-score	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR
170	1	83	99.85
164	1	78	99.75
161	2	77	99.60
160	1	77	99.45
159	2	75	99.30
158	1	74	99.15
157	1	74	99.05
156	1	73	98.95
155	2	73	98.80
152	2	72	98.60
151	5	71	98.25
150	2	70	97.90
148	10	69	97.30
147	3	68	96.50
146	6	68	96.20
145	6	67	95.60
144	4	67	95.10
143	6	66	94.60
142	3	66	94.15
141	4	65	93.80
140	7	65	93.25
139	7	65	92.55
138	6	64	91.90
137	8	64	91.20
136	12	63	90.20
135	3	63	89.45

ตาราง 20 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	T-score	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR
134	10	62	88.80
133	8	62	87.90
132	9	61	87.05
131	11	61	86.05
130	17	60	84.65
129	8	60	83.40
128	13	59	82.35
127	7	59	81.35
126	17	59	80.15
125	16	58	78.50
124	20	57	76.70
123	22	57	74.60
122	13	56	72.85
121	9	56	71.75
120	9	55	70.85
119	12	55	69.80
118	18	55	68.30
117	22	54	66.30
116	26	53	63.70
115	24	53	61.40
114	21	52	59.15
113	19	52	57.15
112	20	51	55.20
111	20	51	53.20
110	15	50	51.45
109	19	50	49.75
108	19	49	47.85
107	23	49	45.75
106	25	48	43.35

ตาราง 20 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	T-score	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ PR
105	25	48	40.85
104	11	78	39.05
103	11	47	37.95
102	36	46	35.60
101	17	45	32.95
100	16	45	31.30
99	10	45	30.00
98	21	44	28.45
97	21	44	26.35
96	10	43	24.80
95	8	43	23.90
94	13	42	22.85
93	19	42	21.25
92	15	41	19.55
91	14	41	18.10
90	7	41	17.05
89	9	40	16.25
88	11	40	75.25
87	10	39	14.20
86	15	39	12.95
85	12	38	11.60
84	3	38	10.85
83	11	37	10.15
82	7	37	9.25
81	8	36	8.50
80	4	36	7.90
79	7	36	7.35
78	5	35	6.55
77	4	35	6.30

ตาราง 20 (ต่อ)

คะแนน	ความถี่ (f)	T-score	ตำแหน่ง เปอร์เซ็นไทล์ PR
76	2	35	6.00
75	6	34	5.60
73	6	34	5.00
72	4	33	4.50
71	2	33	4.20
70	1	33	4.05
68	2	32	3.90
67	3	32	3.65
66	3	32	3.35
65	3	32	3.05
64	2	31	2.80
63	4	31	2.50
62	2	30	2.20
58	1	30	2.05
56	2	29	1.90
55	2	29	1.70
52	2	29	1.50
51	2	28	1.30
50	2	27	1.10
36	2	26	0.90
34	8	24	0.40

เกณฑ์การแปลความหมายลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ ให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล. 2517 : 101)

คะแนนมาตรฐานปกติ T- score		การแปลความหมาย
T-score	ตั้งแต่ T65 ขึ้นไป	มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะสูงมาก
T-score	ตั้งแต่ T55 – T64	มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะสูง
T-score	ตั้งแต่ T45 – T54	มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะปานกลาง
T-score	ตั้งแต่ T35 – T44	มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะต่ำ
T-score	ตั้งแต่ T34 - ลงมา	มีบุคลิกภาพที่พึงประสงค์เหมาะสมสำหรับเรียนด้านศิลปะต่ำมาก

ภาคผนวก ข

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
2. การวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่ายและผลการคัดเลือกข้อสอบในการทดสอบครั้งที่ 1
3. การวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่ายและผลการคัดเลือกข้อสอบในการทดสอบครั้งที่ 2
4. การวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย ค่าสหสัมพันธ์ และผลการคัดเลือกข้อสอบในการนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง
5. ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

การประเมินแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ผู้วิจัยใช้ดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะในการสร้างแบบวัด โดยใช้สูตรของโรวิเนลลีและแฮมเลตต์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 247 –249) ซึ่งดำเนินการดังนี้

1. นำข้อคำถามและนิยามคำศัพท์เฉพาะไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาข้อคำถาม แต่ละข้อ โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นดังนี้

- +1 สำหรับข้อคำถามที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 สำหรับข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2. คำนวณค่า IOC เป็นรายข้อ แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ส่วนข้อสอบที่ต่ำกว่า 0.5 ตัดออก

สูตรการคำนวณ IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ตาราง 21 ผลการประเมินแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่1ความถนัดด้านศิลปะ
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม ค่า IOC	หมายเหตุ		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม ค่า IOC	หมายเหตุ
1	1	1	1	1	คัดไว้	16	1	1	1	1	คัดไว้
2	1	1	1	1	คัดไว้	17	1	1	1	1	คัดไว้
3	1	1	1	1	คัดไว้	18	1	1	1	1	คัดไว้
4	1	1	1	1	คัดไว้	19	1	1	1	1	คัดไว้
5	1	1	1	1	คัดไว้	20	1	1	1	1	คัดไว้
6	1	1	1	1	คัดไว้	21	1	1	1	1	คัดไว้
7	-1	-1	-1	-1	ตัด	22	1	1	1	1	คัดไว้
8	-1	-1	-1	-1	ตัด	23	1	1	1	1	คัดไว้
9	-1	-1	-1	-1	ตัด	24	1	1	1	1	คัดไว้
10	1	1	1	1	คัดไว้	25	1	1	1	1	คัดไว้
11	1	1	1	1	คัดไว้	26	1	1	1	1	คัดไว้
12	1	1	1	1	คัดไว้	27	1	1	1	1	คัดไว้
13	1	1	1	1	คัดไว้	28	1	1	1	1	คัดไว้
14	1	1	1	1	คัดไว้	29	1	1	1	1	คัดไว้
15	1	1	1	1	คัดไว้	30	1	1	1	1	คัดไว้

หมายเหตุ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
ตอนที่ 1 ความถนัดด้านศิลปะ ที่อยู่ในระดับที่เหมาะสม คือมีค่า IOC สูงกว่า.05 ขึ้นไป ผู้วิจัย
คัดเลือกไว้จำนวน 27 ข้อ ได้ตัดออกจำนวน 3 ข้อ

ตาราง 22 ผลการประเมินแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม ค่า IOC	หมายเหตุ		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม ค่า IOC	หมายเหตุ
1	1	1	1	1	คัดไว้	24	-1	-1	-1	-1	ตัด
2	1	1	1	1	คัดไว้	25	1	1	1	1	ตัด
3	1	1	1	1	คัดไว้	26	-1	-1	-1	-1	คัดไว้
4	1	1	1	1	คัดไว้	27	-1	-1	-1	-1	ตัด
5	1	1	1	1	คัดไว้	28	1	1	1	1	ตัด
6	1	1	1	1	คัดไว้	29	-1	-1	-1	-1	คัดไว้
7	1	1	1	1	คัดไว้	30	-1	-1	-1	-1	ตัด
8	1	1	1	1	คัดไว้	31	-1	-1	-1	-1	ตัด
9	1	1	1	1	คัดไว้	32	-1	-1	-1	-1	ตัด
10	1	1	1	1	คัดไว้	33	-1	-1	-1	-1	ตัด
11	1	1	1	1	คัดไว้	34	-1	-1	-1	-1	ตัด
12	1	1	1	1	คัดไว้	35	-1	-1	-1	-1	ตัด
13	1	1	1	1	คัดไว้	36	-1	-1	-1	-1	ตัด
14	1	1	1	1	คัดไว้	37	1	1	1	1	ตัด
15	1	1	1	1	คัดไว้	38	1	1	1	1	คัดไว้
16	-1	-1	-1	-1	ตัด	39	-1	-1	-1	-1	คัดไว้
17	-1	-1	-1	-1	ตัด	40	1	1	1	1	ตัด
18	1	1	1	1	คัดไว้	41	-1	-1	-1	-1	คัดไว้
19	1	1	1	1	คัดไว้	42	-1	-1	-1	-1	ตัด
20	-1	-1	-1	-1	ตัด	43	-1	-1	-1	-1	ตัด
21	-1	-1	-1	-1	ตัด	44	-1	-1	-1	-1	ตัด
22	-1	-1	-1	-1	ตัด	45	1	1	1	1	ตัด
23	-1	-1	-1	-1	ตัด	46	-1	-1	-1	-1	คัดไว้

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม ค่า IOC	หมายเหตุ		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม ค่า IOC	หมายเหตุ
48	-1	-1	-1	-1	ตัด	72	-1	-1	-1	-1	ตัด
49	-1	-1	-1	-1	ตัด	73	-1	-1	-1	-1	ตัด
50	-1	-1	-1	-1	ตัด	74	-1	-1	-1	-1	ตัด
51	-1	-1	-1	-1	ตัด	75	-1	-1	-1	-1	ตัด
52	-1	-1	-1	-1	ตัด	76	-1	-1	-1	-1	ตัด
53	-1	-1	-1	-1	ตัด	77	-1	-1	-1	-1	ตัด
54	-1	-1	-1	-1	ตัด	78	-1	-1	-1	-1	ตัด
55	-1	-1	-1	-1	ตัด	79	-1	-1	-1	-1	ตัด
56	-1	-1	-1	-1	ตัด	80	-1	-1	-1	-1	ตัด
57	1	1	1	1	คัดไว้	81	-1	-1	-1	-1	ตัด
58	-1	-1	-1	-1	ตัด	82	-1	-1	-1	-1	ตัด
59	-1	-1	-1	-1	ตัด	83	-1	-1	-1	-1	ตัด
60	-1	-1	-1	-1	ตัด	84	-1	-1	-1	-1	ตัด
61	-1	-1	-1	-1	ตัด	85	1	1	1	1	คัดไว้
62	-1	-1	-1	-1	ตัด	86	1	1	1	1	คัดไว้
63	-1	-1	-1	-1	ตัด	87	-1	-1	-1	-1	ตัด
64	-1	-1	-1	-1	ตัด	88	-1	-1	-1	-1	ตัด
65	-1	-1	-1	-1	ตัด	89	-1	-1	-1	-1	ตัด
66	-1	-1	-1	-1	ตัด	90	-1	-1	-1	-1	ตัด
67	-1	-1	-1	-1	ตัด	91	1	1	1	1	คัดไว้
68	-1	-1	-1	-1	ตัด	92	1	1	1	1	คัดไว้
69	-1	-1	-1	-1	ตัด	93	-1	-1	-1	-1	ตัด
70	-1	-1	-1	-1	ตัด	94	1	1	1	1	คัดไว้
71	-1	-1	-1	-1	ตัด	95	1	1	1	1	คัดไว้

หมายเหตุ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
ตอนที่ 2 ความสนใจด้านศิลปะ ที่อยู่ในระดับที่เหมาะสม คือมีค่า IOC สูงกว่า.05 ขึ้นไป ผู้วิจัย
คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ ได้ตัดออกจำนวน 65 ข้อ

ตาราง 23 ผลการประเมินแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม ค่า IOC	หมายเหตุ		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	หมายเหตุ
1	1	1	1	1	คัดไว้	24	-1	-1	-1	-1	ตัด
2	-1	-1	-1	-1	ตัด	25	-1	-1	-1	-1	ตัด
3	1	1	1	1	ตัด	26	-1	-1	-1	-1	ตัด
4	-1	-1	-1	-1	ตัด	27	-1	-1	-1	-1	ตัด
5	-1	-1	-1	-1	ตัด	28	1	1	1	-1	คัดไว้
6	1	1	1	1	คัดไว้	29	1	1	1	1	คัดไว้
7	1	1	1	1	คัดไว้	30	-1	-1	-1	1	ตัด
8	1	1	1	1	คัดไว้	31	1	1	1	-1	คัดไว้
9	1	1	1	1	คัดไว้	32	-1	-1	-1	1	ตัด
10	-1	-1	-1	-1	ตัด	33	-1	-1	-1	-1	ตัด
11	-1	-1	-1	-1	ตัด	34	-1	-1	-1	-1	ตัด
12	1	1	1	1	ตัด	35	-1	-1	-1	-1	ตัด
13	-1	-1	-1	-1	ตัด	36	1	1	1	-1	คัดไว้
14	-1	-1	-1	-1	ตัด	37	1	1	1	1	คัดไว้
15	1	1	1	1	คัดไว้	38	1	1	1	1	คัดไว้
16	1	1	1	1	คัดไว้	39	1	1	1	1	คัดไว้
17	-1	-1	-1	-1	ตัด	40	1	1	1	1	คัดไว้
18	1	1	1	1	คัดไว้	41	-1	-1	-1	1	ตัด
19	1	1	1	1	คัดไว้	42	1	1	1	-1	คัดไว้
20	1	1	1	1	คัดไว้	43	1	1	1	1	คัดไว้
21	1	1	1	1	คัดไว้	44	1	1	1	1	คัดไว้
22	1	1	1	1	คัดไว้	45	1	1	1	1	คัดไว้
23	-1	-1	-1	-1	ตัด	46	1	1	1	1	คัดไว้

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม ค่า IOC	หมายเหตุ		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	หมายเหตุ
47	-1	-1	-1	-1	ตัด	62	1	1	1	1	คัดไว้
48	1	1	1	1	คัดไว้	63	1	1	1	1	คัดไว้
49	-1	-1	-1	-1	ตัด	64	1	1	1	1	คัดไว้
50	-1	-1	-1	-1	ตัด	65	1	1	1	1	คัดไว้
51	-1	-1	-1	-1	ตัด	66	1	1	1	1	คัดไว้
52	-1	-1	-1	-1	ตัด	67	1	1	1	1	คัดไว้
53	-1	-1	-1	-1	ตัด	68	1	1	1	1	คัดไว้
54	-1	-1	-1	-1	ตัด	69	1	1	1	1	คัดไว้
55	-1	-1	-1	-1	ตัด	70	1	1	1	1	คัดไว้
56	1	1	1	1	คัดไว้	71	1	1	1	1	คัดไว้
57	-1	-1	-1	-1	ตัด	72	1	1	1	1	คัดไว้
58	1	1	1	1	คัดไว้						
59	1	1	1	1	คัดไว้						
60	-1	-1	-1	-1	ตัด						
61	1	1	1	1	คัดไว้						

หมายเหตุ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะ
ตอนที่ 3 บุคลิกภาพด้านศิลปะ ที่อยู่ในระดับที่เหมาะสม คือมีค่า IOC สูงกว่า.05 ขึ้นไป ผู้วิจัย
คัดเลือกไว้จำนวน 40 ข้อ ได้ตัดออกจำนวน 32 ข้อ

การวิเคราะห์ ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และผลการคัดเลือกข้อสอบ
ในการทดสอบครั้งที่ 1

ตาราง 24 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธี
วิเคราะห์เป็นรายข้อโดยเทคนิค 27 % ของ จุง เตห์ ฟาน และผลการเลือกข้อสอบ จากการ
ทดสอบครั้งที่ 1 (n=100)

ข้อ	จำนวน ผู้ตอบถูก กลุ่มสูง	P _H	จำนวน ผู้ตอบถูก กลุ่มต่ำ	P _L	p	การแปล ความหมาย ค่า p	r	การแปล ความหมาย ค่า r
1	9	0.33	1	0.03	0.15	ยากมาก	0.52	จำแนกได้
2	26	0.96	15	0.55	0.79	ค่อนข้างง่าย	0.57	จำแนกได้
3	24	0.88	23	0.84	0.86	ง่ายมาก	0.07	จำแนกไม่ได้*
4	27	1.00	12	0.44	0.78	ค่อนข้างง่าย	0.75	จำแนกได้
5	14	0.51	9	0.33	0.42	ยากง่ายปานกลาง	0.19	จำแนกไม่ได้*
6	27	1.00	21	0.77	0.91	ง่ายมาก	0.56	จำแนกได้
7	26	0.96	16	0.59	0.81	ง่ายมาก	0.55	จำแนกได้
8	23	0.85	10	0.37	0.62	ค่อนข้างง่าย	0.50	จำแนกได้
9	27	1.00	13	0.48	0.80	ค่อนข้างง่าย	0.73	จำแนกได้
10	27	1.00	16	0.59	0.84	ง่ายมาก	0.68	จำแนกได้
11	24	0.88	8	0.29	0.60	ยากง่ายปานกลาง	0.60	จำแนกได้
12	25	0.92	3	0.11	0.52	ยากง่ายปานกลาง	0.78	จำแนกได้
13	26	0.96	15	0.55	0.79	ค่อนข้างง่าย	0.57	จำแนกได้
14	24	0.88	18	0.66	0.78	ค่อนข้างง่าย	0.30	จำแนกได้
15	26	0.96	14	0.51	0.77	ค่อนข้างง่าย	0.60	จำแนกได้
16	19	0.70	7	0.25	0.47	ยากง่ายปานกลาง	0.45	จำแนกได้
17	20	0.74	4	0.14	0.43	ยากง่ายปานกลาง	0.60	จำแนกได้
18	26	0.96	13	0.48	0.76	ง่ายมาก	0.62	จำแนกได้
19	22	0.81	9	0.33	0.58	ยากง่ายปานกลาง	0.49	จำแนกได้
20	25	0.92	6	0.21	0.59	ยากง่ายปานกลาง	0.71	จำแนกได้
21	21	0.78	11	0.40	0.60	ยากง่ายปานกลาง	0.39	จำแนกได้
22	10	0.37	6	0.21	0.29	ค่อนข้างยาก	0.19	จำแนกไม่ได้*

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	จำนวน ผู้ตอบถูก กลุ่มสูง	P_H	จำนวน ผู้ตอบถูก กลุ่มต่ำ	P_L	p	การแปล ความหมาย ค่า p	r	การแปล ความหมาย ค่า r
23	11	0.40	7	0.25	0.32	ค่อนข้างยาก	0.17	จำแนกไม่ได้*
24	13	0.48	11	0.40	0.44	ยากง่ายปานกลาง	0.08	จำแนกไม่ได้*
25	7	0.25	4	0.14	0.19	ยากมาก	0.16	จำแนกไม่ได้*
26	27	1.00	10	0.37	0.75	ง่ายมาก	0.78	จำแนกได้
27	26	0.96	11	0.40	0.73	ค่อนข้างง่าย	0.66	จำแนกได้

หมายเหตุ

* ข้อสอบที่ตัดออกจำนวน 6 ข้อ

ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของความสนใจด้านศิลปะและผลการคัดเลือกข้อสอบจากการทดสอบครั้งที่ 1 (n=100)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก (t)	การแปล ความหมาย
1	เมื่อเปิดโทรทัศน์พบเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าจะไม่เปลี่ยนช่อง ไปชมรายการอื่น	2.86	จำแนกได้
2	เมื่อทราบข่าวว่าจะมีงานแสดงเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าสนใจต้องการ ไปชมงานเป็นอย่างยิ่ง	4.83	จำแนกได้
3	ถ้าอ่านหนังสือพิมพ์แล้วพบเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้าจะสนใจอ่านอย่างละเอียด	7.04	จำแนกได้
4	ในวิชาเกี่ยวกับศิลปะครูให้การบ้านมากไป ข้าพเจ้าจึงทำ ไม่ทันกำหนดส่ง	5.92	จำแนกได้
5	ข้าพเจ้าติดตามรายการเกี่ยวกับศิลปะทุกครั้งที่มีโอกาส	4.84	จำแนกได้
6	ถ้าเลือกได้ข้าพเจ้าอยากประกอบอาชีพเกี่ยวกับศิลปะ	2.66	จำแนกได้
7	ข้าพเจ้าอยากให้ชั่วโมงเรียนที่เกี่ยวกับศิลปะ มาถึงเร็วๆ	6.90	จำแนกได้
8	ในชั่วโมงเรียนที่เกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนาน	6.30	จำแนกได้
9	ข้าพเจ้าขอร้องให้เพื่อนช่วยทำการบ้านวิชาศิลปะให้	1.56	จำแนกไม่ได้*
10	ข้าพเจ้าชอบติดตามผลงานของศิลปินที่มีชื่อเสียง	4.21	จำแนกได้
11	ข้าพเจ้าสนใจอยากรู้ประวัติของศิลปินที่มีชื่อเสียง	4.51	จำแนกได้
12	ผลงานศิลปะทุกประเภท เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	6.13	จำแนกได้
13	ถ้ามีเวลาว่างข้าพเจ้าจะศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ เพิ่มเติมด้วยตนเอง	6.64	จำแนกได้
14	ถ้าโลกนี้ขาดศิลปะ ข้าพเจ้าคงรู้สึกเศร้า	6.00	จำแนกได้
15	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขที่ได้พูดคุยเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ	7.56	จำแนกได้
16	ข้าพเจ้าจะเลือกเรียนสาขาที่มีศิลปะเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นอันดับแรก ถ้ามีโอกาส	7.52	จำแนกได้
17	ข้าพเจ้าอยากเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียง	5.54	จำแนกได้

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก (t)	การแปล ความหมาย
18	ข้าพเจ้าอยากให้โรงเรียนพาไปชมนิทรรศการ ศิลปะ	6.46	จำแนกได้
19	ข้าพเจ้าพยายามเรียนรู้เทคนิคการสร้างงานศิลปะ	8.14	จำแนกได้
20	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างทำงานด้านศิลปะมากกว่าเล่นกับเพื่อน	-5.12	จำแนกไม่ได้*
21	การเรียนรู้วิชาเกี่ยวกับศิลปะ ช่วยฝึกให้ผู้เรียน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และผ่อนคลายความเครียด	5.17	จำแนกได้
22	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุข ขณะทำงานที่เกี่ยวกับศิลปะ	8.63	จำแนกได้
23	น่าจะเพิ่มเวลาในชั่วโมงเรียนวิชาที่เกี่ยวกับศิลปะให้มากกว่านี้	4.95	จำแนกได้
24	วิชาเรียนที่เกี่ยวกับศิลปะ ฝึกให้ข้าพเจ้ากล้าแสดงออก	6.93	จำแนกได้
25	ข้าพเจ้าอยากสะสมผลงานทางศิลปะ	8.77	จำแนกได้
26	เมื่ออ่านหนังสือเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะ ข้าพเจ้ารู้สึกเพลิดเพลิน	5.93	จำแนกได้
27	ข้าพเจ้าจะตรวจทานงานที่ทำเสร็จในวิชาเกี่ยวกับศิลปะก่อนจะส่ง	4.56	จำแนกได้
28	ถ้าให้เปรียบเทียบแล้ว ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนวิชาที่เกี่ยวกับศิลปะ มากกว่าวิชาอื่นๆ	6.04	จำแนกได้
29	วิชาเกี่ยวกับศิลปะไม่ทำให้ข้าพเจ้า เกิดความรู้สึกวิตกกังวล	5.93	จำแนกได้
30	ข้าพเจ้าไม่ยอมขาดเรียน ในชั่วโมงเรียนเกี่ยวกับศิลปะ ถ้าไม่จำเป็นจริงๆ	8.67	จำแนกได้

หมายเหตุ

* ข้อสอบที่ตัดออกจำนวน 2 ข้อ

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของบุคลิกภาพของการเป็นศิลปิน และผลการคัดเลือกข้อสอบ
จากการทดสอบครั้งที่ 1 (n=100)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก (t)	การแปล ความหมาย
1	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานศิลปะ ข้าพเจ้าเชื่อว่า จะสามารถหาทางจัดการกับปัญหานั้นให้สำเร็จ ได้ด้วยตนเอง	6.50	จำแนกได้
2	ข้าพเจ้าชอบสร้างงานศิลปะจากความคิดตนเอง มากกว่า สร้างงานศิลปะตามแบบผู้อื่น	8.94	จำแนกได้
3	ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจ ในการแสดงความคิดเห็น ต่อหน้าคนมาก ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับศิลปะ	4.75	จำแนกได้
4	ข้าพเจ้าอยากหลีกเลี่ยง สถานการณ์ที่ต้อง ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนที่ผู้อื่นเป็นผู้กำหนด	3.00	จำแนกได้
5	ถ้ามีความคิดเห็นขัดแย้งกับเพื่อน ข้าพเจ้าจะยังเชื่อมั่น ในความคิดของตนและทำงานศิลปะในแบบที่ตนคิดต่อไป	4.87	จำแนกได้
6	ข้าพเจ้าภูมิใจในความสามารถด้านศิลปะของตนเอง	5.18	จำแนกได้
7	เมื่อพบผลงานศิลปะซึ่งมีวิธีการทำที่ยากและซับซ้อน ข้าพเจ้าจะพยายามฝึกหัด กระทั่งสามารถทำได้	7.48	จำแนกได้
8	ข้าพเจ้าส่งการบ้านในวิชาเกี่ยวกับศิลปะ ทุกชั้น และทุกครั้งที่คุณสั่ง	4.64	จำแนกได้
9	ข้าพเจ้าไม่เคยเลิกเล่นงานเกี่ยวกับศิลปะที่ทำ แม้จะเกิดปัญหา หรืออุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน	7.58	จำแนกได้
10	ข้าพเจ้าทุ่มเทเวลาพยายามฝึกฝนเกี่ยวกับงานด้านศิลปะ	7.21	จำแนกได้
11	ข้าพเจ้าทำงานเกี่ยวกับศิลปะที่ได้รับมอบหมายด้วย ตนเอง	6.78	จำแนกได้
12	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงาน อย่างเต็มที่ทุกครั้ง แม้มีสิ่งรบกวน ในการทำงานศิลปะ	10.95	จำแนกได้

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก (t)	การแปล ความหมาย
13	ขณะทำการบ้านเกี่ยวกับศิลปะที่ครูสั่ง ข้าพเจ้ามักกังวลถึงการบ้านในวิชาอื่นที่ยังทำไม่เสร็จ	10.95	จำแนกได้
14	ข้าพเจ้าสามารถพูดคุยกับเพื่อนขณะทำงานศิลปะได้โดยไม่กระทบกับการสร้างงานศิลปะ	2.82	จำแนกได้
15	ข้าพเจ้าจะลืมนึกถึงเรื่องอื่นๆ ขณะทำงานศิลปะ	4.66	จำแนกได้
16	ข้าพเจ้าสามารถสื่ออารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้เป็นอย่างดี	5.48	จำแนกได้
17	ดอกไม้สวยๆ ทำให้ข้าพเจ้ายิ้มได้	2.99	จำแนกได้
18	ข้าพเจ้ารู้ได้ว่าเพื่อนรู้สึกอย่างไร โดยที่เพื่อนยังไม่บอก	5.07	จำแนกได้
19	ข้าพเจ้าชอบ จินตนาการไปตามบทเพลงที่ได้ฟัง	5.52	จำแนกได้
20	ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งไปตามบทกวีที่ได้อ่าน	6.32	จำแนกได้
21	ถ้าได้ชมละครเศร้าๆ ข้าพเจ้าจะรู้สึกเศร้าตามไปด้วย	10.31	จำแนกได้
22	เมื่อได้ชมผลงานเกี่ยวกับศิลปะ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งทุกครั้ง	5.74	จำแนกได้
23	ข้าพเจ้ามักจินตนาการถึงผลงานศิลปะที่จะทำก่อนที่จะลงมือทำจริงๆ	6.26	จำแนกได้
24	เมื่อมีโอกาสอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่มีความงาม เช่น น้ำตก หรือทะเล ข้าพเจ้าเกิดความประทับใจและอยากบันทึกความงามนั้นไว้ด้วยวิธีทางศิลปะที่ข้าพเจ้าถนัด	3.21	จำแนกได้
25	ข้าพเจ้ามองเห็นความงดงามของสิ่งต่างๆ ไปที่ผู้อื่นไม่ค่อยสนใจ	5.76	จำแนกได้
26	ข้าพเจ้าสามารถดัดแปลงวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวนำมาใช้ เป็นอุปกรณ์ในการทำงานเกี่ยวกับศิลปะได้	5.80	จำแนกได้
27	เมื่อมีสิ่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยเป็น ข้าพเจ้าจะสามารถสังเกตเห็นได้ทันที	5.37	จำแนกได้

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก (t)	การแปล ความหมาย
28	ข้าพเจ้าคิดว่า ในการสร้างงานทางศิลปะ ถ้าแตกต่างจากที่เคยปฏิบัติกันมาเป็นสิ่งไม่ควรทำ	-2.70	จำแนกไม่ได้*
29	ข้าพเจ้ารู้สึกกลัว และอยากหลีกเลี่ยงถ้าต้องเผชิญกับสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน	-1.49	จำแนกไม่ได้*
30	ข้าพเจ้าต้องการความมีระเบียบเรียบร้อย เช่น ข้าวของของข้าพเจ้าจะต้องอยู่ในที่ของมันอย่างเรียบร้อยเท่านั้น	-4.65	จำแนกไม่ได้*
31	ถ้ามีบางอย่างไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ข้าพเจ้าจะรู้สึกอารมณ์เสีย	-2.55	จำแนกไม่ได้*
32	ในการแก้ปัญหาใดๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ามักพยายามหาวิธีการแก้ไขหลายๆวิธี	7.90	จำแนกได้
33	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลถ้าต้องทำอะไรที่ไม่เหมือนคนส่วนใหญ่	10.95	จำแนกได้
34	ข้าพเจ้าคิดและทำงานได้หลายๆอย่างในเวลาเดียวกันได้	4.63	จำแนกได้
35	ข้าพเจ้ามักสังเกตเห็นรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ของสิ่งต่างๆ ที่คนอื่นมองไม่เห็น	6.11	จำแนกได้
36	ข้าพเจ้าค้นหาวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการทำงาน เกี่ยวกับศิลปะ	4.27	จำแนกได้
37	ในการทำกิจกรรมต่างๆ ข้าพเจ้ามักเป็นต้นคิดให้เพื่อนๆ	3.86	จำแนกได้
38	ข้าพเจ้ามักมีความคิดที่แปลก แตกต่างแหวกแนวกว่าคนอื่น	5.85	จำแนกได้
39	ข้าพเจ้าชอบทดลองทำในสิ่งที่ยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน	6.95	จำแนกได้
40	ข้าพเจ้าสามารถประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นได้จากความคิดของตนเอง	6.76	จำแนกได้

หมายเหตุ

* ข้อสอบที่ตัดออกจำนวน 4 ข้อ

การวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่ายและผลการคัดเลือกข้อสอบ
ในการทดสอบครั้งที่ 2

ตาราง 27 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธีวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยเทคนิค 27 % ของ จุง เทห์ ฟาน และผลการคัดเลือกข้อสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2 (n=50)

ข้อ	จำนวน ผู้ตอบถูก กลุ่มสูง	P _H	จำนวน ผู้ตอบถูก กลุ่มต่ำ	P _L	p	การแปล ความหมาย ค่า p	r	การแปล ความหมาย ค่า r
1	7	0.53	0	0.00	0.20	ค่อนข้างยาก	0.74	จำแนกได้
2	13	1.00	6	0.46	0.79	ค่อนข้างง่าย	0.74	จำแนกได้
3	12	0.92	7	0.53	0.75	ค่อนข้างง่าย	0.49	จำแนกได้
4	13	1.00	9	0.69	0.88	ง่ายมาก	0.62	จำแนกได้
5	12	0.92	7	0.53	0.75	ค่อนข้างง่าย	0.49	จำแนกได้
6	10	0.76	2	0.15	0.44	ยากง่ายปานกลาง	0.60	จำแนกได้
7	13	1.00	4	0.30	0.72	ค่อนข้างง่าย	0.80	จำแนกได้
8	13	1.00	6	0.46	0.79	ค่อนข้างง่าย	0.74	จำแนกได้
9	12	0.92	5	0.38	0.68	ค่อนข้างง่าย	0.60	จำแนกได้
10	12	0.92	1	0.07	0.49	ยากง่ายปานกลาง	0.81	จำแนกได้
11	7	0.53	6	0.46	0.49	ยากง่ายปานกลาง	0.07	จำแนกไม่ได้*
12	9	0.69	7	0.53	0.61	ค่อนข้างง่าย	0.17	จำแนกไม่ได้*
13	10	0.76	8	0.61	0.69	ค่อนข้างง่าย	0.17	จำแนกไม่ได้*
14	12	0.96	2	0.15	0.59	ยากง่ายปานกลาง	0.80	จำแนกได้
15	11	0.84	1	0.07	0.43	ยากง่ายปานกลาง	0.75	จำแนกได้
16	12	0.92	7	0.53	0.75	ค่อนข้างง่าย	0.49	จำแนกได้
17	8	0.61	6	0.46	0.54	ยากง่ายปานกลาง	0.15	จำแนกไม่ได้*
18	10	0.76	8	0.61	0.69	ค่อนข้างง่าย	0.17	จำแนกไม่ได้*
19	12	0.92	7	0.53	0.75	ค่อนข้างง่าย	0.49	จำแนกได้
20	9	0.69	8	0.61	0.65	ค่อนข้างง่าย	0.09	จำแนกไม่ได้*
21	13	1.00	7	0.53	0.82	ง่ายมาก	0.71	จำแนกได้

หมายเหตุ * ข้อสอบที่ตัดออกจำนวน 6 ข้อ

ตาราง 28 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของความสนใจด้านศิลปะและผลการคัดเลือกข้อสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2 (n=50)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การแปลความหมาย
1	3.39	จำแนกได้
2	2.31	จำแนกได้
3	3.63	จำแนกได้
4	4.33	จำแนกได้
5	1.86	จำแนกได้
6	1.54	จำแนกไม่ได้*
7	7.42	จำแนกได้
8	4.26	จำแนกได้
9	3.34	จำแนกได้
10	5.09	จำแนกได้
11	4.34	จำแนกได้
12	3.23	จำแนกได้
13	3.39	จำแนกได้
14	5.09	จำแนกได้
15	2.28	จำแนกได้
16	3.94	จำแนกได้
17	5.18	จำแนกได้
18	4.34	จำแนกได้
19	7.87	จำแนกได้
20	4.70	จำแนกได้
21	5.44	จำแนกได้
22	3.03	จำแนกได้
23	4.38	จำแนกได้
24	2.89	จำแนกได้
25	3.84	จำแนกได้
26	2.67	จำแนกได้

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การแปลความหมาย
27	3.30	จำแนกได้
28	5.44	จำแนกได้

หมายเหตุ

* ข้อสอบที่ตัดออกจำนวน 1 ข้อ

ตาราง 29 ค่าอำนาจจำแนก (t)ของบุคลิกภาพด้านศิลปะและผลการคัดเลือกข้อสอบ จากการทดสอบครั้งที่ 2 (n=50)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การแปลความหมาย
1	3.12	จำแนกได้
2	2.53	จำแนกได้
3	2.94	จำแนกได้
4	4.45	จำแนกได้
5	3.74	จำแนกได้
6	5.00	จำแนกได้
7	4.78	จำแนกได้
8	4.28	จำแนกได้
9	2.80	จำแนกได้
10	4.90	จำแนกได้
11	2.53	จำแนกได้
12	3.63	จำแนกได้
13	0.39	จำแนกไม่ได้*
14	4.64	จำแนกได้
15	5.20	จำแนกได้
16	8.86	จำแนกได้
17	3.60	จำแนกได้
18	6.26	จำแนกได้
19	3.16	จำแนกได้
20	3.41	จำแนกได้
21	4.08	จำแนกได้
22	6.46	จำแนกได้
23	5.77	จำแนกได้
24	3.25	จำแนกได้
25	3.66	จำแนกได้
26	3.92	จำแนกได้

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การแปลความหมาย
27	6.29	จำแนกได้
28	6.09	จำแนกได้
29	5.32	จำแนกได้
30	3.95	จำแนกได้
31	4.10	จำแนกได้
32	4.48	จำแนกได้
33	1.27	จำแนกไม่ได้*
34	5.91	จำแนกได้
35	4.90	จำแนกได้
36	4.10	จำแนกได้

หมายเหตุ

* ข้อสอบที่ตัดออกจำนวน 2 ข้อ

การวิเคราะห์ ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย ค่าสหสัมพันธ์
และผลการคัดเลือกข้อสอบจากการนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง

ตาราง 30 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของความถนัดด้านศิลปะ โดยใช้วิธีวิเคราะห์
แบบวัดเป็นรายข้อโดยเทคนิค 27 % ของ จุง เทห์ ฟาน และผลการคัดเลือกข้อสอบ
จากการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง (n=1,000)

ข้อ	จำนวน ผู้ตอบถูก กลุ่มสูง	P _H	จำนวน ผู้ตอบถูก กลุ่มต่ำ	P _L	p	การแปล ความหมาย ค่า p	r	การแปล ความหมาย ค่า r
1	131	0.48	21	0.07	0.25	ค่อนข้างยาก	0.52	จำแนกได้
2	264	0.97	170	0.62	0.83	ง่ายมาก	0.56	จำแนกได้
3	270	1.00	162	0.60	0.85	ง่ายมาก	0.67	จำแนกได้
4	268	0.99	203	0.75	0.90	ง่ายมาก	0.57	จำแนกได้
5	259	0.95	173	0.64	0.82	ง่ายมาก	0.48	จำแนกได้
6	256	0.94	157	0.58	0.78	ค่อนข้างง่าย	0.50	จำแนกได้
7	267	0.98	153	0.19	0.65	ค่อนข้างง่าย	0.81	จำแนกได้
8	266	0.98	162	0.60	0.83	ง่ายมาก	0.61	จำแนกได้
9	252	0.93	78	0.28	0.64	ค่อนข้างง่าย	0.68	จำแนกได้
10	259	0.95	84	0.31	0.67	ค่อนข้างง่าย	0.69	จำแนกได้
11	252	0.98	130	0.48	0.78	ค่อนข้างง่าย	0.68	จำแนกได้
12	255	0.94	154	0.57	0.78	ค่อนข้างง่าย	0.51	จำแนกได้
13	260	0.96	143	0.52	0.78	ค่อนข้างง่าย	0.59	จำแนกได้
14	177	0.65	79	0.29	0.47	ยากง่ายปานกลาง	0.36	จำแนกได้
15	218	0.80	77	0.28	0.55	ยากง่ายปานกลาง	0.52	จำแนกได้

ตาราง 31 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของความสนใจด้านศิลปะและผลการคัดเลือกข้อสอบ
จากการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง (n=1,000)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การแปลความหมาย
1	19.24	จำแนกได้
2	24.15	จำแนกได้
3	24.05	จำแนกได้
4	10.70	จำแนกได้
5	22.66	จำแนกได้
6	26.60	จำแนกได้
7	26.12	จำแนกได้
8	19.82	จำแนกได้
9	15.24	จำแนกได้
10	18.15	จำแนกได้
11	28.44	จำแนกได้
12	21.46	จำแนกได้
13	24.50	จำแนกได้
14	25.98	จำแนกได้
15	18.99	จำแนกได้
16	21.81	จำแนกได้
17	29.17	จำแนกได้
18	25.13	จำแนกได้
19	33.40	จำแนกได้
20	26.79	จำแนกได้
21	21.77	จำแนกได้
22	25.85	จำแนกได้
23	27.04	จำแนกได้
24	20.22	จำแนกได้
25	24.67	จำแนกได้

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การแปลความหมาย
26	9.95	จำแนกได้
27	18.06	จำแนกได้

ตาราง 32 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของบุคลิกภาพด้านศิลปะและผลการคัดเลือกข้อสอบ
จากการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง(n=1,000)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การแปลความหมาย
1	20.47	จำแนกได้
2	22.67	จำแนกได้
3	22.32	จำแนกได้
4	12.16	จำแนกได้
5	19.84	จำแนกได้
6	24.06	จำแนกได้
7	22.57	จำแนกได้
8	11.40	จำแนกได้
9	21.59	จำแนกได้
10	22.71	จำแนกได้
11	16.80	จำแนกได้
12	22.07	จำแนกได้
13	18.84	จำแนกได้
14	20.32	จำแนกได้
15	23.10	จำแนกได้
16	18.30	จำแนกได้
17	17.93	จำแนกได้
18	17.90	จำแนกได้

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	การแปลความหมาย
19	18.50	จำแนกได้
20	14.13	จำแนกได้
21	20.55	จำแนกได้
22	22.85	จำแนกได้
23	21.05	จำแนกได้
24	21.50	จำแนกได้
25	20.86	จำแนกได้
26	20.67	จำแนกได้
27	19.12	จำแนกได้
28	18.52	จำแนกได้
29	21.00	จำแนกได้
30	24.77	จำแนกได้
31	22.37	จำแนกได้
32	22.25	จำแนกได้
33	24.56	จำแนกได้
34	21.03	จำแนกได้

ตาราง 33 ค่าสหสัมพันธ์ของความถนัดด้านศิลปะ คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ
(Internal consistency) จากการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง (n=1,000)

ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	การแปลความหมาย
1	0.22	จำแนกได้
2	0.25	จำแนกได้
3	0.35	จำแนกได้
4	0.29	จำแนกได้
5	0.24	จำแนกได้
6	0.27	จำแนกได้
7	0.36	จำแนกได้
8	0.34	จำแนกได้
9	0.36	จำแนกได้
10	0.43	จำแนกได้
11	0.19	จำแนกไม่ได้
12	0.24	จำแนกได้
13	0.23	จำแนกได้
14	0.10	จำแนกไม่ได้
15	0.21	จำแนกได้

ตาราง 34 ค่าสหสัมพันธ์ของความสนใจด้านศิลปะ คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ
(Internal consistency)) จากการนำไปใช้จริง (n=1,000)

ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	การแปลความหมาย
1	0.57	จำแนกได้
2	0.63	จำแนกได้
3	0.66	จำแนกได้
4	0.43	จำแนกได้
5	0.62	จำแนกได้
6	0.67	จำแนกได้
7	0.68	จำแนกได้
8	0.55	จำแนกได้
9	0.45	จำแนกได้
10	0.51	จำแนกได้
11	0.72	จำแนกได้
12	0.56	จำแนกได้
13	0.69	จำแนกได้
14	0.66	จำแนกได้
15	0.56	จำแนกได้
16	0.63	จำแนกได้
17	0.72	จำแนกได้
18	0.63	จำแนกได้
19	0.75	จำแนกได้
20	0.68	จำแนกได้
21	0.63	จำแนกได้
22	0.66	จำแนกได้
23	0.48	จำแนกได้
24	0.59	จำแนกได้
25	0.67	จำแนกได้
26	0.34	จำแนกได้

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	การแปลความหมาย
26	0.34	จำแนกได้
27	0.56	จำแนกได้

ตาราง 35 ค่าสหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพด้านศิลปะ คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ
(Internal consistency) จากการนำไปใช้จริง (n=1,000)

ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	การแปลความหมาย
1	0.63	จำแนกได้
2	0.65	จำแนกได้
3	0.61	จำแนกได้
4	0.41	จำแนกได้
5	0.57	จำแนกได้
6	0.61	จำแนกได้
7	0.63	จำแนกได้
8	0.41	จำแนกได้
9	0.65	จำแนกได้
10	0.65	จำแนกได้
11	0.54	จำแนกได้
12	0.64	จำแนกได้
13	0.56	จำแนกได้
14	0.57	จำแนกได้
15	0.66	จำแนกได้
16	0.51	จำแนกได้
17	0.53	จำแนกได้
18	0.51	จำแนกได้
19	0.51	จำแนกได้
20	0.44	จำแนกได้

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าสหสัมพันธ์	การแปลความหมาย
21	0.58	จำแนกได้
22	0.65	จำแนกได้
23	0.58	จำแนกได้
24	0.62	จำแนกได้
25	0.63	จำแนกได้
26	0.61	จำแนกได้
27	0.61	จำแนกได้
28	0.56	จำแนกได้
29	0.62	จำแนกได้
30	0.64	จำแนกได้
31	0.59	จำแนกได้
32	0.61	จำแนกได้
33	0.65	จำแนกได้
34	0.62	จำแนกได้

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-สกุล	นางสาวมัธยา วงเสนา
วันเดือนปี เกิด	13 มกราคม 2516
สถานที่เกิด	จังหวัด กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 19/114 หมู่บ้านธารารมณ อำเภอวังทองกลาง แขวงวังทองกลาง กรุงเทพมหานคร 10310
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	สำเร็จการศึกษา บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการตลาด จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ. 2548	สำเร็จการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิตวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ